

Tạp chí

Làng nghề Việt Nam

ISSN 2734 9810

CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG HIỆP HỘI LÀNG NGHỀ VIỆT NAM - TIẾNG NÓI CỦA CÁC LÀNG NGHỀ, NGHỆ NHÂN CẢ NƯỚC

langngheviet.com.vn

Xuân Quý Mão

2023

Số 02+03+04
(133)

2023

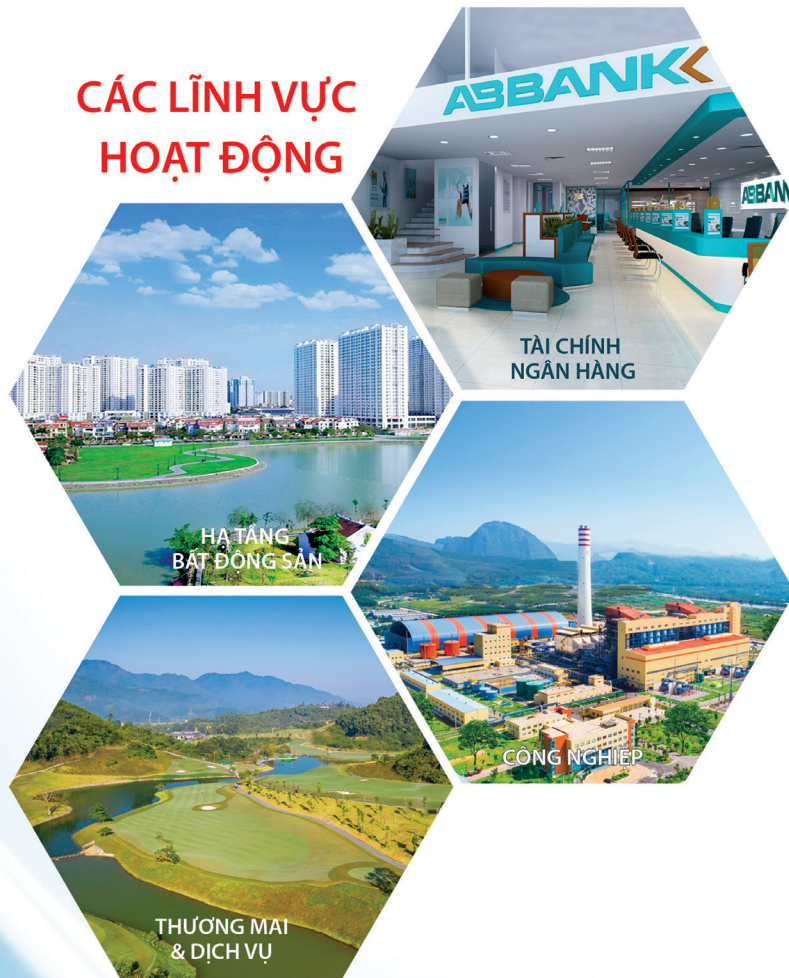
GELEXIMCO

TỔNG HỢP NGUỒN LỰC - CHIA SẼ THÀNH CÔNG

Chúc Mừng Năm Mới

Xuân Quý Mão

CÁC LĨNH VỰC
HOẠT ĐỘNG

2023

TẬP ĐOÀN GELEXIMCO - CÔNG TY CP

Trụ sở chính: 36 Hoàng Cầu - Đống Đa - Hà Nội *ĐT: 024. 3514. 1199 - Fax: 024. 3514.3939 - Email: info@geleximco.vn * Website: www. geleximco.vn

Làng nghề Việt Nam

Tổng Biên tập: Nhà báo Nguyễn Văn Vũ

* HỘI ĐỒNG CỐ VẤN:

- Chủ tịch Hiệp hội LNVN Lưu Duy Dần
- CGCC Vũ Quốc Tuấn
- CGCC Phạm Chi Lan
- GS - TSKH Nguyễn Văn Thâm
- GS-TSKH Lê Hồng Lý
- GS - TS Nguyễn Văn Nội
- PGS- TS Đỗ Quang Huy
- PGS - TS Nguyễn Xuân Huấn
- TS. Nguyễn Như Chính

* Thư ký Tòa soạn: **Đài Thanh** * Họa sỹ: **Doãn Ngọc**

*Tòa soạn: Tầng 2 - Số 46 phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hồ, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội.

ĐT: 024.3869.2173 * Fax: 024.3869.2174

Email: tapchilangnghvietnam@gmail.com

Website: langnghviet.com.vn

* Văn phòng Đông Bắc bộ tại Quảng Ninh

Địa chỉ: Số nhà 51 A khu biệt thự San hô liên kế, P. Hùng Thắng, TP. Hạ Long, Quảng Ninh.

Hotline: 0973190328 |

Email: nguyenthanhngaqn@gmail.com

*Văn phòng đại diện tại miền Trung tại TP. Đà Nẵng

Địa chỉ: Số 06, Nguyễn Mậu Tài, phường Hòa Xuân, quận Cẩm Lệ, TP. Đà Nẵng

Email: vanphongmienTrung.tbv@gmail.com

| Hotline: 0905600999

* Văn phòng Đại diện miền Nam tại TP.HCM

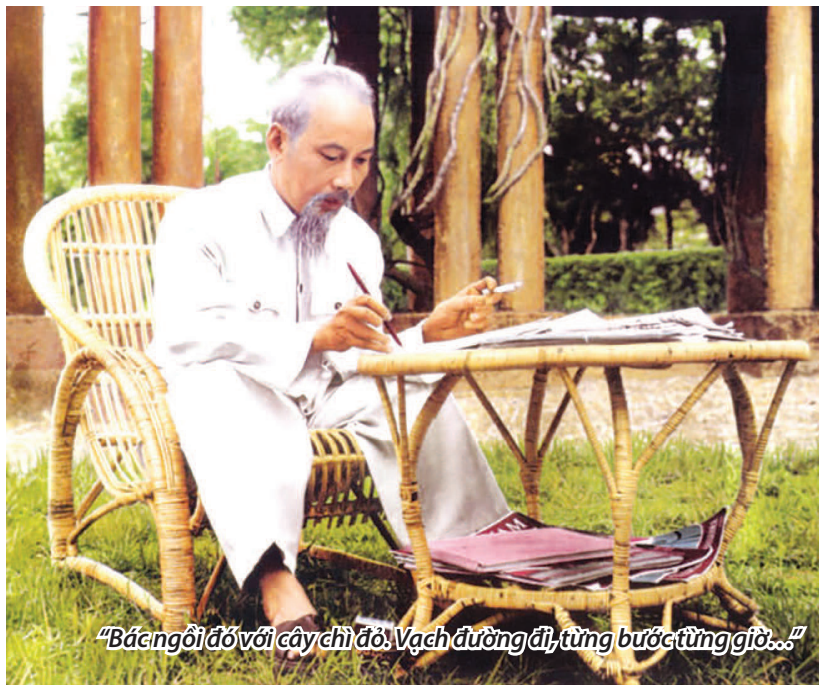
Địa chỉ: A4.09, Tầng 4, Toà nhà Sky Center, số 5B Phố Quang, phường 2, quận Tân Bình, TP.HCM

Email: vpmn.langnghviet@gmail.com

Hotline: 0975874949

*Giấy phép hoạt động báo chí: Số 79/GP-Bộ TTTT cấp ngày 27/2/2020 của Bộ Thông tin và Truyền thông

*In tại: Công ty TNHH một thành viên Nhà xuất bản Văn hóa Dân tộc.

"Bác ngồi đó với cây chày đỏ. Vạch đường đi, từng bước từng giờ..."

Đảng mãi mãi là mùa Xuân của Đất nước

Một mùa Xuân mới - xuân Quý Mão 2023 đang về trên khắp các nẻo đường của đất nước. Cứ mỗi độ xuân về cả dân tộc lại hân hoan chào đón kỷ niệm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (03/02/1930-03/02/2023).

93 mùa xuân đã qua là 93 năm Đảng ta đã vững vàng chèo lái con thuyền Việt Nam vượt qua bao phong ba bão táp, qua bao thác ghềnh để đi tới bến bờ vinh quang, hạnh phúc. Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân ta làm nên cuộc cách mạng tháng Tám năm 1945, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa; Tiến hành cuộc kháng chiến kéo dài 30 năm đánh thắng hai đế quốc Pháp và Mỹ, hoàn thành cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân và đưa đất nước tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Từ năm 1986 đến nay, Đảng ta đã khởi xướng và lãnh đạo đường lối đổi mới đất nước, và đã thu được nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh và đối ngoại, giữ vững ổn định chính trị.

Trong thời gian tới, để kịp thời tuyên truyền, phổ biến đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đến người dân, hội viên, làng nghề trong cả nước. Đội ngũ cán bộ, phóng viên Tạp chí Làng nghề Việt Nam phải luôn trau dồi bản lĩnh chính trị, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng và các cơ quan quản lý Nhà nước, cơ quan chủ quản Hiệp hội Làng nghề Việt Nam. Cũng như nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; Không ngừng đổi mới về nội dung, hình thức tạp chí với tinh thần "Kỷ cương - Trách nhiệm - Hiệu quả". Quyết tâm xây dựng Tạp chí Làng nghề Việt Nam thành một cơ quan báo chí có uy tín, thương hiệu, là tiếng nói của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam.

Nhân dịp bước sang năm mới Quý Mão 2023, Ban Biên tập Tạp chí Làng nghề Việt Nam kính chúc quý bạn đọc trong và ngoài nước một năm mới: Sức khỏe - An Khang - Thịnh vượng".

Ban Biên tập

Ảnh bìa 1: Những "Tân binh" tham gia dự án "200 làng bảo hiểm" của Công ty CP Tido Group

Phát hành thứ 6 hàng tuần trên toàn quốc

Giá: 40.000 đồng

**BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
HIỆP HỘI LÀNG NGHỀ VIỆT NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hà Nội, ngày 01 tháng 01 năm 2023

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Nhân dịp đón Tết Nguyên đán Xuân Quý Mão - 2023, thay mặt Ban Chấp hành Trung ương Hiệp hội Làng nghề Việt Nam, tôi trân trọng gửi tới các nghệ nhân, thợ giỏi, hội viên, cán bộ, nhân viên các đơn vị trực thuộc Hiệp hội Làng nghề Việt Nam những tình cảm trân trọng và lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Quán triệt thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII; đề xuất nhiệm vụ triển khai Chương trình hành động thực hiện Quyết định 801/QĐ-TTg, ngày 7/7/2022 của Thủ tướng Chính phủ “Phê duyệt Chương trình bảo tồn và phát triển làng nghề Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030”; triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội IV Hiệp hội Làng nghề Việt Nam: **“Kết nối cộng đồng làng nghề - Bảo tồn Văn hóa - Phát triển Du lịch - Đổi mới Sáng tạo - Hội nhập Quốc tế”**, cùng cộng đồng làng nghề cả nước chung sức, đồng lòng vượt qua khó khăn do đại dịch Covid-19 gây ra, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã phát động nhiều hoạt động thiết thực hướng về hội viên, vì quyền lợi hội viên; không ngừng phát triển công nghiệp văn hóa làng nghề; ứng dụng công nghệ chuyển đổi số; tôn vinh “Nghệ nhân Làng nghề Việt Nam tiêu biểu” và danh hiệu “Kỷ lục Việt Nam”, “Sản phẩm độc bản tinh hoa” ngành Thủ công mỹ nghệ, đã nâng cao vị thế và thương hiệu Hiệp hội Làng nghề Việt Nam, đang mở ra hướng đi mới cho cộng đồng làng nghề Việt Nam trong tình hình mới và hội nhập quốc tế.

Bước sang năm mới Quý Mão 2023, triển khai các hoạt động sau 17 năm thành lập Hiệp hội Làng nghề Việt Nam, đón nhận Huân chương Lao động hạng Ba của Nhà nước và Phong tặng các danh hiệu làng nghề Việt Nam lần thứ X. Tôi xin bày tỏ sự tri ân đến các vị lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; các cơ quan thông tấn, báo chí; các ban, ngành ở Trung ương và địa phương, Hội đồng Tư vấn của Hiệp hội, các chuyên gia, các nhà khoa học đã có nhiều ý kiến xác đáng và sự quan tâm sâu sắc tới các làng nghề, nghệ nhân, các doanh nhân, doanh nghiệp đã ủng hộ và đồng hành cùng Hiệp hội; đồng thời biểu dương Thời báo Làng nghề Việt (nay là Tạp chí Làng nghề Việt Nam), các Văn phòng Đại diện và các đơn vị trực thuộc Hiệp hội đã cùng cộng đồng làng nghề vượt qua khó khăn, duy trì, phát triển sản xuất.

Kính chúc quý vị năm mới mọi sự tốt lành, gia đình hạnh phúc. Chúc cộng đồng làng nghề Việt Nam ngày càng phát triển bền vững.

Trân trọng.

TM. BAN CHẤP HÀNH TƯ HIỆP HỘI

Lưu Duy Dần

HIỆP HỘI LÀNG NGHỀ VIỆT NAM 17 NĂM XÂY DỰNG VÀ TRƯỞNG THÀNH

Lưu Duy Dẫn

Chủ tịch Hiệp hội Làng nghề Việt Nam

Hiệp hội Làng nghề Việt Nam được thành lập ngày 03/02/2005, là tổ chức xã hội nghề nghiệp, là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, đại diện cho hội viên làng nghề trong cả nước. Vai trò hoạt động của Hiệp hội được Đảng, Nhà nước đánh giá cao, được Chủ tịch nước quyết định tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba. Nhân dịp năm mới Quý Mão 2023, chúng ta cùng nhìn lại chặng đường 17 năm xây dựng và phát triển của Hiệp hội.

tiêu xuyên suốt trong tổ chức hoạt động của Hiệp hội. Các chương trình hoạt động này đều rất phù hợp với các chương trình phát triển kinh tế xã hội của Nhà nước. Hiệp hội ngày càng được mở rộng và phát triển. Đến nay Hiệp hội Làng nghề Việt Nam có: Văn phòng cơ quan trung ương tại Hà Nội và 7 Văn phòng Đại diện tại: TP. Hồ Chí Minh, TP. Hải Phòng, Khu vực miền Trung, tỉnh Quảng Ninh, tỉnh Nghệ An, tỉnh Thừa Thiên Huế, tỉnh Quảng Nam tỉnh Hải Dương.

Ngoài ra, Hiệp hội còn thành lập các viện, các trung tâm để tổ chức cung cấp các dịch vụ cho hội viên, như: thông tin, luật pháp, mẫu mã, xúc tiến thương mại, thương hiệu... Đến nay, Hiệp hội đã có 19 đơn vị trực thuộc gồm 03 Viện nghiên cứu, 16 trung tâm trực thuộc... Để hỗ trợ các hoạt động thông tin tuyên truyền, Hiệp hội đã thành lập "Thờ báo Làng nghề Việt" nay chuyển thành "Tạp chí Làng nghề Việt Nam", đây là cơ quan ngôn luận của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam; Thành lập và củng cố hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội: Chi bộ Đảng, Chi đoàn Thanh niên, Công đoàn trong cơ quan văn phòng Hiệp hội;

Công tác phát triển hội viên luôn được Hiệp hội chú trọng. Đến nay, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã có 13.113 hội viên (trong đó có tới 32% là hội viên tổ chức), số hội viên trải đều 61/63 tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương. Đến nay nhiều địa phương đã thành lập hiệp hội làng nghề hoặc các hiệp hội có tên khác nhau nhưng hoạt động trong lĩnh vực làng nghề đều tự nguyện gia nhập là thành viên của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam.

Số hội viên được kết nạp qua từng nhiệm kỳ đều tăng. Việc phát triển hội viên đã góp phần mở rộng ảnh hưởng của Hiệp hội, đồng thời tăng cường thêm nguồn nhân lực cho các hoạt động. Mặt khác qua việc số hội viên tăng chứng tỏ Hiệp hội có tác dụng thiết thực với hội viên và hội viên tin

Ông Lưu Duy Dẫn -
Chủ tịch Hiệp hội Làng nghề Việt Nam

NHIỀU HOẠT ĐỘNG THIẾT THỰC, THÚC ĐẨY PHÁT TRIỂN LÀNG NGHỀ

17 năm qua, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã chủ động thực hiện nhiều hoạt động phối hợp với các cơ quan quản lý Nhà nước các cấp nhằm thúc đẩy sự phát triển làng nghề và hỗ trợ cho hội viên, làng nghề phát triển sản xuất kinh doanh, tiêu thụ sản phẩm, bảo tồn và phát triển nghề truyền thống.

Dù bối cảnh trong nước và quốc tế còn nhiều khó khăn nhưng trong những năm gần đây, làng nghề có bước phát triển mới. Đặc biệt, làng nghề cũng đã nhận được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, các Bộ, ngành và địa phương. Nhà nước đang có nhiều chính sách đổi mới về phát triển kinh tế xã hội nói chung và làng nghề nói

riêng: coi kinh tế tư nhân là động lực quan trọng của quá trình phát triển, kiến tạo môi trường thuận lợi cho kinh tế tư nhân phát triển. Đối với lĩnh vực làng nghề, Nhà nước ban hành nhiều cơ chế, chính sách tạo điều kiện cho làng nghề phát triển, cũng có nhiều chương trình hỗ trợ làng nghề: Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) ngày càng phát triển nhân rộng... Điều này làm cho nhận thức về giá trị của làng nghề được nâng cao.

Ngay từ khi ra đời, đứng trước tình hình làng nghề rơi vào khủng hoảng, Hiệp hội đã xây dựng 06 chương trình hỗ trợ làng nghề đó là: 1) Chấn hưng và phát triển làng nghề; 2) Phát triển doanh nghiệp làng nghề; 3) Xúc tiến thương mại; 4) Thông tin; 5) Văn hóa, Du lịch làng nghề; 6) Đối ngoại. Sáu chương trình hiện đã và đang là mục

tưởng và nhiệt tình hưởng ứng các hoạt động của Hiệp hội.

HIỆP HỘI BẢO VỆ QUYỀN LỢI HỘI VIÊN VÀ LÀNG NGHỀ

Hiệp hội đã có vai trò quan trọng trong bảo vệ quyền lợi cho hội viên và làng nghề thông qua các hoạt động: tư vấn phản biện, xây dựng chính sách pháp luật, phản ánh tâm tư, nguyện vọng của hội viên và làng nghề với các cơ quan Đảng, Nhà nước, MTTQ. Như: Tham gia góp ý kiến với Ủy ban TW Mặt trận Tổ quốc Việt Nam vào Dự thảo Văn kiện trình Đại hội toàn quốc lần thứ XIII của Đảng một số vấn đề liên quan đến làng nghề; Tham gia xây dựng cơ chế, chính sách liên quan đến sự phát triển làng nghề: Hiệp hội tham gia đóng góp ý kiến với Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ một số bộ, ngành về các chế độ chính sách liên quan đến phát triển làng nghề như: Chính sách cho ngành nghề nông thôn; chính sách về tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn; về đề án đào tạo nghề nông thôn;

Bên cạnh đó, Hiệp hội đã phối hợp với Bộ Công Thương tham gia xây dựng Nghị định số 123/2014/NĐ-CP ngày 25/12/2014 của Chính phủ quy định về xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực nghề Thủ công Mỹ nghệ... Năm 2017 tham gia với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xây dựng Nghị định của Chính phủ về phát triển ngành nghề nông thôn. Ngày 12/4/2018, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 52/2018/NĐ-CP về phát triển ngành nghề nông thôn; Hiệp hội đã tham gia góp ý kiến về Quyết định số 801/QĐ-TTg ngày 7/7/2022 của Thủ tướng Chính phủ “Phê duyệt Chương trình bảo tồn và phát triển làng nghề Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030” và xây dựng Chương trình hành động của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam thực hiện Quyết định 801/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ;

Tham gia Hội đồng chuyên ngành về xét Nghệ nhân Nhân dân, Nghệ nhân Ưu tú, do Bộ Công thương chủ trì; Phối Cục Kinh tế Hợp tác và Phát triển nông thôn thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức Hội nghị Phát triển ngành nghề nông thôn các tỉnh khu vực phía Bắc, nhằm triển khai Nghị định số 52/2018/NĐ-CP ngày 12/4/2018 của Chính phủ về phát triển

ngành nghề nông thôn và dự thảo các văn bản hướng dẫn có liên quan;

Duy trì mối quan hệ với các cơ quan quản lý Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp khác nhằm tranh thủ sự hỗ trợ cũng như làm tốt công tác tư vấn, phản biện xã hội. Hoạt động tư vấn, phản biện xã hội đã nâng cao vị thế, uy tín của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam với các cơ quan quản lý Nhà nước, cố gắng tạo điều kiện để hội viên tiếp cận được với các chính sách, chế độ của Nhà nước, tạo thuận lợi trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, mở rộng thị trường...

Để phản ánh tâm tư nguyện vọng của hội viên, Hiệp hội đã phối hợp với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tổ chức Tọa đàm “Làng nghề Việt Nam: Truyền thống, thực trạng và giải pháp phát triển trong thời kỳ hội nhập”, qua đó Hiệp hội đề xuất và lấy ý kiến chương trình phối hợp với các bộ, ngành có liên quan theo Thông báo số 30/TB-MTTW-BTT ngày 15/5/2015 của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam như Bộ Tài chính, Bộ Công thương, Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Hiệp hội còn cung cấp các dịch vụ hỗ trợ cho hội viên và làng nghề thông qua các hoạt động xúc tiến thương mại quảng bá sản phẩm, khoa học công nghệ, dạy nghề, tư vấn pháp lý, tôn vinh chăm sóc nghệ nhân làng nghề:

VỀ CÔNG TÁC XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI:

Hiệp hội đã chủ động phối hợp với các Bộ, ban, ngành ở Trung ương: Văn phòng Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công thương,

Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), các địa phương: TP. Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, tỉnh Thái Nguyên, Quảng Ninh, Hải Dương, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam,..., tổ chức hơn nhiều sự kiện như: hội chợ, triển lãm, trưng bày sản phẩm, liên hoan văn hóa - du lịch, hội thảo chuyên đề, hội nghị khách hàng, kết nối cung cầu giữa các làng nghề. Không những chỉ xúc tiến thương mại trong nước, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam còn chủ động phối hợp các cơ sở và doanh nghiệp làng nghề đưa sản phẩm của làng nghề tới các nước như: Liên minh châu Âu, Mỹ, Nga, các nước Đông Nam Á và Ấn Độ...

Đứng trước nhu cầu người tiêu dùng đòi hỏi sản phẩm có chất lượng, mẫu mã mới thân thiện với môi trường, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam phối hợp các cơ quan, các viện nghiên cứu của Nhà nước, các trường đại học tổ chức tập huấn, hội nghị, hội thảo, triển lãm nhằm nâng cao khả năng thiết kế, cải tiến mẫu mã sản phẩm thủ công, tiếp cận với khách hàng: Để phát triển làng nghề theo hướng du lịch làng nghề là một trong những ưu tiên trong các hoạt động xúc tiến thương mại, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã phối hợp với Hội Nhà báo Việt Nam và tham gia Ban Tổ chức Chương trình “Mùa Xuân tôn vinh Văn hóa dân tộc” tổ chức tại Hà Nội năm 2014; tư vấn và phối hợp với Hiệp hội Dệt lụa Vạn Phúc tổ chức thành công “Tuần Văn hóa Du lịch Làng nghề Lụa Vạn Phúc - Hà Đông, Hà Nội” đạt hiệu quả, mở đầu cho chương trình Du lịch Làng nghề “Năm Du lịch Quốc gia đồng bằng sông Hồng - Hải Phòng”; tham gia đóng góp ý kiến với

Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch dự án “Phát triển du lịch nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới”, cung cấp các thông tin cần thiết nhằm phát huy nội lực của các làng nghề, khai thác tiềm năng địa phương để phát triển du lịch..., góp phần tư vấn phát triển du lịch có hiệu quả cho một số làng nghề tại La Bằng - Đại Từ (Thái Nguyên), Mường Chiêng - Đà Bắc (Hòa Bình), Đồng Tân - Ứng Hòa (Hà Nội), Lũng Cú - Đồng Văn, Khuôn Lũng - Xin Mần (Hà Giang), Hồng Hạ - A Lưới (Thừa Thiên - Huế).

Hiệp hội đã nghiên cứu, chủ động triển khai chuyển giao công nghệ cho các làng nghề, các cơ sở sản xuất kinh doanh làng nghề công nghệ: bảo quản nông sản thực phẩm, bảo vệ môi trường. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho các làng nghề trong việc ứng dụng công nghệ mới nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm, giảm chi phí sản xuất, bảo vệ môi trường; hội thảo tiết kiệm năng lượng, ứng dụng công nghệ mới cho các làng nghề;

Chủ động tham gia phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Công Thương, Bộ Tư pháp trong các chương trình hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa tại các làng nghề; đào tạo về Quản trị doanh nghiệp và Khởi sự doanh nghiệp tại TP. Hà Nội, TP. Hải Phòng, các tỉnh: Thanh Hóa, Vĩnh Phúc, Hải Dương, Sơn La, Nghệ An, Quảng Ninh, Bắc Ninh, Tuyên Quang, Hà Giang, Phú Thọ, TP. HCM; Phối hợp với Cục Công thương địa phương tổ chức 06 lớp đào tạo bồi dưỡng cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa tại các làng nghề nằm trên địa bàn tỉnh Hưng Yên, Thái Bình, Vĩnh Phúc. Tính từ năm 2012 đến nay, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã tổ chức 118 lớp với 2.610 học viên (phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội); 165 lớp với 7.533 học viên (phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư).

Hiệp hội đã tổng kết được 03 mô hình đào tạo có hiệu quả cao, đó là: Cây nghề (đào tạo nghề mới); Đào tạo nghề gắn với vùng nguyên liệu; Đào tạo nguồn nhân lực phát triển sản xuất làng nghề. Đến nay, các mô hình này đang tiếp tục được triển khai tại các địa phương với số đông học viên thuộc các làng nghề, góp phần nâng cao số lượng thợ thủ công được đào tạo nghề, nâng cao hiệu quả sản xuất...

VỀ CÔNG TÁC THI ĐUA, KHEN THƯỞNG:

Nhằm động viên và ghi nhận những đóng góp của Nghệ nhân và các cơ sở làng nghề, công tác tôn vinh, khen thưởng được tổ chức thường xuyên, kịp thời. Trong thời gian qua đã tổ chức 9 lần phong tặng vào các năm 2007, 2008, 2009, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020 các danh hiệu làng nghề, trong đó: Đã phong các danh hiệu: 835 Nghệ nhân Làng nghề Việt Nam (trong đó có 62 Nghệ nhân VHNT Ấm thực làng nghề Việt Nam), 72 Làng nghề tiêu biểu, 72 Đơn vị Kinh tế Làng nghề tiêu biểu; 06 Bảo vật tinh hoa làng nghề; 95 Sản phẩm Thủ công mỹ nghệ Làng nghề tiêu biểu; 68 Thợ giỏi Làng nghề Việt Nam; 115 Bảng vàng gia tộc nghề truyền thống Việt Nam.

Mới đây nhân kỷ niệm 17 năm thành lập Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã tổ chức chương trình phong tặng các danh hiệu làng nghề lần thứ X - năm 2022 Hiệp hội đã phong tặng : 01 Làng nghề Văn hóa Du lịch tiêu biểu, 187 Nghệ nhân Làng nghề Việt Nam, 16 Nghệ nhân VHNT ấm thực làng nghề Việt Nam, 04 Bảo vật tinh hoa làng nghề Việt Nam, 05 Sản phẩm Thủ công Mỹ nghệ Tinh hoa làng nghề Việt Nam, 09 Bảng vàng gia tộc nghề Truyền thống Việt Nam, 16 Thợ giỏi Làng nghề Việt Nam, 03 Kỷ lục Độc bản.

Tại nhiều địa phương, việc đón nhận các danh hiệu làng nghề đã thực sự trở thành ngày lễ trang trọng của cả làng, tạo nên không khí phấn khởi, hân hoan trong lao động sản xuất và ngày càng gắn bó mật thiết hơn với các hoạt động của Hiệp hội.

Bên cạnh đó, Hiệp hội Làng nghề Việt Nam cũng đã có nhiều hoạt động thiết thực trong hoạt động đối ngoại, công tác xã hội...

Với những nỗ lực và kết quả đạt được trên mọi mặt hoạt động, nhân dịp kỷ niệm 15 năm thành lập (2005 -

2020), Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã vinh dự được đón nhận: Huân chương Lao động hạng Ba do Chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam trao tặng. Hiệp hội Làng nghề Việt Nam cũng nhận được Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ, nhiều Bằng khen của Bộ Công thương, Bức thư của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với 18 chữ: “Hiệp hội Làng nghề Việt Nam bảo tồn - tôn vinh - phát triển làng nghề truyền thống Việt Nam”, Bằng khen và Cờ thi đua của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với thành tích: “Vị sự nghiệp phát triển làng nghề bền vững”, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) đánh giá Hiệp hội Làng nghề Việt Nam là 1 trong 3 tổ chức xã hội nghề nghiệp hoạt động tốt và quản trị tốt.

Ngoài ra nhiều đơn vị và cá nhân là hội viên của Hiệp hội cũng đã nhận được bằng khen của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công thương, Bộ Nông nghiệp và PTNT, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam.

Có thể khẳng định trong 17 năm qua Hiệp hội Làng nghề Việt Nam đã đạt được một số thành tích đáng ghi nhận. Đây là sự cố gắng lớn của BCH, Hội đồng Tư vấn, các đơn vị trực thuộc, các hội làng nghề, các hội viên, các nghệ nhân. Mặt khác có được thành công cũng có sự quan tâm, chỉ đạo tạo điều kiện của Ủy ban TW Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Bộ Công thương, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, UBND TP. Hà Nội và các ban ngành ở trung ương, địa phương có liên quan...

Trong thời gian tới, Hiệp hội tập trung nâng cao chất lượng hoạt động, hướng về hội viên, về các hội làng nghề thành viên, làng nghề, làng nghề truyền thống với chủ đề: “Kết nối cộng đồng làng nghề - Bảo tồn Văn hóa - Phát triển Du lịch - Đổi mới Sáng tạo - Hội nhập Quốc tế”.

Hiệp hội có những đóng góp không nhỏ trong việc thúc đẩy nhiều làng nghề ra đời và phát triển, góp phần chấn hưng làng nghề, nâng cao năng lực làng nghề. Theo số liệu thống kê chưa đầy đủ vào những năm đầu 2000, cả nước mới có 1400 làng nghề thì sau 15 năm theo thống kê của Bộ Nông nghiệp và PTNT thì hiện nay cả nước có 5.411 làng nghề và làng có nghề (trong đó có 1.864 làng nghề truyền thống với 115 nghề truyền thống đã được công nhận), thu hút khoảng 11 triệu lao động.

NĂM 2023, NGÀNH KHUYẾN CÔNG ƯU TIÊN CÁC ĐỀ ÁN ĐIỂM, CÓ NGÀNH NGHỀ, ĐỊA BÀN ƯU TIÊN

Ông Ngô Quang Trung – Cục trưởng Cục Công Thương địa phương

Phóng viên: Năm 2022, mặc dù còn nhiều khó khăn, thách thức do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 kéo dài và sự suy thoái kinh tế của thế giới, khu vực, nguyên vật liệu đầu vào cho sản xuất đều tăng, hoạt động sản xuất công nghiệp khó khăn, chương trình khuyến công đã kịp thời hỗ trợ các cơ sở công nghiệp nông thôn (CNNT) khắc phục khó khăn, duy trì và phát triển sản xuất, giúp doanh nghiệp phát triển bền vững. Ông đánh giá như thế nào về hiệu quả thực hiện các đề án khuyến công năm 2022 tới các cơ sở sản xuất CNNT của các địa phương?

Ông Ngô Quang Trung: Năm 2022, kinh tế Việt Nam đang hồi phục, chủ yếu nhờ việc triển khai kịp thời quy định “thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch COVID-19” và áp dụng các chính sách hỗ trợ, phục hồi phát triển kinh tế - xã hội. Khu vực sản xuất trong nước dần phục hồi tăng trưởng, trong đó các doanh nghiệp, cơ sở công nghiệp nông thôn. Cùng với sự đồng hành, hỗ trợ của chính sách khuyến công, nhiều doanh nghiệp, cơ sở đã đẩy mạnh tái cơ cấu, thay đổi mô hình kinh doanh, phát triển sản xuất, kinh doanh thông qua các nội dung hoạt động khuyến công để thích nghi với tình hình mới. Hoạt động khuyến công đã góp phần giúp các cơ sở công

Nhân dịp năm mới Quý Mão 2022, Tạp chí Làng nghề Việt Nam đã có cuộc phỏng vấn ông Ngô Quang Trung, Cục trưởng Cục Công Thương địa phương để thông tin đến bạn đọc hiểu rõ hơn những thành quả của hoạt động khuyến công trong năm 2022 cũng như những chương trình mục tiêu khuyến công trong năm 2023.

Ông Ngô Quang Trung, Cục trưởng Cục Công thương địa phương (thứ 2 từ trái sang)

nghiệp nông thôn khắc phục dần được khó khăn, xác định hướng đầu tư hiệu quả, nâng cao được năng lực quản lý, mở rộng sản xuất kinh doanh và gia tăng sức cạnh tranh trên thị trường trong và ngoài nước.

Thực hiện chương trình KCQG năm 2022, tổng kinh phí được phê duyệt là 140.000 triệu đồng/175 đề án. Các đề án được giao kinh phí đã triển khai thực hiện cơ bản đảm bảo tiến độ, phù hợp với mục tiêu Chương trình khuyến công quốc gia giai đoạn 2021-2025; tổ chức thực hiện sử dụng nguồn kinh phí hỗ trợ đúng mục đích, đúng chế độ và đạt hiệu quả cao, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế - lao động ở nông thôn theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Phóng viên: Ông có thể chia sẻ về kế hoạch chương trình khuyến công quốc gia năm 2023? Và chương trình khuyến công năm 2023 sẽ ưu tiên cho những lĩnh vực nào, thưa ông?

Ông Ngô Quang Trung: Ngày 17 tháng 5 năm 2022, Cục Công Thương địa phương đã có Công văn số 370/CTĐP-QLKC về việc xây dựng kế hoạch khuyến công năm 2023 gửi các địa phương, tổ chức dịch vụ khuyến công trên cả nước. Theo đó, Cục đã hướng dẫn các địa phương, đơn vị bám sát các quy định tại Nghị định số 45/2012/NĐ-CP ngày 21 tháng 5 năm 2012 của Chính phủ về khuyến công, các văn bản hướng dẫn của Bộ Công Thương, Bộ Tài chính để xây dựng các nội dung hoạt động KCQG trong năm 2023.

Để xét chọn các đề án KCQG với tiêu chí chung phù hợp với nguyên tắc lập đề án theo quy định tại Thông tư số 36/2013/TT-BCT, Thông tư số 17/2018/TT-BCT, Thông tư số 28/2018/TT-BCT. Nội dung hoạt động khuyến công phù hợp quy định tại Nghị định số 45/2012/NĐ-CP, Quyết định số 1881/QĐ-TTg, sẽ có tác động khuyến khích, thúc đẩy sự phát triển công nghiệp - tiểu thủ

công nghiệp trên phạm vi quốc gia, vùng, địa phương. Tập trung xét chọn các nội dung: Hỗ trợ xây dựng mô hình trình diễn kỹ thuật; hỗ trợ ứng dụng máy móc tiên tiến, tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp; hỗ trợ phòng trưng bày để giới thiệu, quảng bá sản phẩm cho các cơ sở công nghiệp nông thôn có sản phẩm CNNTTB đạt giải cấp quốc gia, cấp khu vực; chuyển đổi số...

Ưu tiên lựa chọn các đề án điểm, đề án nhóm, đề án có ngành nghề, địa bàn ưu tiên theo quy định tại Nghị định số 45/2012/NĐ-CP và các văn bản hướng dẫn về khuyến công. Ưu tiên các ngành nghề, sản phẩm tiêu biểu, chủ lực phù hợp với tiềm năng, lợi thế của từng địa phương; ưu tiên hỗ trợ phát triển công nghiệp cơ khí; công nghiệp chế biến, chế tạo; công nghiệp chế biến nông - lâm - thủy sản; phát triển sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu; sản xuất các sản phẩm có thị trường xuất khẩu; sản xuất sản phẩm sử dụng nguyên liệu tại chỗ, sử dụng nhiều lao động.

Phóng viên: Tạp chí làng nghề Việt Nam là một trong những kênh tuyên truyền về công tác khuyến công, giúp các làng nghề, doanh nghiệp, cơ sở công nghiệp nông thôn nắm bắt và tham gia tích cực các nội dung hoạt động khuyến công, nhân dịp đón Xuân Quý Mão 2023, ông có nhắn gửi gì đến Tạp chí và bạn đọc, làng nghề, nghệ nhân nhân, doanh nghiệp nông thôn dịp Xuân mới?

Ông Ngô Quang Trung: Những năm vừa qua, việc thông tin tuyên truyền các hoạt động của Chương trình khuyến công quốc gia và địa phương trên Tạp chí làng nghề VN đều chú trọng phổ biến được các hoạt động khuyến công, kinh nghiệm của các tổ chức, cá nhân ở các địa phương trong việc phát triển công nghiệp nông thôn nhằm chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tăng trưởng giá trị sản xuất công nghiệp, tạo việc làm cho người lao động ở khu vực nông thôn. Theo đó, phần nào đã cung cấp được thông tin giúp cộng đồng xã hội nhận thức rõ nét hơn vai trò, tầm quan trọng của hoạt động khuyến công trong việc phát triển công nghiệp

ở nông thôn nói riêng và phát triển kinh tế, xã hội trên toàn quốc nói chung.

Để tiếp tục thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền nhằm góp phần thúc đẩy hoạt động khuyến công địa phương phát triển bền vững, ngoài việc Tạp chí cần nâng cao chất lượng về thiết kế, hình thức của Tạp chí, cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nhằm thu hút nguồn lực trong nước, khuyến khích các doanh nghiệp vừa và nhỏ mạnh dạn đầu tư vào sản xuất công nghiệp, cơ cấu lao động khu vực nông nghiệp, nông thôn theo hướng CNH, HĐH, góp phần xây dựng nông thôn mới.

Bên cạnh đó cần thông tin, tuyên truyền được chủ trương, chính sách về phát triển công nghiệp - thương mại địa phương của Đảng, Nhà nước và Bộ Công Thương; thông tin, phổ biến về phát triển công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp và phản ánh về việc triển khai, thực hiện, kết quả các hoạt động khuyến công ở các địa phương.

Xin cảm ơn ông!

Thực hiện Đài Thanh

CHƯƠNG TRÌNH MTQG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI 2022 ĐẠT NHIỀU KẾT QUẢ NỔI BẬT

Năm 2022 là một năm rất đặc biệt trong triển khai chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới, phóng viên Tạp chí Làng nghề Việt Nam đã có cuộc phỏng vấn TS. Ngô Trường Sơn - Chánh Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương, Bộ Nông nghiệp và PTNT

Phóng viên: Năm 2022 đã khép lại với nhiều thành tựu nổi bật trong chương trình xây dựng nông thôn mới. Vậy xin ông cho biết dấu ấn nổi bật của chương trình xây dựng nông thôn mới năm 2022 là gì?

Ông Ngô Trường Sơn: Năm 2022 là một năm rất đặc biệt trong triển khai Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới: Thứ nhất là về cơ chế chính sách, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Khóa XIII ban hành Nghị quyết 19/NQ-TƯ ngày 16/6/2022 về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 263/QĐ-TTg ngày 22/2/2022 phê duyệt Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025; thứ hai, đây là năm đầu tiên triển khai áp dụng nhiều quy định mới, đặc biệt là Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới các cấp; thứ ba đó là bối cảnh kinh tế - xã hội có nhiều thuận lợi, khó khăn đan xen, đặc biệt là ảnh hưởng của dịch bệnh covid đến mọi mặt của đời sống của người dân. Nhưng với sự chỉ đạo quyết liệt của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình MTQG, Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, cùng với đó là sự chủ động, nỗ lực của cả hệ thống chính trị, các bộ ngành, các địa phương, sự nhiệt tình ủng hộ và tích cực tham gia của mọi tầng lớp nhân dân, Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới đã đạt được những kết quả nổi bật, cụ thể là:

Thứ nhất, đã hoàn thành vượt kế hoạch các mục tiêu được Chính phủ, Trường Ban Chỉ đạo Trung ương giao, cụ thể: đến hết năm 2022, cả nước đã có 6.001/8.211 xã (73,08%) đạt chuẩn

TS. Ngô Trường Sơn - Chánh Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương, Bộ Nông nghiệp và PTNT

nông thôn mới (tăng 4,4%) so với cuối năm 2021), trong đó, có 958 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao (tăng 455 xã so với cuối năm 2021) và 111 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu (tăng 68 xã so với cuối năm 2021); có 255 đơn vị cấp huyện thuộc 58 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ/đạt chuẩn nông thôn mới, tăng 42 đơn vị so với cuối năm 2021 (chiếm khoảng 39,6% tổng số đơn vị cấp huyện của cả nước). Trong tổng số 18 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có 100% số xã đạt chuẩn nông thôn mới (Hà Nội, Hải Phòng, Hưng Yên, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh, Hà Nam, Nam Định, Thái Bình, Hải Dương, Ninh Bình, Quảng Ninh, Đà Nẵng, Tp. Hồ Chí Minh, Bà Rịa-Vũng Tàu, Bình Dương, Đồng Nai, Cần Thơ, Bạc Liêu), có 05 tỉnh (Nam Định, Đồng Nai, Hà Nam, Hưng Yên và Hải Dương) đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới.

Thứ hai, các văn bản pháp lý, hướng dẫn triển khai Chương trình đã cơ bản đầy đủ, làm cơ sở để các địa phương tổ chức triển khai Chương trình. Ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025, Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương đã tham mưu, trình các cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản quy định, hướng dẫn triển khai Chương

trình, cụ thể là các văn bản quy định về nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn; Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới các cấp (tỉnh, huyện, xã); quy định điều kiện, trình tự, thủ tục, hồ sơ xét, công nhận, công bố và thu hồi quyết định công nhận địa phương đạt chuẩn nông thôn mới; thành lập Tổ công tác và các văn bản hướng dẫn kiện toàn hệ thống văn phòng điều phối nông thôn mới các cấp; đặc biệt là ban hành 05 chương trình chuyên đề hỗ trợ thực hiện xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 (Chương trình mỗi xã một sản phẩm; Chương trình Khoa học và công nghệ phục vụ xây dựng NTM; Chương trình Phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới; Chương trình Tăng cường bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và cấp nước sạch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới; Chương trình chuyển đổi số trong xây dựng nông thôn mới, hướng tới nông thôn mới thông minh).

Thứ ba, bên cạnh những thành tựu chung và sự tăng trưởng của ngành nông nghiệp, kinh tế nông thôn đã có sự thay đổi lớn, tác động trực tiếp đến thu nhập và đời sống của người dân nông thôn. Chương trình OCOP đã đạt được kết quả nổi bật với 8.867 sản phẩm OCOP, của hơn 4.586 chủ thể, đạt 3 sao trở lên, trong đó 65,9% sản phẩm 3 sao, 33,2% sản phẩm 4 sao, 0,7% sản phẩm tiềm năng 5 sao và 20 sản phẩm 5 sao. Đặc biệt, sản phẩm OCOP đang từng bước khơi dậy tiềm năng đất

- đai, sản vật, lợi thế so sánh, đặc biệt là các giá trị văn hóa vùng miền để hình thành các sản phẩm OCOP tích hợp “đa giá trị”, khẳng định được giá trị và chất lượng trên thị trường, được người dân tín nhiệm. Góp phần chuyển dịch từ phát triển sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp.

Thứ tư, xây dựng nông thôn mới đã có nhiều chuyển biến theo hướng đi vào chiều sâu, hiệu quả và bền vững, trong đó vấn đề giữ gìn và phát huy các giá trị văn hoá, đậm đà bản sắc dân tộc được chú trọng. Phong trào chính trang cảnh quan gắn với vệ sinh môi trường từng bước được tổng kết, nhân rộng, hình thành càng nhiều “miền quê đáng sống” trên cả nước, phù hợp với điều kiện đặc thù của các địa phương (nhất là các đặc thù về văn hoá).

Thứ năm, hoạt động tuyên truyền, truyền thông về nông thôn mới tiếp tục được duy trì và hình thành nhiều điểm sáng về xây dựng nông thôn mới, góp phần giữ vững nhiệt huyết và sự chủ động của cả hệ thống chính trị, người dân trong xây dựng nông thôn mới. Nhiều nội dung trọng tâm của giai đoạn 2021 – 2025 được truyền tải như: xây dựng nông thôn mới theo nguyên tắc “Cơ cấu lại nền nông nghiệp là động lực, nông thôn mới là nền tảng, nông dân là chủ thể”, hướng đến xây dựng “Nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân thông minh”...

Phóng viên: Ngày 01/8/2022 Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 919/QĐ-TTg về việc phê duyệt chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) giai đoạn 2021-2025. Vậy trong năm 2023, Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương sẽ tham mưu cho Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo các tỉnh những nội dung gì để thực hiện Quyết định trên?

Ông Ngô Trường Sơn: Phát huy những kết quả đạt được của Chương trình OCOP giai đoạn 2018- 2020, đặc biệt là sức lan tỏa của sản phẩm OCOP trong đời sống kinh tế - xã hội của các địa phương và cả nước. Các sản phẩm OCOP đã từng bước khơi dậy tiềm năng đất đai, sản vật, lợi thế so sánh, đặc biệt là các giá trị văn hóa vùng miền để hình thành các sản phẩm OCOP tích hợp “đa giá trị”. Trên cơ sở đó, ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 919/QĐ-TTg, Văn phòng Điều

phối nông thôn mới Trung ương đã tham mưu Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành Kế hoạch và hướng dẫn triển khai Chương trình, trong đó nhiều nội dung sẽ phải tập trung triển khai từ năm 2023, đặc biệt là các địa phương, cụ thể là:

Theo dõi, hướng dẫn các địa phương rà soát, ban hành Kế hoạch triển khai Chương trình phù hợp với định hướng, mục tiêu của giai đoạn 2021-2025 đã được Thủ tướng Chính phủ ban hành, đặc biệt là phải phù hợp với lợi thế của địa phương về các sản phẩm đặc sản, làng nghề truyền thống, dịch vụ du lịch nông thôn.

Chú trọng công tác tuyên truyền sâu rộng về mục đích, ý nghĩa và yêu cầu của Chương trình OCOP, nhất là việc phát huy nội lực (trí tuệ, sự sáng tạo của chủ thể OCOP; giải quyết việc làm cho lao động tại chỗ; sử dụng nguyên liệu địa phương và giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa địa phương...) và gia tăng giá trị; nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy cho các chủ thể OCOP, cán bộ, cơ quan quản lý nhà nước, các đơn vị phân phối, người tiêu dùng về chất lượng, thương hiệu của sản phẩm OCOP theo hướng: Phát huy giá trị tài nguyên bản địa, truyền tải về văn hóa, tri thức dân gian của địa phương.

Tập trung hướng dẫn, hỗ trợ các chủ thể OCOP đẩy mạnh năng lực thiết kế, sáng tạo để phát triển các đặc sản, sản phẩm truyền thống, phát huy giá trị văn hóa, hình thành sản phẩm tích hợp đa giá trị, nâng cao chất lượng sản phẩm, phát triển chuỗi giá trị sản phẩm OCOP gắn với xây dựng vùng nguyên liệu địa phương gắn với lợi thế về điều kiện sản xuất, giá trị văn hóa địa phương, đặc biệt là sản phẩm các làng nghề, nghề truyền thống, dịch vụ

du lịch nông thôn; đẩy mạnh phát triển sản phẩm chế biến, chế biến sâu gắn với vùng nguyên liệu địa phương, văn hóa và tri thức bản địa.

Tổ chức triển khai kế hoạch quảng bá, kết nối thương mại và nâng cao hình ảnh thương hiệu cho các sản phẩm OCOP, ưu tiên các sự kiện gắn với quảng bá, giới thiệu văn hóa, du lịch đặc sắc của địa phương. Xây dựng và hình thành các “Điểm đến” quảng bá, nâng cao thương hiệu sản phẩm OCOP (Điểm OCOP, cà phê OCOP, tuyến phố OCOP, công viên sáng tạo OCOP,...) gắn với các hoạt động văn hóa, du lịch có lợi thế.

Đẩy mạnh hoạt động kiểm tra, giám sát sản phẩm OCOP sau khi được công nhận về chất lượng, an toàn thực phẩm, sử dụng thương hiệu sản phẩm OCOP, nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể đối với người tiêu dùng, đồng thời góp phần không để xảy ra tình trạng hàng giả, hàng nhái sản phẩm OCOP.

Trong bối cảnh yêu cầu về phát triển kinh tế, cần phải xác định phát triển sản phẩm OCOP phải gắn với bối cảnh chung về mục đích, yêu cầu của “nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh”, sản phẩm OCOP phải trở thành niềm tự hào của người dân, cộng đồng của từng địa phương, bên cạnh mục tiêu nâng cao đời sống, thu nhập cho người dân, đặc biệt là phụ nữ, người nghèo, người dân tộc thiểu số, thì còn góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa nông thôn Việt Nam.

Phóng viên: Đất nước đã chuyển sang năm mới với nhiều kỳ vọng tương lai tươi sáng, đặc biệt trong chương trình xây dựng nông thôn mới năm 2023 sẽ có nhiều thành công mới, ông

có thông điệp gì gửi tới các bạn đọc của Tạp chí Làng nghề Việt Nam?

Ông Ngô Trường Sơn: Năm 2023 sẽ là năm bản lề để thực hiện mục tiêu của Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025. Trong bối cảnh các cơ chế, chính sách đã cơ bản đầy đủ, nguồn lực đầu tư của Nhà nước đã được giao cho các địa phương, điều quan trọng là tiếp tục phát huy sự quyết liệt, chủ động của cả hệ thống chính trị, các bộ ngành, địa phương và người dân để thực hiện kế hoạch, mục tiêu trong xây dựng nông thôn mới. Nhân dịp năm mới, tôi mong muốn và kỳ vọng vào một năm tiếp tục thành công của Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới, tuy nhiên để làm được điều đó, sẽ còn rất nhiều việc phải làm, trong đó:

Tiếp tục phát huy sự chủ động, quyết liệt của các địa phương, sự đồng tình hưởng ứng và tích cực tham gia của mọi tầng lớp nhân dân, nhất là người dân ở nông thôn. Chúng ta cần phải xác định xây dựng nông thôn mới là dân, vì dân, do dân, mục đích cuối cùng là nâng cao chất lượng sống của người dân. Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Lê Minh Hoan đã khẳng định, điều quan trọng và cũng là điểm mới của giai đoạn này trong nông thôn mới đó là “xây dựng nông thôn mới là “tạo cốt” nhưng phải giữ được “hồn”, bản sắc văn hóa nông thôn”. Đó là thách thức, nhưng cũng là trách nhiệm, là yêu cầu để mỗi người dân, mỗi cán bộ làm công tác xây dựng nông thôn mới phải luôn suy nghĩ về các giải pháp, cách làm sáng tạo trong quá trình triển khai xây dựng nông thôn mới.

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan khảo sát thực tế chuỗi giá trị nông sản từ sản xuất đến chợ, siêu thị

Bên cạnh những đổi mới về cơ chế, chính sách của giai đoạn này, như: mềm hóa trong xây dựng Bộ tiêu chí về nông thôn mới, tạo sự linh hoạt, chủ động và phù hợp cho các địa phương, việc phát triển hạ tầng kinh tế - xã hội cần quan tâm đến quy hoạch, đặc biệt là quy hoạch cảnh quan trên cơ sở điều kiện địa lý của từng vùng, bảo đảm phù hợp, nhưng vẫn tạo nên sự hài hòa và thân thiện với môi trường; chú trọng đến bảo tồn, chỉnh trang các không gian làng, xã vốn có trước đây.

Xây dựng không gian nông thôn cần gắn với phát triển kinh tế nông thôn để được bền vững và có sức sống. Trong đó, cần chú trọng phát triển kinh tế nông nghiệp theo chuỗi giá trị bền

vững, thích ứng với biến đổi khí hậu, hình thành sản phẩm tích hợp “đa giá trị”, sản xuất theo hướng kinh tế tuần hoàn, nông nghiệp hữu cơ; phát triển công nghiệp vừa và nhỏ gắn với vai trò doanh nghiệp, hợp tác xã và hộ gia đình, liên kết vùng nguyên liệu ổn định và bền vững; phát triển thương mại, dịch vụ, du lịch gắn với bảo tồn làng nghề, thúc đẩy và kết nối không gian nông thôn và đô thị, đảm bảo môi trường sinh thái nông thôn sáng, xanh, sạch đẹp và an toàn. Góp phần giữ gìn những nét văn hóa đặc sắc của các địa phương, đặc biệt là triển khai hiệu quả Chương trình OCOP và Chương trình phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới.

Xây dựng nông thôn mới cần “lấy người dân là chủ thể” trao quyền chủ động hơn cho các địa phương để linh hoạt áp dụng và khuyến khích cộng đồng, người dân tham gia vào xây dựng nông thôn mới theo phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra và dân thụ hưởng”. Qua xây dựng nông thôn mới để người dân ngày càng tin tưởng sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước, tự hào và hài lòng về nơi mình đang sống, để nông thôn mới là nơi “để trở về”.

Xin cảm ơn ông!

Thực hiện Quý Đôn

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY "DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ" LÀNG NGHỀ

CGCC Vũ Quốc Tuấn

Chủ tịch Hội đồng Tư vấn-Hiệp hội Làng nghề Việt Nam

Nghề thủ công đã được UNESCO công nhận là "Di sản văn hóa phi vật thể"; Với nước ta, nghề thủ công là một di sản văn hóa vô cùng quý báu không chỉ của làng nghề mà của cả dân tộc, di sản ấy cần được bảo tồn và phát huy.

NGHỀ THỦ CÔNG, "VĂN HÓA PHI VẬT THỂ"

Theo Công ước về bảo vệ Di sản văn hóa phi vật thể của UNESCO, tại phiên họp thứ 32 tại Paris (Pháp) từ 29 tháng 9 đến 17 tháng 10 năm 2003, "Di sản văn hóa phi vật thể" được hiểu là các tập quán, các hình thức thể hiện, biểu đạt, tri thức, kỹ năng – cũng như những công cụ, đồ vật, đồ tạo tác và các không gian văn hóa có liên quan – mà các cộng đồng, các nhóm người và trong một số trường hợp là các cá nhân công nhận là một phần di sản văn hóa của họ. Di sản văn hóa phi vật thể được chuyển giao từ thế hệ này sang thế hệ khác; Các cộng đồng và các nhóm người không ngừng tái tạo để chúng thích nghi với môi trường, với mối quan hệ qua lại giữa cộng đồng với tự nhiên và lịch sử của họ, đồng thời hình thành trong họ một ý thức về bản sắc và sự kế tục, qua đó khích lệ sự tôn trọng đối với sự đa dạng văn hóa và tính sáng tạo của con người".

Theo định nghĩa trên, "Di sản văn hóa phi vật thể" được thể hiện ở những hình thức sau: (i) Các truyền thống và biểu đạt truyền khẩu, bao gồm ngôn ngữ là phương tiện của di sản văn hóa phi vật thể; (ii) Nghệ thuật trình diễn; (iii) Tập quán xã hội, tín ngưỡng và lễ hội; (iv) Tri thức và tập quán liên quan đến tự nhiên và vũ trụ; (v) Nghề thủ công truyền thống.

Di sản văn hóa phi vật thể gắn liền với người/nhóm người đã sáng tạo ra hoặc lưu giữ và phát huy di sản cho đời sau. Công ước về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể của UNESCO năm 2003 đã khẳng định: "Ghi nhận rằng các cộng đồng, đặc biệt là các cộng đồng, các

nhóm người và trong một số trường hợp là các cá nhân bản địa đóng một vai trò hết sức quan trọng trong việc tạo ra, bảo vệ, duy trì và tái sinh di sản văn hóa phi vật thể, từ đó làm giàu thêm sự đa dạng văn hóa và tính sáng tạo của con người".

Theo nhà nghiên cứu Nguyễn Lực, trong định nghĩa này có một số yếu tố quan trọng biểu hiện ý nghĩa và giá trị vốn có của di sản văn hóa phi vật thể, đó là: (i) Sự tự công nhận hay sự tự nhận dạng của cộng đồng, nhóm và cá nhân liên quan về di sản văn hóa phi vật thể như một phần di sản văn hóa của họ; (ii) Sự tái tạo liên tục của di sản văn hóa phi vật thể như một sự đáp lại đối với sự phát triển lịch sử và xã hội của các cộng đồng và các nhóm liên quan; (iii) Sự kết nối sâu sắc của di sản liên quan với bản sắc riêng của những người sáng tạo ra nó và người lưu giữ nó; (iv) Điều kiện của "tính xác thực", là một yêu cầu ẩn tàng của di sản văn hóa phi vật thể; và (v) mối tương quan sâu sắc của di sản văn hóa phi vật thể với quyền con người (Theo Tiểu luận về Giá trị nghề thủ công, tr 125).

Ở nước ta, Luật Di sản văn hóa (2001, 2009, 2013) đã có định nghĩa về Di sản văn hóa phi vật thể, đó là "sản phẩm tinh thần có giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, được lưu giữ bằng trí nhớ, chữ viết, được lưu truyền bằng

truyền miệng, truyền nghề, trình diễn và các hình thức lưu giữ, lưu truyền khác, bao gồm tiếng nói, chữ viết, tác phẩm văn học, nghệ thuật, khoa học, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, lối sống, nếp sống, lễ hội, bí quyết về nghề thủ công truyền thống, tri thức về y, dược học cổ truyền, về văn hóa ẩm thực, về trang phục truyền thống dân tộc và những tri thức dân gian khác" (Khoản 1, Điều 4 Luật Di sản văn hóa 2001).

Như vậy, "nghề thủ công" hoặc "bí quyết về nghề thủ công", cũng tức là kỹ năng, tri thức, sự điều luyện, tinh xảo của người sáng tạo hoặc lưu giữ nghề thủ công trong làng nghề nước ta đã được coi là "di sản văn hóa phi vật thể". Di sản văn hóa phi vật thể nghề thủ công của nước ta cần được bảo tồn với ý nghĩa như sau: (i) Mang bản sắc của dân tộc, của vùng miền, thậm chí của từng nghề nhân, làm ra nhiều sản phẩm thủ công mỹ nghệ, đóng góp có ý nghĩa vào kho tàng văn hóa của dân tộc và sự phát triển của đất nước; (ii) Được lưu truyền từ hàng trăm, hàng nghìn năm nay ở khắp nước, phát huy truyền thống tốt đẹp của nghề thủ công nước ta; (iii) Được đổi mới, sáng tạo theo nhu cầu của thị trường, bắt kịp sự tiến bộ của văn minh, khoa học kỹ thuật tiến bộ; (iv) Mở rộng giao lưu văn hóa quốc tế, đóng góp vào kho

tàng nghề thủ công thế giới, nhất là trong xu hướng sản xuất xanh thân thiện với môi trường ngày nay.

Xin nhấn mạnh: Chúng ta bàn chuyện di sản văn hóa phi vật thể nghề thủ công cũng là bàn về một nội dung của nền văn hóa nước nhà, hồn cốt của dân tộc, những gì là tinh hoa, tinh túy nhất đã được “chung kết”, “kết tinh”, “hun đúc” thành một bộ phận có bản sắc trong giá trị văn hóa vĩnh cửu của dân tộc. Mục tiêu của việc bảo tồn nghề thủ công truyền thống, cũng như các dạng di sản văn hóa phi vật thể khác, là đảm bảo rằng kiến thức và kỹ năng liên quan đến nghề thủ công truyền thống được truyền lại cho các thế hệ tương lai để các nghề thủ công có thể tiếp tục được thực hành trong sản xuất trong cộng đồng của họ, mang lại sinh kế cho người làm và phản ánh sáng tạo. Nghề thủ công truyền thống của một vùng nhất định là một phần không thể thiếu của di sản văn hóa địa phương cũng như nghề thủ công truyền thống của một nhóm dân tộc hoặc quốc gia nhất định, là một phần không thể tách rời của di sản dân tộc và quốc gia.

BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN

Theo các nhà nghiên cứu, khái niệm “bảo tồn” di sản văn hóa phi vật thể bao gồm các hoạt động như: Trùng tu; tu bổ; tôn tạo; thực hành; bảo đảm tính xác thực của các di sản văn hóa phi vật thể.

“Bảo tồn” gắn với “Phát huy giá trị” cũng có nghĩa là các hoạt động duy trì, phục hồi, thực hành, truyền dạy các loại hình văn hóa phi vật thể được đưa vào khai thác, phục vụ phát triển du lịch, nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần của người dân và quảng bá các di sản văn hóa của Việt Nam ra thế giới. Cũng có thể nói: Đó là những hoạt động, biện pháp được triển khai trong thực tế để khai thác vốn văn hoá phi vật thể nhằm hiện thực hoá tiềm năng, giá trị của các di sản văn hoá trong việc tạo ra giá trị kinh tế, góp phần làm phong phú hoạt động kinh tế-xã hội của đất nước.

Điều 30 Hiến pháp năm 1992 quy định: “Nhà nước và xã hội bảo tồn, phát triển nền văn hóa Việt Nam: Dân tộc, hiện đại, nhân văn; Kế thừa và phát huy những giá trị của nền văn hiến các dân tộc Việt Nam,... tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại; Phát huy mọi tài năng sáng tạo trong nhân dân”. Quyết định số 1755/QĐ-TTg ngày 8/9/2016 phê duyệt “Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030” cũng đã xác định “du lịch làng nghề truyền thống” là một ngành kinh tế dịch vụ quan trọng trong công nghiệp văn hóa cần được chú trọng phát triển.

Dưới đây, xin bàn một số vấn đề chủ yếu trong việc bảo tồn và phát

huy nghề thủ công - di sản văn hóa phi vật thể của làng nghề nước ta để cùng nghiên cứu, trao đổi và thực hiện.

Một là, nâng cao hơn nữa nhận thức của xã hội, trước hết là trong các làng nghề truyền thống về giá trị của nghề thủ công và ý thức trách nhiệm của cộng đồng trong việc khai thác vốn di sản văn hoá một cách vững chắc, bởi chính cộng đồng vừa là chủ thể của những sáng tạo văn hoá, đồng thời, vừa là người thụ hưởng và đóng góp công sức vào quá trình bảo tồn và phát triển văn hóa phi vật thể. Vai trò của cộng đồng làng nghề cần được thể hiện từ việc nâng cao nhận thức đến tham gia vào việc quản lý và phát huy các nghề truyền thống; tham gia giám sát, phản biện xã hội nhằm bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hoá gắn với phát triển kinh tế du lịch và công nghiệp văn hoá nước ta; Quan trọng nhất là lợi ích của người dân trong làng có di sản được ghi danh được thể hiện rõ gắn với trách nhiệm và nghĩa vụ của họ đối với việc bảo vệ di sản đó.

Hai là, thực hiện việc kiểm kê, lập danh mục các nghề cụ thể, phân loại các nghề đang có cơ hội, triển vọng phát triển, các nghề có nguy cơ mai một, thất truyền. Theo Bộ Nông nghiệp & Phát triển nông thôn, cả nước hiện có 129 nghề truyền thống có nguy cơ mai một, thất truyền (trong đó có 49 nghề truyền thống đã được công nhận) và 208 làng nghề truyền thống hoạt động cầm chừng, không ổn định, có nguy cơ mai một (trong đó có 171 làng nghề truyền thống đã được công nhận). Đối với các nghề có nguy cơ mai một, thất truyền, cần duy trì các hộ hoặc nhóm hộ nghề, nghề nhân hoạt động trình diễn nhằm lưu giữ, truyền nghề và phục vụ nhu cầu du lịch văn hóa. Chú trọng ghi chép các chi tiết kỹ thuật về vật liệu, công cụ và phương pháp làm việc chính xác. Sử dụng các biện pháp kỹ thuật, ứng dụng công nghệ chuyển đổi số để số hóa các quy trình, công nghệ, bí quyết chế tác sản phẩm thủ công của các nghề nhân, nhằm lưu giữ được lâu dài, cũng tiện lợi trong các cuộc nghiên cứu, học tập, truyền nghề, giao lưu, trình diễn.

Ba là, đối với các nghề đang có triển vọng phát triển, thực hiện các biện pháp bảo tồn, phát triển kết hợp với phát triển du lịch, các nghề sản xuất

những sản phẩm có giá trị kinh tế, hàm lượng văn hóa cao, có tiềm năng xuất khẩu lớn (như chế biến nông lâm thủy sản, mây tre đan, gốm sứ, thêu, dệt, chạm khắc, sơn mài, kim hoàn). Thường xuyên nâng cao trình độ, kiến thức cho nghệ nhân hiện có để họ nắm bắt kịp thời những kiến thức mới, vừa để bảo tồn kỹ năng nghề truyền thống, vừa để phát huy kỹ năng nghề theo nhu cầu của thị trường. Có cơ chế, chính sách khuyến khích các nghệ nhân, thợ giỏi tham gia đào tạo nghề. Khuyến khích thành lập các câu lạc bộ để trao đổi kinh nghiệm nâng cao tay nghề cho nghệ nhân. Tổ chức các cuộc thi tay nghề, phong tặng danh hiệu nghệ nhân, thợ giỏi đúng thực chất.

Bốn là, hình thành hệ thống cơ chế, chính sách về bảo tồn và phát triển nghề thủ công - di sản văn hóa phi vật thể nước ta. Sửa đổi và bổ sung Luật Di sản văn hóa 2001 (bổ sung năm 2009) trên cơ sở tổng kết thực tiễn, mở rộng phạm vi điều chỉnh đến tất cả các đối tượng di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, chú trọng nghề thủ công. Quán triệt và thực hiện các quy định trong các quy ước quốc tế và luật pháp Việt Nam, nhất là vấn đề bảo vệ di sản văn hoá, quyền và lợi ích của chủ thể văn hoá, các cộng đồng, bình đẳng văn hoá và bản quyền. Xây dựng quy tắc đạo đức trong việc phát huy di sản vào kinh tế, xã hội. Cần nhấn mạnh: bảo tồn nhằm mục đích bảo tồn tri thức như một giá trị của bản thân nghề thủ công; vì vậy đòi hỏi sự đầu tư của các nguồn lực và trợ cấp của Nhà nước. Xây dựng mô hình tổ chức thể hiện vai trò tự quản của cộng đồng làng nghề trong quản lý di sản văn hóa nghề thủ công, bảo đảm các hoạt động được triển khai quy củ, hiệu quả.

Năm là, xây dựng các trung tâm bảo tồn và phát triển các giá trị của nghề, làng nghề. Theo "Chương trình bảo tồn và phát triển làng nghề Việt Nam giai đoạn 2021-2030" được Chính phủ phê duyệt ngày 7/7/2022, ưu tiên xây dựng các trung tâm bảo tồn và phát triển các giá trị của một số nghề, làng nghề như: Nghề gốm sứ, sơn mài, dâu tằm tơ; Nghề thủ công truyền thống của đồng bào dân tộc ít người; Giới thiệu và trình diễn các nghề truyền thống nổi bật của một số địa phương; v.v... Theo định

hướng trên, cần khuyến khích, hỗ trợ phục hồi, tôn tạo các di tích, xây dựng các bảo tàng làng nghề, khu trình diễn, không gian trưng bày, giới thiệu quảng bá sản phẩm của nghề và làng nghề gắn với du lịch làng nghề.

Xin nói thêm về các bảo tàng. Hội đồng Bảo tàng quốc tế (ICOM) đã công bố định nghĩa mới về bảo tàng tại hội nghị toàn thể lần thứ 26 diễn ra ở Praha (Séc) ngày 25/8/2022, theo đó "bảo tàng" là một "tổ chức thường trực và phi lợi nhuận phục vụ lợi ích xã hội, đồng thời là nơi nghiên cứu, thu thập, bảo tồn, diễn giải và trưng bày các di sản vật thể và phi vật thể". Với định nghĩa mới, ICOM nhấn mạnh bảo tàng là nơi rộng mở với công chúng, có tính chất dễ tiếp cận và hòa nhập, giúp thúc đẩy sự đa dạng và bền vững; các bảo tàng hoạt động và tương tác với công chúng theo chuẩn mực đạo đức, đảm bảo chuyên nghiệp và bao gồm sự tham gia của cộng đồng, mang đến những trải nghiệm đa dạng cho giáo dục, việc thưởng thức, thẩm định và chia sẻ kiến thức. Như vậy, bảo tàng có ba chức năng cơ bản là "nghiên cứu", "giáo dục" và "thưởng thức".

Trên cơ sở nhận thức mới về bảo tàng, do di sản văn hóa phi vật thể nghề thủ công truyền thống là "di sản sống" nên cần phải có các "bảo tàng sống", cũng tức là có sự tương tác rộng rãi với cuộc sống đương đại. Tại các loại bảo tàng này, du khách có thể nhìn thấy một "làng nghề", khu tái định cư, khu di tích lịch sử hoặc nơi trưng bày các đồ thủ công truyền thống, được xem các thợ thủ công tái hiện các quy trình kỹ thuật truyền thống. Tại các bảo tàng, có nơi diễn giải quá trình phát triển nghề gốm của nước ta; những kỹ năng riêng biệt của nghề tại các địa phương, v.v... Tại đây, các câu chuyện về nghề thủ công truyền thống và làng nghề sẽ được diễn giải, minh họa một cách nhẹ nhàng, linh hoạt dễ cảm nhận; Hiệu quả của việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản nghề thủ công cũng được nhìn nhận rõ rệt.

Trên thế giới, có thể kể đến một số bảo tàng về nghề thủ công nổi tiếng được xây dựng từ hàng chục năm nay, như: Bảo tàng Nghề thủ công đương đại (Hoa Kỳ), Bảo tàng Nghệ thuật thủ công Philadelphia (Hoa Kỳ), Bảo tàng

và Thư viện Nghề thủ công Manitoba (Canada), Bảo tàng Nghệ thuật và Nghề thủ công Ditchling (Vương quốc Anh), Bảo tàng Các nghề thủ công dân gian (Nhật Bản), Bảo tàng Quốc gia nghệ thuật hiện đại (Nhật Bản), Bảo tàng Dân gian (Hàn Quốc), Bảo tàng Nghề thủ công (Ấn Độ), v.v...

Ở nước ta, theo Luật Di sản Văn hóa, bảo tàng có chức năng sưu tầm, bảo quản, nghiên cứu, trưng bày, giới thiệu di sản văn hóa, bằng chứng vật chất về thiên nhiên, con người, môi trường sống của con người. Các nghề thủ công truyền thống được giới thiệu trong trưng bày và các chương trình trình diễn ở khá nhiều bảo tàng cấp quốc gia và địa phương. Cũng đã có một số bảo tàng tư nhân về nghề thủ công khá công phu ở một số địa phương. Trong đó, phải kể đến "Trung tâm Tinh hoa làng nghề Việt" được xây dựng ở Bát Tràng (Hà Nội) do kiến trúc sư Hoàng Thúc Hào thiết kế với nhiều ý tưởng mới lạ, độc đáo. Đây là một quần thể kiến trúc nằm trong khu đất rộng 3.700 m², do bà Hà Thị Vinh, Giám đốc Công ty gốm Quang Vinh đã dành tâm huyết xây dựng nên.

Tuy nhiên, điều đáng quan tâm là cho đến nay, nước ta chưa có một bảo tàng cỡ quốc gia về nghề thủ công (như ở nhiều nước kể trên). Nhấn mạnh điều này với hy vọng sớm có một bảo tàng như thế, xứng tầm với giá trị của nghề thủ công truyền thống Việt Nam. Thành phố Hà Nội cũng nên có một bảo tàng tương xứng về nghề thủ công, vì đây là nơi có nhiều nghề thủ công nhất nước. Cần khuyến khích xây dựng các bảo tàng chuyên sâu về nghề thủ công của làng nghề truyền thống và của địa phương. Khuyến khích thành lập tiếp các bảo tàng tư nhân về nghề thủ công.

Tóm lại, việc bảo tồn và phát huy di sản văn hóa nghề thủ công nước ta là một nhiệm vụ rất quan trọng của các làng nghề, của các cơ quan nhà nước và của Hiệp hội Làng nghề Việt Nam. Đương nhiên, đây là những việc cần có nhận thức mới sâu sắc cùng những cố gắng trong tổ chức thực hiện. Bài này nêu lên một số kiến nghị với mong muốn di sản quý báu này ngày càng được làng nghề chúng ta phát huy rạng rỡ, xứng đáng trong kho tàng văn hóa truyền thống của dân tộc ta.

Làng nghề - Nhìn lại và đi tới...

Hoàng Trọng Thủy

Cả nước có trên 5.400 làng nghề và làng có nghề, trong đó có khoảng gần 2.000 làng nghề truyền thống, với 115 nghề truyền thống được công nhận. Làng nghề thu hút gần 10 triệu lao động nông thôn, sản phẩm làng nghề đã xuất khẩu sang 160 quốc gia, vùng lãnh thổ thu về 1,7 tỷ USD/năm.

Nhìn ở góc độ lợi thế của 7 vùng sinh thái, sản vật phong phú của nông nghiệp, nông thôn, tinh thần vượt khó và khéo tay hay làm của người dân, thì kết quả như trên chưa xứng tầm với tiềm năng, lợi thế phát triển, sự mong đợi trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn và hội nhập toàn cầu của Việt Nam.

Tuy nhiên, khách quan và tỉnh tâm nhìn lại, trong mô hình tăng trưởng kinh tế của nước ta thì kinh tế làng nghề còn nhiều vấn đề bất cập như những rào cản phát triển như: quy hoạch, đất đai, ô nhiễm môi trường, thiếu nguyên liệu đầu vào cho sản xuất. Cùng với khó khăn trên còn là năng lực tiếp cận khoa học công nghệ, vốn và hỗ trợ tài chính của nhà nước, đào tạo nguồn nhân lực, quảng bá sản phẩm, kết nối cung cầu... Vượt lên những khó khăn đó, kinh tế làng nghề đã đóng góp tích cực vào công cuộc phát triển đất nước, giúp tạo việc làm, nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống của người dân nông thôn. Làng nghề là một lực lượng lớn trong bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc; góp phần quan trọng thực hiện mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

Dấn sâu vào kinh tế thị trường, làng nghề, sản phẩm làng nghề đang có bước chuyển dịch mạnh mẽ về tư duy và hoạt động trong lĩnh vực sản xuất từ trang trí, làm đẹp sang trọng giá trị sử dụng, giá trị sinh lời, phù hợp với biến động thị trường, phù hợp với thị hiếu của người tiêu dùng trong nước và xuất khẩu. Làng nghề, sản phẩm làng nghề tiếp tục song hành với ngành du lịch, nâng tầm và lan tỏa hình ảnh con người, văn hóa, tính “chân – thiện – mỹ” và khát vọng vươn xa của dân tộc Việt Nam - Với tinh thần đó và trước thềm Xuân 2023 - chúng ta có quyền hy vọng

nhiều hơn vào sự phát triển mạnh mẽ làng nghề Việt Nam trong hiện tại và tương lai.

Khó khăn, thách thức đã nói khá nhiều, nhưng năng lượng nào cho làng nghề, sản phẩm làng nghề phát triển bền vững? Câu trả lời và giải pháp đã được không ít các nhà lãnh đạo, quản lý ngành, các doanh nghiệp, tổ chức kinh tế của người nông dân đã nêu ra khá đầy đủ như: Chính quyền các địa phương cần quan tâm lắng nghe, chỉ đạo để phát triển kinh tế làng nghề lành mạnh; quan tâm phát triển kinh tế hợp tác để liên kết sản xuất giúp giải quyết các khó khăn của nhân dân. Việc quan trọng nhất trong những năm tới là quy hoạch và phát triển vùng, nguồn nguyên liệu, đảm bảo cung ứng đầy đủ, kịp thời cho sản xuất, trong đó, quản lý mã vùng, truy xuất nguồn gốc, xuất xứ của nguyên liệu phải đạt chuẩn ngay từ đầu vào đối với trực hàng hóa xuất khẩu của làng nghề.

Các cơ quan quản lý Nhà nước, cần tách biệt giữa ngành nghề ở nông thôn với các làng nghề truyền thống để từ đó hoạch định lại các khâu trong liên kết, tổ chức sản xuất theo chuỗi giá trị sản phẩm và ngành hàng; có cơ chế chính sách để giúp nhân dân, các tổ hợp tác, hợp tác xã, doanh nghiệp thủ công mỹ nghệ, xuất khẩu... định hình được hướng đi phù hợp. Trong bối cảnh hội nhập toàn cầu và cạnh tranh xuất khẩu thì bất cứ quốc gia riêng rẽ hoặc thị trường chung các khối, liên hiệp quốc gia đều tăng quyền bảo hộ, dựng lên “hàng rào thương mại” để bảo vệ lợi ích của mình – Vì thế, không gian càng hẹp thì chính sách đối với làng nghề, lao động làng nghề và sản phẩm làng nghề phải càng “tinh”.

Các doanh nghiệp, doanh nhân tiếp tục tìm kiếm thị trường, ban hành quy trình, quy chuẩn đối với từng loại hình, dòng sản phẩm theo ký kết hợp đồng mà ở đó, doanh nghiệp vừa là tổ chức thu mua hàng của làng nghề, vừa là tổ chức bán hàng. Doanh nghiệp và làng nghề phải là một cặp như “đũa có đôi”; Do vậy, việc đầu tư nguồn lực tài chính, đào tạo nghề và chuyển giao khoa học công nghệ vào sản xuất, đa dạng hóa

mẫu mã sản phẩm để thích ứng với nhu cầu tiêu dùng nội địa và xuất khẩu – Đó là con đường hai chiều dẫn doanh nghiệp đến thành công.

Đối với làng nghề, vấn đề là “làm mới” sản phẩm đảm bảo quy trình sản xuất, tiêu chuẩn, hàng hóa tiêu dùng mang đầy đủ trách nhiệm kinh tế, xã hội và môi trường. Đứng trước việc “làm mới” đó, người lao động còn mang theo tâm lý cũ, cách làm cũ, phương tiện cũ...thì chắc chắn không thành công! Do vậy, phải bồi bổ, trọng dụng các nghệ nhân, thợ lành nghề truyền, dạy nghề cho lớp trẻ. Ủng hộ lớp trẻ là ủng hộ tương lai, là chung tay xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, áp dụng kỹ thuật hiện đại tiên tiến. Đồng thời phát triển mạnh trang thông tin điện tử là địa chỉ tin cậy tuyên truyền chính sách, là diễn đàn cho các doanh nghiệp hội viên, quảng bá sản phẩm, tìm kiếm khách hàng, đối tác đầu tư.

Năm 2022 đã qua, chúng ta cần nhìn lại chính mình. Xuân 2023 đang đến, hối thúc chúng ta đi tới bằng niềm tin và quyết tâm hành động, cho làng nghề phồn thịnh, văn minh.

năm thỏ hay mèo?

Cẩm Hà

Vào những ngày cuối tháng Chạp khắp nơi trên đất nước Việt Nam nô nức chuẩn bị đón chào năm mới Quý Mão-2023. Mèo linh vật năm mới được trang hoàng khắp các đường lớn đến ngõ nhỏ. Một điều hết sức đặc biệt là cũng trong thời gian này ở nước bạn Trung Quốc thỏ lại được chọn làm linh vật năm 2023. Tại sao cùng là nước Đông Á lại có sự khác biệt này.

Trung Quốc và Việt Nam đều có cách tính giống nhau của 11 con giáp gồm: Tý (chuột), Sửu (trâu), Ngọ (ngựa), Mùi (dê), Thân (khỉ), Dậu (gà), Tuất (chó), và Hợi (heo). Sự khác nhau nằm ở chi thứ 4 Mão ở Trung Quốc là thỏ còn Việt Nam lại được thay bằng mèo. Có nhiều cách giải thích cho sự khác biệt thú vị này nhưng phổ biến nhất là do sự sai sót trong lúc phiên dịch, trong tiếng Hoa, phát âm tên con thỏ là "mao", giống với "mèo" trong phát âm của người Việt. Cả hai cách đọc này đều bắt nguồn từ âm tiếng Hán ngày xưa "mão". Ở Trung Quốc người ta cho rằng thỏ tượng trưng cho nét thanh lịch, sự nhạy cảm với nghệ thuật và cái đẹp. Gắn liền với các vị thần mặt trăng, chi Hằng mang nhiều ý nghĩa hơn hẳn so với mèo nên mặc dù người Trung Quốc xưa hay lẫn lộn cách viết giữa thỏ và mèo nhưng vẫn quyết định chọn thỏ là linh vật của năm Mão.

Ngược lại, trong đời sống của người Việt Nam thỏ có ý nghĩa mờ nhạt hơn hẳn mèo khi từ lâu mèo đã trở thành người bạn đồng hành của con

người. Mèo giúp bắt chuột bảo vệ mùa màng đồng thời là người bạn thân thiết của những cô, cậu bé. Người Việt Nam đã quá quen thuộc với những hình ảnh như mèo nằm dần bếp, mèo trèo vắt vẻo trên cây cau hay mèo ngoạm chuột...Mèo còn được ưu ái xuất hiện trong bức tranh đông hồ nổi tiếng đám cưới chuột. Chính sự thân thiết, gắn gũi giữa mèo và con người mà vô số câu ca dao, tục ngữ ra đời:

**"Con mèo đánh vỡ nồi rang
Con chó chạy lại nó mang cái đòn."**

**"Còn duyên anh cưới ba heo
Hết duyên anh cưới con mèo cụt đuôi."**

Mượn hình ảnh mèo để rằng dạy con người sống hay, sống tốt

- "Mèo khen mèo dài đuôi" chỉ sự tự đề cao hay khen ngợi mình một cách quá đáng.

- "Như mèo thấy mỡ" Ý giễu cợt người tỏ vẻ thèm muốn trước một điều gì đó.

Bên cạnh sự giải thích này một số đông khác cho rằng sở dĩ có sự khác biệt này là do điều kiện môi trường. Việt Nam là văn hoá thảo mộc chứ không phải văn hoá thảo nguyên. Hai khái niệm thảo mộc và thảo nguyên là hoàn toàn khác nhau. Nếu thảo nguyên là môi trường có những đồng cỏ mềm mượt, mà các loài động vật có thể thoải sức ăn thành bầy đàn thì thảo mộc là môi trường phong phú đa dạng các thảm thực vật đan xen lẫn nhau. Lý do Việt Nam nhiều thảo mộc như vậy bởi khí hậu nóng ẩm mưa nhiều.

Tóm lại dù giải thích theo cách nào thì việc thay thỏ bằng mèo tuy vô tình nhưng lại rất đối hợp lý vì 12 con giáp tượng trưng cho 12 cung hoàng đạo 12 tính cách khác nhau chính vì vậy chúng phải riêng biệt và độc nhất giữa các loài, mèo tạo ra sự đối lập giữa 2 con vật là chuột và chó, như người ta vẫn nói:

"Mẹ chồng đối với nàng dâu

Như mèo với chuột thương nhau bao giờ."

Hay: "Ghét nhau như chó với mèo"

Mèo còn đại diện cho sự thông minh, lanh lợi, biết kiên nhẫn và suy tính trước sau khi làm một việc gì đó. Nhiều người ưu chuộng đặt tượng mèo tài lộc trong nhà hay cửa hàng vì tin rằng nó đem lại cát khí cho gia chủ, hút tài lộc và tránh vận xui. Tượng mèo đặt biệt hợp với những người tuổi Mão, Tuất, Mùi và Hợi.

Vòng xoay 12 con giáp cứ thế lặp đi lặp lại, người Việt Nam đã ngầm chấp nhận việc năm Mão đại diện bởi con mèo và coi đó như một điều hiển nhiên, điều này đồng thời thể hiện sự thông minh trong việc tiếp biến văn hoá của con người Việt Nam. Mong rằng năm mới 2023 sẽ mang lại bình an, may mắn, phát tài phát lộc như đúng hình tượng mèo mang lại.

BÁC HỒ VỀ THĂM LÀNG NGHỀ LỖ KHÊ

Nguyễn Thiên Việt

Vào cuối năm 1964, tại Hợp tác xã Lỗ Khê, huyện Đông Anh (Hà Nội) xuất hiện một phong trào sôi nổi và độc đáo. Đó là cuộc vận động toàn thể nhân dân tích cực tham gia “Cần- kiệm xây dựng hợp tác xã”.

Độc đáo vì mỗi gia đình mỗi cá nhân đều lên kế hoạch cụ thể về chi tiêu. Cả hợp tác xã chỉ có 240 đồng tiền vốn, làm thế nào đây?. Chi bộ hợp và quyết định dựa vào dân để vay vốn, chứ không ỷ lại nhà nước. Các Đảng viên phân công nhau về từng tổ để vận động bà con. Các đoàn viên bàn nhau bỏ những việc chi tiêu chưa cần thiết để góp cho hợp tác xã, thậm chí có vài người còn hoãn đám cưới... nhiều cô gái bỏ vốn riêng ra góp. Noi gương các anh chị, thiếu nhi cũng rủ nhau đi bắt cua, hái rau, bán gà vịt do mình tặng gia để giúp cha anh. Đặc biệt ở đây các cụ già xung phong xung phong đi đầu đóng được 400 đồng cho xã.

Cuộc vận động tiết kiệm này đã mang lại số vốn “không lỗ” là 15 nghìn đồng so với 240 đồng khởi điểm. Kết cục bằng số tiền tiết kiệm xã đã mua được 10 con trâu, 350 con lợn giống và 3.000 đồng giống khoai tây thời vụ, công trình thủy lợi hoàn thành trong 5 tháng (chứ không phải là 3 năm). Biến 200 mẫu (chứ không phải là 48 mẫu) một vụ bắp thành 2 vụ... Nhưng quan trọng hơn là Lỗ Khê đã nêu một tấm gương điển hình cho cả nước về phong trào tiết kiệm, từng người dân bằng sức của mình đều có thể tích tiểu thành đại, góp gió thành bão cùng nhau chung sức xây nên đại công trường xã hội chủ nghĩa- thế giới mới cho những người áo vải. Báo chí đã đưa tin về cuộc vận động này.

Ngày 18 tháng 1 năm 1964, trên báo nhân dân, Hồ Chủ tịch đã trang trọng viết một bài báo tên là “Gương tốt của thanh niên Lỗ Khê. Tết tươi vui và tiết kiệm”, ca ngợi phong trào của nhân dân trong xã. Bài báo được ký dưới bút danh “Trần Lực”, là bút danh hay dùng của Bác. Hồ Chủ tịch đánh giá cao sáng kiến của nhân dân Lỗ Khê và mong muốn cả nước noi theo tinh thần đó. Người viết rằng: “Những việc tốt mà thanh niên Lỗ Khê làm được, thì chắc thanh niên các nơi khác làm được và mọi công dân chúng ta làm được...”. Bài báo có đoạn viết: “Dưới sự lãnh

đạo của chi bộ Đảng, xã Lỗ Khê (ngoại thành Hà Nội) đã đặt kế hoạch làm cho Tết năm nay tươi vui và tiết kiệm. Các chi đoàn Hà Nội và nhiều tỉnh khác như Hải Phòng, Sơn Tây, Nghĩa Lộ, Thái Nguyên... đều hăng hái nhận thi đua với Lỗ Khê. Hoan hô sáng kiến tốt của thanh niên! Chúng ta – những người cha mẹ, cô bác- cũng cần phải thiết thực ủng hộ phong trào đó... Vì sao thanh niên Lỗ Khê là người để xứng phong trào tiết kiệm này? Bởi vì họ có kinh nghiệm mới mẻ và thiết thực”. Trong bài báo, Hồ Chủ tịch đã nêu lên những khó khăn của làng quê Lỗ Khê, cách khắc phục và những thành tựu đạt được của nhân dân trong xã. Hồ Chủ tịch gửi đến nhân dân trong xã lời khen ngợi và chúc mừng.

Tuy nhiên tình cảm của Bác dành cho người dân Lỗ Khê không chỉ dừng lại ở trên mặt báo. Một món quà bất ngờ đến với họ nhân dịp Xuân Giáp Thìn. Hai tuần sau khi bài báo ra đời, Lỗ Khê đón Tết trong một không khí ấm áp, vui mừng, hừng khởi của người dân trước những thành tựu nông nghiệp vừa đạt được. Mồng một Tết, vừa hừng sáng, các gia đình đang sửa soạn cỗ bàn, bỗng từ nhà bà Nga, ở đầu làng có tiếng reo: “B...á...c về! Bác...Hồ...về!”. Cái tin Hồ Chủ tịch về thoảng cái được cả làng biết đến bởi những tiếng reo hò náo nức. Tất cả xã viên, từng nhà đều bỏ dở công việc chạy đổ xô ra đường đón Bác.

Thật kỳ diệu, thật ngạc nhiên Bác trong bộ áo ka ki quen thuộc, đôi mắt rất sáng, chòm râu hiền từ, đội chiếc mũ vải mùa đông, chậm rãi đi bộ trong làng. Nông dân Lỗ Khê cuộn cuộn như một con sông lớn theo chân Người. Vang vang tiếng: Hoan hô Bác về! Hoan hô Bác về!

Bác đi thăm một số gia đình, mừng tuổi các cụ, các cháu rồi mời toàn thể xã viên cùng Bác ra sân đình, để Người chúc tết và nói chuyện. Hàng nghìn đôi mắt dán vào Hồ Chủ tịch, nuốt lấy từng lời của Người. Bác chào hỏi thăm sức khỏe khỏe của các cụ rồi nói:

-Các cụ, các cô, chú, các cháu có biết vì sao Bác về đây không?

-Thưa Bác, có ạ. Vì xã thực hành tiết kiệm ạ.

-Thế tiết kiệm là gì?

-Thưa Bác, là không lãng phí ạ.

Bác Hồ cười vui rồi nói:

-Bà con Lỗ Khê ta thực hành cần kiệm như vậy là tốt. Cần là xã viên bỏ nhiều công sức ra để làm thủy lợi, khoanh vùng chống úng, cấy tăng vụ, thâm canh tăng năng suất, có nhiều lương thực vừa nâng cao đời sống, vừa đóng góp đầy đủ cho nhà nước, chi viện cho miền Nam. Kiệm là chống lãng phí trong ăn tiêu, để dành vốn cho sản xuất, xây dựng hợp tác xã. Có tiết kiệm thì đời sống mới cao lên được, mới đóng góp cho miền Nam được nhiều hơn. Đồng bào có đồng ý thế không?

-Thưa Bác, có ạ!

XUÂN BIÊN CƯƠNG

Đăng Bút

► Bác nhắc nhở nhân dân: ở hợp tác xã ta năng suất chưa cao vì thủy lợi làm chưa tốt, việc đắp đê khoanh vùng không nên kéo dài, phải dứt điểm trong 6 tháng nữa, chăn nuôi chưa tốt. Bác vào làng thấy còn ít lợn và lợn rất nhỏ. Phải chăn nuôi nhiều hơn, tốt hơn. Trồng cây còn kém, phải tích cực hưởng ứng Tết trồng cây làm cho làng xóm xanh tươi mát mẻ. Trong cây trồng, vẫn độc canh cây lúa, như thế chưa tốt. Nên trồng thêm màu, chế biến màu. Những việc ấy bà con có làm được không?. Mọi người cùng đáp: Thưa Bác, làm được ạ.

Bác chỉ hai câu thơ kẻ trên tường đình và khen hay:

Đón xuân mở hội làm giàu

Mừng xuân cần kiệm lúa màu tốt tươi

Bác Hồ hỏi tiếp:

-Năm nay đồng bào ăn Tết tiết kiệm nhưng có vui không?

-Thưa Bác, vui lắm ạ!

Bác cười chúc đồng bào ăn Tết thật tươi vui rồi đề nghị tất cả cùng hát bài Kết đoàn. Bác giơ tay bắt nhịp, từ sân đình, tiếng hát của hàng trăm trái tim bốc lên vang động làm không khí ấm lại, xua tan giá rét. Mùa xuân đang về. Làng nghề Lỗ Khê chưa bao giờ có một mùa xuân vui như thế!

Anh chiến sỹ Biên phòng có cái tên thật dịu dàng như tên của một cô gái - Nguyễn Thu Hiền.

Hôm ấy, anh vừa đi tuần tra trở về đơn vị, chưa kịp bỏ hết quân tư trang ra, đã nhảy tót lên giường, nằm xoài ra, lấy giấy bút hý hoáy ghi thư gửi về cho cô vợ trẻ của anh tên là Mai Thị Hương, người cùng quê tỉnh Thái Bình.

Lá thư khá dài, có tới hơn một trang giấy, Nguyễn Thu Hiền viết: Em thương yêu của anh, Tết này anh không về vui Xuân với em và mọi người trong gia đình được. Em biết vì sao không, vì nhiệm vụ của đơn vị anh rất quan trọng là bảo vệ trật tự, an ninh nơi biên giới cho nhân dân vui đón Tết thật vui vẻ và an toàn. Anh biết em rất nhớ, rất mong anh về vui Tết với gia đình, quê hương, nhưng khi nhận được lá thư này, em biết anh đang bận vì công việc chung đó, chắc chắn em cũng rất tự hào vì người thân yêu của mình đã góp phần làm cho mùa Xuân thêm đẹp.

Đứng chân ở nơi biên giới, nhưng đơn vị anh tổ chức đón Tết cũng rất vui và chu đáo. Các cấp, các ngành, đoàn thể địa phương đều tới chúc Tết và tặng quà. Bà con các dân tộc nơi đóng quân thì người thứ này, người thứ khác, quyền góp lại tặng đơn vị và còn cùng đơn vị tổ chức các hoạt động thể dục

thể thao, văn hóa văn nghệ, hát chào mừng đất nước bước sang mùa Xuân mới. Em biết không, anh còn được phân công cắt khẩu hiệu, gấp hoa, làm báo tường mừng Đảng, mừng Xuân của đơn vị. Anh cũng vừa sáng tác một bài thơ để phục vụ cho đêm đón giao thừa. Anh đọc cho em nghe một đoạn nhé:

"Mai nở bên kia suối.

Đứng lặng thắm toả hương.

Súng anh bên vách núi.

Giữ mùa Xuân biên cương !"

Làng Cát Trù, Cẩm Khê (Phú Thọ) từ lâu đã nổi tiếng với nghề làm bánh chưng. Làng nghề bánh chưng Cát Trù không chỉ vì làm ra những bánh chưng ngon nức tiếng, mà còn vinh dự được chọn làm lễ vật dâng dịp Giỗ Tổ Hùng Vương. Những chiếc bánh chưng xanh không thể thiếu trong mâm cỗ Tết cổ truyền của người Việt. Vì thế, những ngày giáp Tết, nhiều người dân và du khách thập phương lại về làng nghề bánh chưng Cát Trù để tìm mua bánh chưng, thơm ngon nức tiếng trong, ngoài tỉnh.

Ngày xưa, cuộc sống khó khăn, bánh chưng chỉ được ăn vào dịp lễ, Tết nhưng hiện nay, kinh tế khá giả, bánh chưng được người tiêu dùng sử dụng hàng ngày. Vì vậy, nghề làm bánh chưng Cát Trù có quanh năm, đặc biệt vào các dịp Tết Nguyên Đán, nhu cầu lại tăng cao và đây được coi là vụ sản xuất chính trong năm của làng nghề bánh chưng Cát Trù.

Cứ vào những ngày giáp Tết, làng bánh chưng Cát Trù luôn nhộn nhịp hơn bao giờ hết, từ ngoài ngõ vào sân, trong nhà đâu đâu cũng thấy màu xanh của lá dong, màu trắng của gạo, màu vàng của đỗ. Thời tiết lạnh, mọi người cùng quây quần làm bánh. Mỗi người mỗi việc, người già và trẻ con thì xếp lá dong, đánh nhuyễn đỗ, làm nhân bánh, thanh niên thì gói bánh, buộc bánh.

Bà Nguyễn Thị Ánh, chủ cơ sở bánh chưng Chính Ánh nổi tiếng, 7 lần đoạt giải cao trong hội thi làm bánh dâng các Vua Hùng cho biết: "Chúng tôi luôn rất tự hào bởi vào ngày Giỗ Tổ hàng năm, bánh chưng của cơ sở tôi thường được lựa chọn đưa vào mâm lễ dâng lên các Vua Hùng. Bắt đầu từ ngày 15/12 âm lịch đến Tết Nguyên Đán, cơ sở phải huy động tất cả các thành viên trong gia đình, người già, trẻ con

Cát Trù - Nức tiếng với nghề làm bánh chưng ngày Tết

Thanh Lam

Cù Nguyễn Thị Thuận đang tước lá dong để gói bánh

làm việc nhẹ, người lớn làm việc nặng hơn, đồng thời thuê thêm 10 - 15 lao động/ngày để đáp ứng tốt nhu cầu tiêu dùng bánh chưng của người dân trong dịp Tết". Trung bình 1 ngày, cơ sở gói khoảng trên 3 tạ gạo, chủ yếu đổ buôn cho các tiểu thương, nhà hàng trên địa bàn và các tỉnh lân cận.

Chị Nguyễn Thị Hương, chủ cơ sở bánh chưng Hương Sơn chia sẻ: "Bắt đầu ngày 15/12 âm lịch đến Tết Nguyên Đán, tôi phải huy động tất cả các thành viên trong gia đình, người già, trẻ con làm việc nhẹ, người lớn làm việc nặng hơn, đồng thời thuê thêm 10- 15 lao động/ngày để đáp ứng tốt nhu cầu tiêu dùng bánh chưng của người dân trong dịp Tết. Những ngày này, trung bình 1 ngày, gia đình tôi gói khoảng trên 3 tạ gạo, chủ yếu đổ buôn cho các tiểu thương, nhà hàng trên địa bàn và

các tỉnh lân cận. Những ngày thường, gia đình tôi làm khoảng 50 - 60 kg gạo/ngày, bán chủ yếu tại Hà Nội, vào ngày Tết, nhu cầu sử dụng bánh chưng tăng gấp 3- 4 lần, trung bình 1 ngày, tôi xuất ra thị trường trên 3.000 chiếc bánh".

Ở cái tuổi xưa nay hiếm nhưng cụ Nguyễn Thị Thuận hơn 80 tuổi nhưng cụ vẫn còn minh mẫn, đôi tay khéo léo, nhanh nhẹn, miệt mài cùng con cháu, ngày đêm làm ra những chiếc bánh chưng thơm ngon, phục vụ cho khách hàng khắp nơi.

Cụ Thuận tâm sự: "Cùng với lịch sử ra đời nghề làm bánh chưng ở địa phương, gia đình tôi có tới 3 đời làm nghề này, từ đời cụ, đời ông, đời cha sau đó truyền lại cho cụ, không phải học hỏi đâu xa cứ thế mà làm. Duy trì nghề truyền thống của ông cha, tôi đã

➔ gắn bó với nghề từ thừa thiếu thời cho đến bây giờ".

Nguyên liệu làm bánh chưng gồm gạo nếp, đỗ xanh, thịt lợn, lá dong như các vùng quê khác. Điều làm nên sự khác biệt bánh chưng Cát Trù là ở khâu chuẩn bị nguyên liệu và cách gói theo tiêu chí của người dân nơi đây. Gạo nếp phải chọn loại nếp cái hoa vàng hoặc nếp nhung, những loại gạo dẻo, có hương thơm đặc trưng và không lẫn tẻ.

Đỗ xanh cần phải có là loại đỗ gié, hạt nhỏ và được chế biến từ khi vỡ đỗ, ngâm cho tróc vỏ, đãi sạch, để ráo đến khi đã nấu chín như vậy nhân bánh mới thơm ngon. Ngoài đỗ, nhân bánh cần có thêm thịt lợn ba chỉ hoặc nạc vai tươi sống trộn kèm gia vị muối, tiêu... vừa đủ tạo điểm nhấn và mùi thơm.

Khi gói bánh, phải gói chặt tay thì bánh nấu mới rền, dẻo. Nếu gói lỏng tay khi nấu bánh sẽ không được vuông vắn và nhão. Đặc biệt là lá dong, không được dùng lá non hoặc quá già, ảnh hưởng tới màu sắc của bánh. Dù không gói bánh bằng khuôn nhưng bánh chưng vẫn được du khách trong và ngoài tỉnh khen là ngon, dẻo và vuông vức, đều đẹp, là hương vị không thể thiếu trong những dịp quan trọng như cỗ bàn, cưới hỏi, quà biếu và trên mâm cơm thấp hương ngày Tết...

Có thể nói, vào những ngày giáp Tết, từ sáng đến đêm lúc nào trong nhà các hộ dân làng nghề bánh chưng Cát Trù cũng nhộn nhịp tiếng người ra vào tấp nập và bếp cũng luôn đỏ lửa. Thế mới nói Tết đến với làng bánh Cát Trù sớm hơn mọi nơi, mùi thơm của gạo nếp, đậu xanh và thịt lợn hòa quyện vào nhau lan tỏa khắp xóm khiến cho không khí Tết tràn ngập cả một làng quê.

Thương hiệu Bánh chưng Cát Trù rất nổi tiếng nên sản phẩm làm ra rất được khách hàng ưa chuộng. Những nồi bánh nóng hổi vừa ra lò thường được khách hàng đến lấy hoặc mang giao ngay trong đêm để kịp cung ứng cho các chợ, các siêu thị trong và ngoài tỉnh. Bánh chưng Cát Trù đã đạt sản phẩm OCOP trong thời gian qua, góp phần tích cực vào xây dựng nông thôn mới của địa phương.

Các cơ sở làm bánh chưng Tết ở Cát Trù nhộn nhịp những ngày giáp Tết.

Công thức, nguyên liệu gói bánh chưng ở Cát Trù có những "bí kíp" làm nên sự đặc sắc hiếm có.

Dù không gói bánh bằng khuôn nhưng bánh chưng Cát Trù vẫn được du khách trong và ngoài tỉnh "đánh tiếng" là ngon, dẻo và vuông vức, đều đẹp

HUYỆN THIỆU HÓA (THANH HÓA):

PHÁT HUY THỂ MẠNH ĐỊA PHƯƠNG TẠO ĐỘNG LỰC CHO PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI

PV: Thưa ông, năm 2022 là năm Việt Nam và thế giới có nhiều biến động với nhiều cơ hội và thách thức. Vậy ông có đánh giá như thế nào về những kết quả đạt được của huyện trong việc thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm vừa qua?

Ông Hoàng Trọng Cường: Năm 2022 là một năm có bối cảnh hết sức khó khăn, khi Quý I và nửa đầu Quý II, huyện Thiệu Hóa vẫn chịu tác động nặng nề của dịch Covid-19, vì vậy các hoạt động về phát triển kinh tế - xã hội gặp nhiều khó khăn. Tuy nhiên, bắt đầu vào giữa Quý II, sau khi thực hiện thích ứng linh hoạt trong trạng thái bình thường mới thì huyện đã tập trung quyết liệt ngay vào công việc, đặc biệt là triển khai các chương trình, kế hoạch đã đề ra trong năm 2022 trên tất cả các lĩnh vực.

Thiệu Hóa hoàn thành 25/25 chỉ tiêu về phát triển kinh tế - xã hội, trong đó có 11 chỉ tiêu vượt kế hoạch. Tốc độ tăng trưởng giá trị sản xuất ước đạt 16,72%, vượt kế hoạch 0,22% và cao hơn 1,54% so với cùng kỳ. Thu nhập bình quân đầu người ước đạt 55,2 triệu đồng, cao hơn 5,2 triệu đồng so với cùng kỳ. Thu ngân sách Nhà nước ước đạt 813,2 tỷ đồng, vượt cao so với dự toán được giao và cao nhất từ trước tới nay.

Trong lĩnh vực xây dựng nông thôn mới (NTM), Thiệu Hóa cũng đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận huyện đạt chuẩn NTM năm 2020 và đón nhận Huân chương lao động hạng Ba. Năm 2022, huyện đề nghị công nhận 7 sản phẩm OCOP, một xã đạt NTM kiểu mẫu, 4 xã đạt tiêu chí NTM nâng cao. Thiệu Hóa cũng tích cực tổ chức các chuỗi sự kiện quan trọng như: lễ kỷ niệm 700 năm ngày mất của nhà sử học Lê Văn Hưu; triển lãm giới thiệu sản phẩm đúc đồng truyền thống Trà Đông... Trong lĩnh vực đầu tư, xây dựng cơ bản, huyện triển khai nhiều công trình, dự án trọng điểm, làm tiền đề mở rộng không gian cho huyện phát triển trong những năm tới.

PV: Từ những kết quả đó, huyện đã rút ra những bài học kinh nghiệm như

Năm 2022, mặc dù huyện Thiệu Hóa (Thanh Hóa) gặp nhiều khó khăn thách thức nhưng với sự chung sức và đồng lòng, cán bộ và nhân dân huyện Thiệu Hóa đã đạt được những thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh. Nhân dịp đón năm mới Quý Mão 2023, Phóng viên Tạp chí Làng nghề Việt Nam đã có cuộc phỏng vấn với Phó Chủ tịch UBND huyện Thiệu Hóa - Hoàng Trọng Cường.

Ông Hoàng Trọng Cường - Phó Chủ tịch UBND huyện Thiệu Hóa

thế nào? Và hiện nay, huyện còn gặp những vấn đề khó khăn gì trong phát triển kinh tế - xã hội, thưa ông?

Ông Hoàng Trọng Cường: Đánh giá sau một năm phát triển, huyện cũng rút ra nhiều bài học kinh nghiệm. Đó là tinh thần đoàn kết thống nhất trong tất cả các hệ thống từ huyện đến cơ sở, trong đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý đến các phòng ban chuyên môn, trên dưới một lòng thực hiện nhiệm vụ, đặc biệt là thực hiện đồng bộ các giải pháp để đạt các mục tiêu đề ra. Đồng thời, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, giám sát việc thực hiện các nhiệm vụ; tiến hành giao ban, kiểm tra, nắm bắt tiến độ hàng ngày; tập trung chỉ đạo những vấn đề mới phát sinh để kịp thời tháo gỡ.

Tuy nhiên, bên cạnh đó huyện vẫn còn nhiều khó khăn như: Năm qua, tình hình chính trị phức tạp, cuộc xung đột giữa Nga và Ukraine đã tác động đến các chuỗi cung ứng, ảnh hưởng tới tình hình chung của thế giới; Dịch bệnh Covid-19

tuy đã được kiểm soát nhưng vẫn còn nhiều diễn biến khó lường; Thời tiết, thiên tai và nhiều yếu tố khác vẫn còn phức tạp... Vì thế, huyện Thiệu Hóa xác định đây là những khó khăn cần có sự nỗ lực rất lớn của Đảng bộ, chính quyền, các ban ngành và nhân dân để đạt được mục tiêu.

PV: Xin ông hãy cho biết định hướng phát triển sản xuất nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn huyện năm 2023?

Ông Hoàng Trọng Cường: Ngay từ đầu nhiệm kỳ Đại hội đại biểu Đảng bộ, huyện Thiệu Hóa đã xác định ưu tiên phát triển sản xuất nông nghiệp theo hướng ứng dụng công nghệ cao, tăng năng suất, chất lượng và giá trị sản phẩm, trong đó có phát triển sản phẩm OCOP. Cho nên, từ đó huyện đã có đồng bộ các giải pháp như các chính sách kích cầu, hỗ trợ cho các tập thể cá nhân có các sáng kiến, ứng dụng khoa học công nghệ vào trong sản xuất. Đối với việc

► xây dựng đô thị văn minh thì hiện Thiệu Hóa đã và đang xây dựng Thị trấn Thiệu Hóa theo chương trình đô thị văn minh. UBND Thị trấn Thiệu Hóa đã tiến hành khảo sát, rà soát chặt chẽ đến tận từng tiểu khu để thực hiện các tiêu chí đô thị văn minh theo lộ trình đề ra.

Ngày 12/12/2022, HĐND huyện Thiệu Hóa khóa XIV đã tổ chức thành công kỳ họp thứ 12, tại kỳ họp này HĐND huyện đã ban hành Nghị quyết số 195/NQ-HĐND về việc hỗ trợ thực hiện Đề án phát triển sản xuất nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn huyện năm 2023.

PV: Huyện Thiệu Hóa có làng nghề truyền thống đúc đồng Trà Đông, ông có đánh giá gì về vai trò và sự đóng góp của làng nghề này với đối với sự phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương?

Ông Hoàng Trọng Cường: Trong những năm qua, huyện luôn xem làng nghề đúc đồng Trà Đông (xã Thiệu Trung) là niềm tự hào của quê hương. Bởi đây là làng nghề có lịch sử hàng trăm năm được lưu truyền qua nhiều thế hệ. Các sản phẩm thể hiện bàn tay tài hoa của nghệ nhân và kết tinh văn hóa của dân tộc. Hiện nay, huyện hết sức quan tâm đến sự phát triển của làng nghề, tiếp tục phát huy vai trò của làng nghề. Không chỉ về kinh tế là giải quyết công ăn việc làm cho người dân mà còn quảng bá thương hiệu truyền thống của huyện đến khắp mọi miền đất nước và cả quốc tế. Trong thời gian tới, huyện đang có nhiều chương trình như đẩy mạnh xúc

tiến thương mại, tăng cường việc tham quan học tập các mô hình quản lý làng nghề tốt để xây dựng phương án kế hoạch cho làng nghề Thiệu Trung phát triển xứng tầm với truyền thống cũng như nét văn hóa con người Thiệu Hóa.

PV: Được biết, trong thời gian qua, huyện Thiệu Hóa đã triển khai hàng loạt gói thầu lớn về việc đầu tư hạ tầng cơ sở đồng bộ, quy mô để tạo vùng phát triển đô thị. Vậy theo ông, những dự án trên có vai trò và ý nghĩa như thế nào đối với việc phát triển kinh tế - xã hội và bộ mặt đô thị của huyện trong thời gian tới?

Ông Hoàng Trọng Cường: Trong nhiệm kỳ 2020-2025, huyện Thiệu Hóa đã đề ra nhiều mục tiêu, trong đó huyện được Bí thư tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh cùng các đồng chí lãnh đạo tỉnh Thanh Hóa giao nhiệm vụ. Căn cứ vào các điều kiện và tình hình của huyện, đến năm 2025, Thiệu Hóa phải đạt các tiêu chí huyện NTM nâng cao và đến năm 2030 đạt các tiêu chí được công nhận đô thị. Chính vì vậy, để thực hiện các nhiệm vụ này thì huyện đã có nhiều hoạt động, trong đó có việc định hướng không gian phát triển, thực hiện đầu tư kết cấu hạ tầng về giao thông, công nghiệp...

Dựa trên cơ sở đó thì huyện đã định hình các trục phát triển như thành lập Thị trấn Hậu Hiền, mở rộng không gian thị trấn Thiệu Hóa. Năm 2022, huyện đã hoàn thiện hồ sơ để gửi UBND tỉnh, ra quyết định thành lập 3 cụm công nghiệp (Ngọc Vũ, Hậu Hiền, Vạn Hà). Huyện khởi công đầu tư nhiều tuyến đường lớn như đường Nam sông Chu, đường tránh ngã

ba Chè, đường từ QL45 đi trung tâm hành chính mới và triển khai nhiều dự án khác khắp toàn huyện theo tiêu chí đạt chuẩn đô thị. Ngoài ra, huyện còn thực hiện xây dựng NTM nâng cao theo hướng đô thị, gắn với các tiêu chí đô thị.

PV: Thưa ông, trong thời gian tới huyện sẽ tập trung vào những giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm nào để tiếp tục tạo đà cho phát triển kinh tế - xã hội của địa phương?

Ông Hoàng Trọng Cường: Để thực hiện những mục tiêu đề ra, huyện Thiệu Hóa thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ: Trước hết là tạo nguồn kinh phí từ đề án khai thác quỹ đất để đầu tư kết cấu hạ tầng, kinh tế - xã hội; Nhận sự quan tâm, hỗ trợ của tỉnh trong việc triển khai quy hoạch trên địa bàn; Phát huy vai trò xã hội hóa trong nhân dân gắn với xây dựng NTM nâng cao và phát triển đô thị. Năm 2022, huyện ban hành Công văn 536 về vận động nhân dân hiến đất mở đường và có hơn 24.000m² đất được hiến để mở rộng đường xá. Trong thời gian tới, huyện sẽ tiếp tục phát huy những kết quả đạt được và tiếp tục kêu gọi sự hỗ trợ từ con em xa quê thành đạt, các doanh nghiệp có tiềm lực đầu tư cho quê hương phát triển và xây dựng theo định hướng đã đề ra. Huyện Thiệu Hóa quan tâm đến lập quy hoạch và triển khai các quy hoạch được phê duyệt để bố trí thực hiện các nội dung đạt các tiêu chí đã đề ra.

Xin cảm ơn ông!

Thực hiện: Duy Dũng - Thúy Vi

CÔNG AN HUYỆN THIỆU HÓA (THANH HÓA):

Đảm bảo trật tự an toàn giao thông dịp Tết Nguyên đán 2023

Quý Đôn

Nhằm đảm bảo trật tự an toàn giao thông (TTATGT) trong dịp Tết Nguyên đán Quý Mão 2023, Công an huyện Thiệu Hóa đã huy động lực lượng tăng cường đảm bảo TTATGT trên địa bàn. Đồng thời triển khai đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ và phối hợp với các lực lượng khác nhằm bảo đảm an toàn cho nhân dân vui Xuân, đón Tết.

Thiếu tá Lê Văn Đông - Đội trưởng Đội Cảnh sát giao thông - trật tự Công an huyện Thiệu Hóa

Trong năm 2022, tình hình TTATGT trên địa bàn huyện cơ bản ổn định, không xảy ra đột xuất bất ngờ. Hiện huyện Thiệu Hóa đang đẩy nhanh tiến độ làm đường cao tốc Bắc Nam đoạn Mai Sơn - Quốc lộ 45, đường nối Quốc lộ 217 với Quốc lộ 45 và Quốc lộ 47 đi sân bay Sao Vàng của huyện Thọ Xuân; Đường nối QL1A với QL45 đoạn Hoàng Kim - Thiệu Long; Đường đi trung tâm hành chính mới của huyện. Do vậy, người và phương tiện tham gia giao thông có những lúc tăng đột biến, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn về đảm bảo TTATGT trên địa bàn huyện.

Thiếu tá Lê Văn Đông - Đội trưởng Đội Cảnh sát giao thông - trật tự Công an huyện Thiệu Hóa cho biết: "Vào thời điểm cuối năm, Đội Cảnh sát giao thông - trật tự (CSGT-TT) đã huy động tối đa lực lượng, phương tiện triển khai thực hiện quyết liệt các nhiệm vụ, giải

Công an huyện Thiệu Hóa ra quân tấn công, trấn áp tội phạm, bảo đảm an ninh, trật tự Tết Nguyên đán Quý Mão 2023

pháp bảo đảm TTATGT dịp Tết dương lịch, Tết Nguyên đán Quý Mão 2023. Chúng tôi thường xuyên duy trì một số chốt cố định làm nhiệm vụ kiểm soát giao thông trên tuyến đường, đồng thời bố trí một tổ tuần tra lưu động để phát hiện kịp thời những vi phạm của các phương tiện để xử lý. Ngoài ra, thường xuyên tổ chức tuyên truyền cho các chủ xe, lái xe chấp hành nghiêm luật giao thông."

"Nhằm đảm bảo cho nhân dân vui xuân, đón Tết an toàn, thuận lợi, chúng tôi cũng tích cực phối hợp với chính quyền địa phương các xã, thị trấn tuyên truyền người dân nâng cao ý thức, chấp hành nghiêm chỉnh luật giao thông đường bộ khi tham gia giao thông. Đồng thời phối hợp với lực lượng Công an xã, thị trấn tăng cường tuần tra kiểm soát, xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm. Tính đến nay, lực lượng đã có nhiều kế hoạch bảo đảm TTATGT trước, trong và sau Tết Nguyên đán. CSGT tăng cường tối đa lực lượng, phương tiện, tuần tra kiểm soát các

tuyến, địa bàn trọng điểm. Tập trung tuyên truyền, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, chú trọng xử lý các đối tượng và các lỗi là nguyên nhân dẫn đến tai nạn giao thông. Đối với những lỗi có hình thức xử phạt bổ sung vẫn kiên quyết tạm giữ phương tiện đúng thời gian quy định..." Thiếu tá Lê Văn Đông cho biết thêm.

Để nâng cao hiệu quả công tác đảm bảo TTATGT, Công an huyện đã xây dựng kế hoạch, ban hành quyết định huy động lực lượng Công an xã, thị trấn tham gia tuần tra, kiểm soát (TTKS) xử lý vi phạm về TTATGT. Hàng tuần giao Đội CSGT-TT xây dựng kế hoạch thành lập 1 tổ TTKS chuyển trách bố trí tuần tra trên các tuyến giao thông. Phân công 4 đồng chí có thể TTKS chủ trì, phối hợp với Tổ CSTT của Công an các xã, thị trấn tiến hành TTKS xử lý triệt để các hành vi vi phạm nổi cộm về TTATGT trên tuyến, địa bàn phụ trách, là nguyên nhân trực tiếp gây TNGT.

Theo thống kê của Công an huyện Thiệu Hóa, trong năm 2022 tình hình

- ▶ tai nạn giao thông (TNGT) trên địa bàn giảm cả 3 tiêu chí (số vụ, người chết, số người bị thương). Tổng số người chết 15 người và bị thương 22 người. Đội CSGT-TT Công an huyện Thiệu Hóa đã phân công cán bộ tiến hành điều tra, phối hợp điều tra giải quyết 24 vụ TNGT theo đúng thẩm quyền, không để xảy ra sai sót. So sánh cùng kỳ năm 2021 tình hình TNGT giảm trên 2 tiêu chí cụ thể: Số vụ giảm 2 vụ (2/26 vụ=7.7%); Số người chết giảm 1 người (1/16=6.25%); Số người bị thương tăng 2 người (22/20 người=110%).

Năm 2022, kết quả xử lý vi phạm về TTATGT trên địa bàn huyện đến nay đạt 100% các chỉ tiêu, có 9/12 chỉ tiêu giao vượt mức. Công an huyện đã bố trí lực lượng tuần tra, kiểm soát lập biên bản, ra quyết định xử phạt 1.224 trường hợp, xử phạt tiền hơn 1.3 tỷ đồng, tạm giữ 248 phương tiện, tước 72 GPLX, 3 giấy đăng ký kiểm định và tem kiểm định...

Với sự nỗ lực của cán bộ, chiến sĩ Đội Cảnh sát giao thông – trật tự sẽ góp phần để tình hình giao thông trên địa

Công an huyện Thiệu Hóa tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho đoàn viên thanh niên, nhân dân tại Trường THPT Lê Văn Hưu và xã Thiệu Công

bàn huyện Thiệu Hóa được giữ vững ổn định. Đến thời điểm này không xảy ra TNGT nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng, ùn tắc giao thông kéo dài vào giờ cao điểm. Trong thời gian tới, lực lượng CSGT huyện Thiệu Hóa quyết tâm xây dựng theo định hướng trong

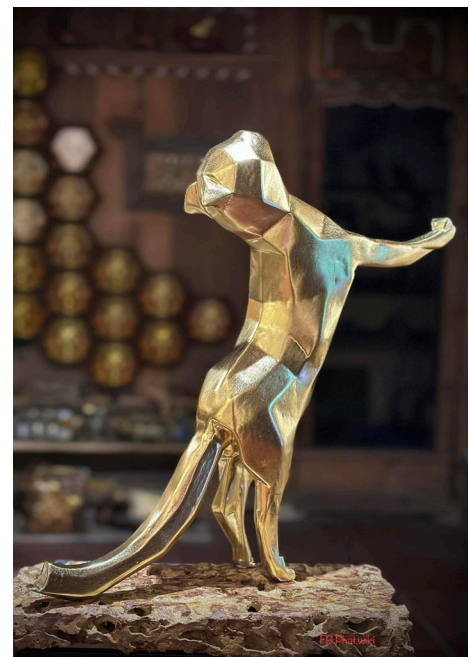
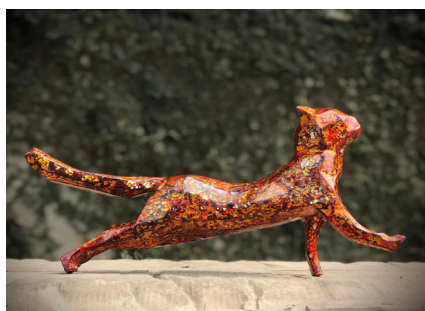
sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. CSGT huyện sẽ đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác đảm bảo TTATGT, tăng cường tuyên truyền nâng cao ý thức cho người tham gia giao thông...

Tác phẩm Mèo độc bản của nghệ nhân Nguyễn Tấn Phát

Là người hoạt động lâu năm trong lĩnh vực mỹ thuật tạo hình, ứng dụng vào cuộc sống, nghệ nhân Nguyễn Tấn Phát đã kết hợp các thể mạnh của hội họa trong lĩnh vực tạo hình và đôi tay tài hoa làm chủ chất liệu để cho "ra đời" những sản phẩm mèo độc bản, không theo khuôn mẫu có sẵn nhằm tôn vinh khả năng sáng tạo của một họa sĩ khi quyết tâm sáng tạo 2023 mẫu mèo độc bản, không con nào giống con nào.

Nghệ nhân đã sử dụng hình tượng chú mèo quen thuộc trong ca dao, trong các câu chuyện dân gian để đưa vào bộ sưu tập, tạo hình gần gũi, đáng yêu, được cách điệu, giàu giá trị sử dụng. Có khi hình tượng mèo được thiết kế là chiếc hộp, khi là lọ hoa, bàn trà, chiếc ghế.

Vốn là một họa sĩ, nghệ nhân sơn mài, nghệ nhân Nguyễn Tấn Phát (Thị xã Sơn Tây, Hà Nội) đã "thai nghén" hai năm để thực hiện 2023 bức tượng mèo được làm từ gỗ mít, đá ong. Các sản phẩm tượng mèo độc bản được thiết kế đa dạng về mẫu mã, kiểu dáng nhằm phục vụ nhu cầu của người dân trong dịp Tết Quý Mão 2023.

THIỆU TRUNG - “ĐIỂM SÁNG” TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

Duy Dũng - Thúy Vi

GIỮ VỮNG ĐOÀN KẾT XÂY DỰNG NTM KIỂU MẪU

Về xã Thiệu Trung - vùng đất địa linh nhân kiệt, có bề dày văn hóa lịch sử lâu đời đang có sự đổi thay mạnh mẽ, xã trở thành một trong những địa phương dẫn đầu của huyện Thiệu Hóa có sự phát triển nhanh và bền vững. Năm 2022, trong bối cảnh tiếp tục bị ảnh hưởng bởi Covid- 19, dù tình hình thời tiết diễn biến bất thường gây thiệt hại cho ngành nông nghiệp, tác động tiêu cực đến đời sống, sản xuất của nhân dân. Song Đảng ủy, HĐND, UBND và nhân dân xã Thiệu Trung vẫn không ngừng nỗ lực phấn đấu, vừa chống dịch vừa hoàn thành các tiêu chí xã NTM kiểu mẫu. Đến Thiệu Trung hôm nay, diện mạo nông thôn đã có nhiều đổi thay, đường làng, ngõ xóm sạch đẹp, khang trang, cuộc sống người dân ấm no, hạnh phúc.

Theo ông Trần Ngọc Tùng - Chủ tịch UBND xã Thiệu Trung, cho biết: “Điểm nhấn năm 2022 của xã là phối hợp tổ chức thành công chuỗi sự kiện kỷ niệm 700 năm ngày mất Nhà sử học Lê Văn Hưu, Lễ công bố xã Thiệu Trung đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn xã đạt được nhiều kết quả tích cực, trong đó nổi bật là: Kinh tế - xã hội trên địa bàn xã duy trì ổn định, các hoạt động sản xuất kinh doanh ở hầu hết các ngành, lĩnh vực đều đạt kết quả, một số lĩnh vực tăng so với cùng kỳ; Sản xuất nông

Thiệu Trung là xã đầu tiên được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới (NTM) nâng cao của huyện Thiệu Hóa (Thanh Hóa) và một trong những xã đi đầu về xây dựng vườn mẫu, thôn kiểu mẫu. Đến nay, Thiệu Trung tiếp tục trở thành xã đầu tiên của huyện Thiệu Hóa phấn đấu đạt NTM kiểu mẫu, xứng đáng là “điểm sáng” trong chương trình xây dựng NTM của huyện Thiệu Hóa.

Đảng bộ, chính quyền, nhân dân xã Thiệu Trung nỗ lực phấn đấu về đích xã NTM kiểu mẫu

nghiệp tiếp tục ổn định, không xảy ra dịch bệnh lớn trên cây trồng, vật nuôi; Công tác phòng chống dịch, thích ứng linh hoạt, an toàn với dịch bệnh Covid- 19 được thực hiện tốt; Phong trào vận động Nhân dân tham gia xây dựng NTM kiểu mẫu dần dần được lan tỏa, nhân dân vào cuộc xây dựng NTM...”

Thành công trong xây dựng NTM ở Thiệu Trung còn có việc triển khai, thực

doanh, tạo việc làm thường xuyên cho hàng trăm lao động. Đồng thời, Chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) được tích cực triển khai ở các làng nghề. Năm nay Thiệu Trung có thêm 3 sản phẩm OCOP được đánh giá xếp hạng 4 sao (gồm trống đồng, tranh đồng Bả Tuyên, mặt trống đồng Toàn Linh), nâng tổng số sản phẩm toàn xã được công nhận 4 sao là 5 sản phẩm.

TẠO BƯỚC ĐỘT PHÁ NHỜ TÍCH CỰC CHUYỂN ĐỔI SỐ

Theo ông Đỗ Đức Thanh - Phó Chủ tịch UBND xã Thiệu Trung: “Trong các tiêu chí xây dựng NTM kiểu mẫu, xã Thiệu Trung nổi bật với việc tích cực chuyển đổi số nhanh chóng và hiệu quả. Đến nay, ban chỉ đạo xây dựng NTM xã, phối hợp với VNPT xây dựng hạ tầng số, chính quyền số, kinh tế số và xã hội số trên địa bàn xã. Đầu tư mạng cáp quang 3G/4G phủ sóng 100% các khu dân cư, lắp đặt mạng Wifi công cộng khu công sở, các nhà

hiện nhiều giải pháp phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp với nghề truyền thống là đúc đồng, nghề mộc... Trong xã có 32 hộ đăng ký và đầu tư cơ sở sản xuất tại cụm làng nghề đúc đồng để sản xuất, kinh

Diện mạo nông thôn mới khang trang, sạch đẹp của xã Thiệu Trung

- ▶ văn hóa thôn, nhà trường, trạm y tế. Hệ thống đài truyền thanh xã ứng dụng công nghệ thông tin viễn thông, hệ thống tương tác giữa chính quyền với người dân, hệ thống truyền hình hội nghị một chiều cho 100% nhà văn hóa thôn.”

Không những vậy, hiện xã đã triển khai hệ thống quản lý y tế cơ sở điện tử, giáo dục triển khai hệ thống VnEdu, số liên lạc điện tử, App tương tác giữa phụ huynh với nhà trường, tiếp tục thực hiện thanh toán học phí không dùng tiền mặt trong các trường học, hỗ trợ, hướng dẫn cài đặt ứng dụng công nghệ thông minh, dịch vụ tiện ích trong nhân dân.

Trong công tác xây dựng NTM kiểu mẫu, cùng với các cơ chế hỗ trợ của tỉnh, huyện, Đảng ủy, UBND xã Thiệu Trung đã ban hành nhiều cơ chế hỗ trợ nhân dân. Nhiều thôn đã có cách làm hay, sáng tạo trong công tác huy động đóng góp của nhân dân. Nếu năm 2012, thu nhập bình quân đầu người của xã chỉ đạt 22,9 triệu đồng thì đến năm 2021 đã tăng lên 57,02 triệu đồng. Đây là cơ sở vững chắc để nâng cao thu nhập cho người dân, giúp nền kinh tế - xã hội của xã phát triển bền vững. Năm 2022, mức thu ngân sách nhà nước ước đạt 12.142 triệu đồng, vượt 21% so với dự toán năm. Để đạt được những kết quả tích cực đó không thể không nói đến sự đoàn kết, đồng sức đồng lòng của Đảng ủy, HƢND, UBND và nhân dân xã Thiệu Trung để tạo ra những bước phát triển đột phá trong xây dựng NTM.

Thiệu Trung duy trì và phát triển các mô hình có hiệu quả thiết thực để thay đổi diện mạo quê hương

CÁ RÔ ĐÀM SÉT NƯỚNG

Quần Bào

Nhắc tới đặc sản Thanh Hóa, thật thiếu sót nếu không nhắc đến cá rô Đầm Sét. Cá rô ở đây rất nhỏ, chỉ cỡ 2 ngón tay, có màu vàng và thịt săn chắc, thơm ngon. Cá rô được rán giòn tan hoặc đem nấu canh. Cá rô rán chấm nước mắm hoặc tương bần thì ngon hết nấc. Để thêm vị, cá rô thường được ăn kèm với rau húng thơm cay, kèm một đĩa dưa muối mặn.

ỐC MÚT CHÙA THANH HÀ

Gia Hân

Nhắc đến ốc mút Thanh Hóa người ta sẽ nghĩ ngay đến ốc mút chùa Thanh Hà. Bạn sẽ không cần phải sử dụng thìa, nĩa để lấy phần thịt ốc như khi ăn các loại ốc thông thường mà chỉ cần dùng 1 lực nhẹ nhàng để mút, phần thịt ốc sẽ trôi ra. Ốc mút được chế biến bằng cách hấp sả, lá chanh, ớt và nước dừa, hoặc ốc xào sả ớt cay nồng hay ốc xào me chua...

CƠ SỞ ĐÚC ĐỒNG BẢY TUYÊN PHÁT TRIỂN THƯƠNG HIỆU ĐÚC ĐỒNG CHÈ ĐÔNG TRUYỀN THỐNG

Duy Dũng

Làng Chè hay còn gọi là làng Trà Đông thuộc xã Thiệu Trung huyện Thiệu Hóa, (Thanh Hóa) nổi tiếng là làng nghề đúc đồng truyền thống lâu đời. Với bàn tay tài hoa và sự sáng tạo không ngừng của người nghệ nhân, thợ giỏi. Trong hơn 20 năm qua, cơ sở đúc đồng Bảy Tuyên đã góp phần xây dựng thương hiệu cho một nghề truyền thống của quê hương.

Những nghệ nhân tâm huyết với nghề như ông Lê Văn Bảy đã thực sự góp phần làm “sống dậy” làng Chè Đông với những sản phẩm mỹ nghệ tinh xảo

thăng trầm biến cố nhưng nhờ sự nỗ lực giữ nghề của bao thế hệ ở làng Trà Đông, đến nay làng nghề vẫn phát triển mạnh mẽ và ngày càng vươn xa hơn. Điều khó nhất khi theo đuổi nghề đúc đồng truyền thống là phải thực hiện các thao tác theo phương pháp thủ công. Từng công đoạn đều cần người thợ chú tâm để tỉ mỉ làm việc từ bước lấy đất sét, tạo khuôn, trang trí họa tiết đến rót đồng nung chảy được đòi hỏi sự chính xác cao.

chiều cao thân trống là 2,2 m, nặng hơn 8 tấn.

SẢN PHẨM ĐẠT CHẤT LƯỢNG OCOP 4 SAO

Với những nỗ lực không ngừng trong việc gìn giữ và phát triển nghề truyền thống, năm 2022, cơ sở đúc đồng Bảy Tuyên có 2 sản phẩm đạt chuẩn OCOP 4 sao là trống đồng Bảy Tuyên và tranh cá chép trông trăng. Điểm khác biệt của những sản phẩm OCOP nói riêng và sản phẩm đúc đồng của ông Lê Văn Bảy là chú tâm làm theo quy trình thủ công, đòi hỏi những người thợ thực sự có tay nghề kinh nghiệm thực hiện. Cơ sở Bảy Tuyên vẫn duy trì việc sản xuất từ loại đồng chất lượng theo cách làm của cha ông, kết hợp thêm một số công cụ để tạo ra sản phẩm hoàn thiện nhất.

Hiện nay, nghệ nhân ưu tú Lê Văn Bảy cũng đang là Giám đốc Công ty TNHH đúc đồng truyền thống Bảy Tuyên – cơ sở chuyên sản xuất các đồ đồng thủ công mỹ nghệ truyền thống. Không chỉ dừng lại ở việc sản xuất, kinh doanh sản phẩm mang lại nguồn thu kinh tế cao cho gia đình, nghệ nhân Lê Văn Bảy còn tích cực tham gia nhiều hoạt động nghề nghiệp, nổi bật như: Năm 2009, ông Bảy và các cộng sự đã đúc thành công chiếc trống đồng kỷ lục Đông Nam Á với đường kính 1,51m. Đặc biệt, năm 2013, ông Bảy cùng các thợ thủ công làng nghề đã từng hoàn thành việc đúc chiếc trống đồng được nhận định lớn nhất thế giới. Trống đúc theo phiên bản của trống đồng Ngọc Lũ, có đường kính mặt rộng 2,57m,

Chia sẻ về định hướng phát triển, ông Lê Văn Bảy cho biết: Trong thời gian tới, cơ sở sẽ tích cực mở rộng thị trường đưa sản phẩm tiếp cận với khách hàng phạm vi trong và ngoài nước. Đặc biệt tập trung sản xuất những đồ thủ công mỹ nghệ cao cấp như sập đồng, tủ đồng, bàn ghế đồng, tranh đồng, bàn thờ, cửa đồng...

Ông Đỗ Đức Thanh - Phó Chủ tịch UBND xã Thiệu Trung cho biết: Làng

NGƯỜI LƯU GIỮ NÉT ĐẸP TINH HOA CỦA LÀNG NGHỀ ĐÚC ĐỒNG CHÈ ĐÔNG

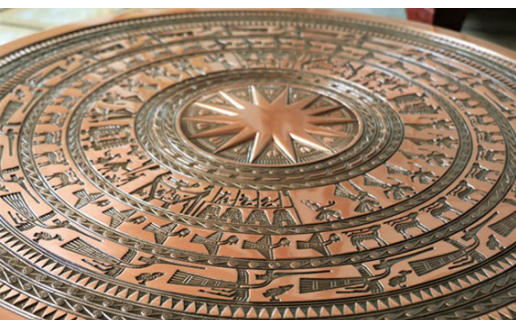
Nghệ nhân ưu tú Lê Văn Bảy vốn là người con của vùng đất Thiệu Trung, được sinh ra trong một gia đình có truyền thống làm nghề đúc đồng. Ngay từ nhỏ ông Bảy đã theo học nghề từ các thế hệ đi trước, niềm yêu thích nghề cứ thế ngày càng sâu đậm và dần in sâu vào tiềm thức của ông. Mỗi năm qua đi, ông Bảy lại có thêm kinh nghiệm làm nghề và tạo ra được nhiều tác phẩm đồng tinh xảo và có giá trị.

Tâm sự về quá trình làm nghề, ông Lê Văn Bảy chia sẻ: Trong hàng chục năm qua, dưới tác động của nền kinh tế thị trường, làng nghề cũng có nhiều

Cơ sở đúc đồng Bày Tuyên thường xuyên tạo công ăn việc làm cho khoảng 15-20 lao động với mức thu nhập ổn định

nghe đúc đồng Trà Đông đã có từ xa xưa. Từ năm 2005, xã Thiệu Trung xác định làng nghề có vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nhằm thu hút lao động vào sản xuất ở làng nghề, góp phần khôi phục các sản phẩm truyền thống của cha ông. Vì vậy, UBND xã đã tập trung quy hoạch 6,4ha đất cho cụm làng nghề. Đến nay, cụm làng nghề có 33 hộ sản xuất, trong đó có 13 hộ và 5 doanh nghiệp đang kinh doanh sản xuất đồ đồng. Các cơ sở sản xuất đã thu hút khoảng 400 lao động đang sản xuất, mang lại thu nhập cho người dân từ 8-12 triệu đồng. Từ đó góp phần ổn định kinh tế, góp phần xây dựng xã NTM nâng cao, kiểu mẫu. Hiện xã có 5 sản phẩm OCOP 4 sao, trong đó có 2 sản phẩm của cơ sở đúc đồng Bày Tuyên. Nhờ tham gia chương trình OCOP mà các sản phẩm làng nghề được quảng bá sâu rộng hơn, do vậy, thời gian tới địa phương sẽ tiếp tục vận động, hướng dẫn các chủ thể tích cực tham gia OCOP.

HTX DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP THIỆU HƯNG

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ CAO ĐỂ SẢN XUẤT SẢN PHẨM OCOP 4 SAO

Thúy Vi

Phó Giám đốc HTX DVNN Thiệu Hưng Lê Văn Dung thăm vườn dưa chuột baby

Với định hướng đầu tư ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất để nâng cao chất lượng nông sản, năm 2022, HTX Dịch vụ nông nghiệp (DVNN) Thiệu Hưng (thị trấn Thiệu Hóa) đã có 2 sản phẩm được UBND tỉnh Thanh Hóa công nhận sản phẩm OCOP 4 sao là dưa lưới, dưa chuột baby.

Được thành lập từ năm 1996, trong nhiều năm qua, HTX DVNN Thiệu Hưng luôn không ngừng phát huy truyền thống của đơn vị, nêu cao tinh thần đoàn kết, nỗ lực bứt phá sáng tạo để có nhiều phương án sản xuất kinh doanh hiệu quả. Năm 2015, HTX chính thức chuyển đổi sang hoạt động theo mô hình HTX kiểu mới với 186 thành viên. Trong suốt quá trình hoạt động, Ban giám đốc luôn trăn trở tìm hướng đi mới để phát triển HTX.

Ông Lê Văn Dung - Phó Giám đốc HTX DVNN Thiệu Hưng cho biết: "Thị

trấn Thiệu Hóa vốn là nơi có tiềm năng phát triển nông nghiệp nhưng do xu thế thị trường hiện đại thay đổi, việc sản xuất nông nghiệp truyền thống gặp nhiều khó khăn. Trước tình hình đó, huyện Thiệu Hóa và thị trấn Thiệu Hóa đã định hướng cho HTX DVNN Thiệu Hưng mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu cây trồng, từ sản xuất lúa kém hiệu quả sang trồng rau màu. Địa phương khuyến khích và hỗ trợ HTX từng bước ứng dụng các kỹ thuật canh tác tiên tiến hiện đại vào sản xuất, như nhà màng, nhà lưới, hệ thống tưới nhỏ giọt, phun sương,... HTX DVNN Thiệu Hưng tranh thủ sự hỗ trợ của các cấp, các ngành quy hoạch đầu tư sản xuất rau an toàn."

Trong 2 năm qua, mặc dù phải đối mặt với khó khăn do dịch bệnh Covid-19 nhưng HTX vẫn duy trì hoạt động tốt và đạt được nhiều thành quả. Mức doanh thu, lợi nhuận tăng gần 60% mỗi năm, thu hút nhiều thành viên

(Xem tiếp trang 33)

Thị trấn Thiệu Hoá phát triển đô thị văn minh và hiện đại

Duy Dũng

Ông Nguyễn Đình Lam - Chủ tịch UBND thị trấn Thiệu Hóa

DẤU ẤN ĐÔ THỊ VĂN MINH

Được biết, tháng 6/2022, UBND tỉnh Thanh Hóa quyết định phê duyệt Chương trình phát triển đô thị thị trấn Thiệu Hóa, huyện Thiệu Hóa, tỉnh Thanh Hóa đến năm 2035. Đồng thời, công nhận thị trấn Thiệu Hóa và khu vực dự kiến mở rộng, huyện Thiệu Hóa đạt tiêu chí đô thị loại V. Trong thời gian này, UBND huyện Thiệu Hoá đã thực hiện sát nhập xã Thiệu Phú vào thị trấn Thiệu Hóa nâng tổng diện tích tự nhiên lên 17,21 km² và quy mô dân số trên 26.700 người.

Ông Nguyễn Đình Lam - Chủ tịch UBND thị trấn Thiệu Hóa cho biết: "Được sự quan tâm lãnh đạo của Huyện ủy, UBND huyện và sự cố gắng nỗ lực của nhân dân thị trấn nên năm qua tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh tiếp tục ổn định và đạt được những kết quả quan trọng, đặc biệt là trong quá trình xây dựng đô thị văn minh. Năm 2022, thị trấn tập trung vào các mục tiêu chính là xây dựng cơ sở hạ tầng và đẩy mạnh các phong trào văn hóa trong dân cư. Trong đó, Thị trấn Thiệu Hóa phát triển hạ tầng theo quan điểm hạ tầng kết cấu đồng bộ và hiện đại. Địa phương tập trung xây dựng công sở, nhà văn hóa tiểu khu, hệ thống nhà trường, trung tâm văn hóa, hệ thống ao sinh thái, đường xá giao thông..."

Năm 2022 vừa qua là năm toàn Đảng bộ, UBND và nhân dân thị trấn Thiệu Hóa đã gặt hái được nhiều

Là trung tâm kinh tế, hành chính - chính trị của huyện Thiệu Hóa, những năm gần đây, thị trấn Thiệu Hóa đã thực hiện xuất sắc nhiệm vụ xây dựng hạ tầng đô thị văn minh, hiện đại, phát huy bản sắc văn hóa và lịch sử vốn có. Nhờ đó, góp phần thực hiện hiệu quả mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội bền vững và toàn diện.

Xây dựng theo hướng đô thị văn minh là cơ hội và thách thức mang tính lịch sử của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thị trấn Thiệu Hóa

thành công. Về kinh tế, tốc độ tăng giá trị sản xuất đạt 17,5%, đạt kế hoạch đề ra. Tổng giá trị thu nhập toàn xã hội năm 2022 ước đạt 1.230 tỷ đồng. Thu nhập bình quân đầu người của thị trấn đạt 65 triệu đồng. Tổng thu ngân sách ước đạt 84,95 tỷ đồng, đạt 121,4% kế hoạch.

Về các ngành nghề thương mại, dịch vụ, thị trấn Thiệu Hóa hiện có 63 doanh nghiệp, tăng so với cùng kỳ 18 doanh nghiệp, có 03 Hợp tác xã; 1.420 cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ; 1.120 cơ sở sản xuất đồ mộc dân dụng, chế biến lương thực, thực phẩm, cơ khí, dịch vụ xe khách, vận tải hàng hóa, dịch vụ ăn uống, thu hút và tạo việc làm cho hàng nghìn lao động.

TÍCH CỰC HOÀN THÀNH CÁC HẠNG MỤC XÂY DỰNG ĐÔ THỊ

Với lĩnh vực xây dựng cơ bản, quản lý đô thị, năm 2022, Thị trấn Thiệu Hóa đạt tổng giá trị đầu tư xây dựng cơ bản toàn xã hội ước đạt 361,5 tỷ đồng đạt

104% kế hoạch. Trong đó, nhân dân đầu tư xây dựng mới, cải tạo nâng cấp các công trình nhà ở 289,1 tỷ đồng. Ngân sách thị trấn đầu tư xây dựng mới, cải tạo nâng cấp 12 công trình, một số công trình như Trung tâm VH-TDTT thị trấn, Tượng đài Liệt sỹ, các nhà văn hóa tiểu khu. Các tuyến đường lớn, đường chính, mang kết nối theo hướng hiện đại, văn minh gồm thảm nhựa Asphalt, thoát nước kết hợp với mặt đường, vỉa hè lát gạch Terrazzo kết hợp cây xanh, hệ thống đèn led và vạch kẻ đường.

Công tác quản lý đô thị luôn được cấp ủy, chính quyền quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, duy trì Tổ công tác của UBND cùng với lực lượng Công an thị trấn để tăng cường quản lý trật tự xây dựng, đô thị và an toàn giao thông trên địa bàn; kiên quyết xử lý việc lấn chiếm lòng, lề đường, vỉa hè dọc Quốc lộ 45, các khu vực chợ, ngã ba, ngã tư, các trục đường chính trong khu dân cư; gỡ bỏ biển quảng cáo, tổ chức cắt tỉa cây xanh che chắn

(Tiếp theo trang 31)

Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thị trấn Thiệu Hóa quan tâm đến công tác đền ơn đáp nghĩa, huy động nguồn kinh phí để xây dựng đài liệt sỹ khang trang.

tầm nhìn ảnh hưởng đến ATGT, mỹ quan đô thị.

Về văn hoá - xã hội, thị trấn Thiệu Hóa tích cực nâng cao chất lượng dạy và học của các trường. Đồng thời, làm tốt công tác thông tin, tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, các Quy định của địa phương đến các tầng lớp Nhân dân. Thực hiện nghiêm túc các chính sách an sinh xã hội. Thực hiện tốt công tác dân số và kế hoạch hóa gia đình, công tác phòng chống dịch bệnh Covid-19 theo chỉ đạo của cấp trên.

Bên cạnh những kết quả đạt được thì tình hình kinh tế - xã hội của thị trấn vẫn còn những tồn tại, hạn chế như: còn một số chỉ tiêu chưa hoàn thành, công tác quản lý Nhà nước về đất đai vẫn còn một số tồn đọng chưa được giải quyết dứt điểm, công tác giải phóng mặt bằng một số dự án trên địa bàn còn khó khăn, kéo dài, làm ảnh hưởng đến tiến độ đầu tư, phát triển của thị trấn như các dự án hạ tầng kỹ thuật khu dân cư mới, các dự án do thị trấn đầu tư...

Vi vậy, trong thời gian tới, thị trấn Thiệu Hóa sẽ tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm, các giải pháp phù hợp để xây dựng thị trấn ngày càng giàu đẹp, văn minh, hoàn thành tốt các nhiệm vụ, mục tiêu chỉ tiêu năm 2023. Đặc biệt là hoàn thiện kết cấu đô thị thị trấn với những dự án đã được phê duyệt, nhằm cụ thể hóa mục tiêu xây dựng thị trấn trở thành đô thị văn minh, hiện đại, phát triển xanh, bền vững và toàn diện.

góp vốn. HTX đã kết nối với Công ty CP Mía đường Lam Sơn để sản xuất công nghệ cao và bao tiêu sản phẩm cây dưa vàng Kim Hoàng Hậu.

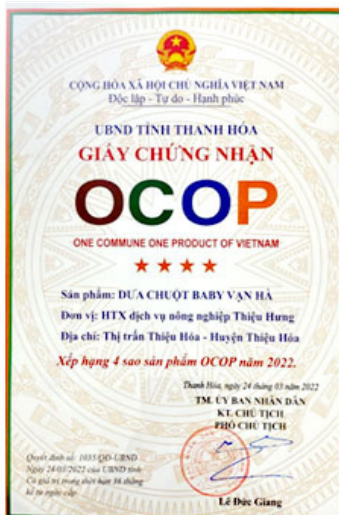
Đến nay, HTX DVNN Thiệu Hưng đã có hơn 16 ha rau màu được chứng nhận tiêu chuẩn VietGAP, có tem truy xuất nguồn gốc. Trong đó, HTX xây dựng được 4,1ha nhà màng dưa vào sản xuất. Sản lượng thu hoạch của dưa vàng là 90 tấn/ha/năm, dưa chuột 40 tấn/ha/năm. Doanh thu hàng năm ước đạt 2,7 tỷ/năm, lợi nhuận đạt 1,7 tỷ/năm.

Nhờ thành công của mô hình sản xuất mới mà HTX DVNN Thiệu Hưng cũng thu hút được đông đảo lao động, tạo công ăn việc làm cho người dân địa phương, góp phần quan trọng vào việc phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh theo tinh thần Nghị quyết các kỳ Đại hội Đảng bộ thị trấn đề ra. Hàng năm HTX cũng tích cực làm công tác từ thiện và ủng hộ người nghèo và các phong trào của địa phương.

Đánh giá về tình hình phát triển nông nghiệp trên địa bàn, Chủ tịch UBND thị trấn Thiệu Hóa Nguyễn Đình Lam cho biết: Hiện nay, thị trấn có tỷ trọng nông nghiệp chiếm khoảng 5%

với tổng diện tích gần 500ha đang phát triển theo hướng nông nghiệp công nghệ cao. Hàng năm, các HTX DVNN đã cung ứng trên 10.000kg giống các loại phục vụ cho sản xuất nông nghiệp, thực hiện tốt công tác quản lý, hệ thống lưới điện... Tổng lợi nhuận trong năm nay của 2 HTX DVNN ước tính đạt 530 triệu đồng (HTX DVNN Thiệu Hưng là 350 triệu đồng và HTX DVNN Thiệu Đô là 180 triệu đồng).

Trong đó, HTX Thiệu Hưng có kết quả nổi bật khi năm 2022 được UBND tỉnh Thanh Hóa công nhận 2 sản phẩm là Dưa vàng Vạn Hà và Dưa chuột baby Vạn Hà đạt chất lượng OCOP 4 sao. Đây là nền tảng cho thị trấn Thiệu Hóa tiếp tục tham gia Chương trình OCOP trong các năm sau với nhiều sản phẩm địa phương khác như tỏi đen, nem giò chả, nước tương... Trong thời gian tới, UBND thị trấn khuyến khích các chủ thể tham gia chương trình OCOP và có các chính sách hỗ trợ cho từng sản phẩm được công nhận. Thị trấn Thiệu Hóa sẽ tiếp tục định hướng, hỗ trợ người dân phát triển nông nghiệp công nghệ cao gắn với kết hợp với các đơn vị bao tiêu đầu ra sản phẩm.

Các sản phẩm nông nghiệp nổi bật của HTX đạt chất lượng OCOP 4 sao

CÔNG TY TNHH VẬT TƯ & THƯƠNG MẠI THỰC HẰNG TÍCH CỰC ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG KINH DOANH DỊCH VỤ THƯƠNG MẠI

Thúy Vi

Trong quá trình xây dựng và phát triển đô thị của Thị trấn Thiệu Hóa không thể không nói vai trò của các doanh nghiệp tích cực tham gia vào các lĩnh vực xây dựng kỹ thuật hạ tầng, bất động sản, sản xuất vật liệu xây dựng... Doanh nghiệp có góp phần làm thay đổi diện mạo đô thị theo hướng văn minh hiện đại, vào sự ổn định và phát triển chung của địa phương.

NỖ LỰC VƯƠN LÊN TRONG HƠN 10 NĂM PHÁT TRIỂN

Một trong các doanh nghiệp nổi bật ở Thị trấn Thiệu Hóa có Công ty TNHH Vật tư & Thương mại Thực Hằng. Đây là doanh nghiệp hoạt động đa dạng các lĩnh vực như đầu tư bất động sản, kinh doanh xăng dầu, đăng kiểm, cung ứng vật liệu xây dựng, sắt thép...

Ông Thiều Quang Thực – Giám đốc Công ty TNHH Vật tư & Thương mại Thực Hằng cho biết: Sự phát triển của doanh nghiệp trong những năm qua là kết quả của sự nỗ lực từ ban lãnh đạo, đội ngũ nhân viên. Ngoài ra, công ty luôn xây dựng theo chủ trương, định hướng của Đảng, Nhà nước và huyện

Hoạt động kinh doanh của Công ty Thực Hằng phát triển đồng đều và hiệu quả

Thiệu Hóa trong lĩnh vực phát triển đô thị. Năm 2022 là năm các lĩnh vực kinh doanh gặp nhiều biến động nhưng doanh nghiệp vẫn kiên định với mục tiêu đã đề ra và không ngừng tìm kiếm các giải pháp để tháo gỡ khó khăn và nắm bắt cơ hội.

Không dừng lại ở việc phát triển kinh doanh, doanh nghiệp Thực Hằng cũng luôn cố gắng bảo đảm các quyền lợi, phúc lợi theo quy định, tổ chức các hoạt động thiết thực nhằm chăm lo đời sống vật chất và tinh thần, tạo động lực cho người lao động làm việc. Hàng năm, doanh nghiệp cũng kết hợp với các đơn vị trên địa bàn huyện Thiệu Hóa để thực hiện các hoạt động thiện nguyện, ủng hộ người khó khăn, tham gia đóng góp nguồn vốn xã hội hóa để xây dựng đô thị ở Thị trấn Thiệu Hóa.

Công ty TNHH Vật tư & Thương mại Thực Hằng cũng tham gia vào thị trường bất động sản huyện Thiệu Hóa với dự án shophouse Thiệu Đô Ecocity. Trong thời gian tới, doanh nghiệp Thực Hằng sẽ xây dựng thêm khu thương mại tổng hợp tại quanh dự án Thiệu Đô Ecocity với đầy đủ các tiện ích để phục vụ người dân khu vực.

VAI TRÒ CỦA DOANH NGHIỆP TRONG PHÁT TRIỂN ĐÔ THỊ VĂN MINH

Theo Quyết định số 2062/QĐ-UBND của UBND tỉnh Thanh Hóa về việc phê duyệt điều chỉnh, mở rộng quy hoạch chung xây dựng thị trấn Vạn Hà (nay là thị trấn Thiệu Hóa), huyện Thiệu Hóa đến năm 2035, nâng tổng diện tích thị trấn lên 1.720ha, quy mô dân số hiện trạng khoảng 25.132 người. Thị trấn tập trung phát triển các khu chức năng đô thị dọc theo các tuyến đường được quy hoạch mới. Tích cực phát triển và cải tạo hệ thống hạ tầng xã hội, hạ tầng kỹ thuật đồng bộ, hiện đại nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân.

Giám đốc Thiệu Quang Thục (bên trái) tại dự án shophouse Thiệu Đô Ecocity

Ông Nguyễn Thanh Lam - Chủ tịch UBND Thị trấn Thiệu Hóa đánh giá cao vai trò của các doanh nghiệp và doanh nhân trên địa bàn trong quá trình phát triển đô thị. Các doanh nghiệp như Công ty Thực Hàng có đóng góp quan trọng vào việc tạo ra nguồn thu cho ngân sách của đô thị, tạo công ăn việc làm cho người lao động, tạo môi trường sống tốt cho người dân, góp phần vào công cuộc phát triển đô thị hiện đại, bản sắc và tạo vị thế quốc gia trên trường quốc tế.

Nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho các doanh nghiệp tham gia vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đô thị, trong thời gian tới, địa phương sẽ hỗ trợ doanh nghiệp nhiều hơn để tham gia vào lĩnh vực lập quy hoạch và xây dựng chính sách, quy định và sự phát triển của đô thị. Doanh nghiệp được xem như đơn vị thực thi các quy hoạch, chính sách, góp phần quan trọng trong tạo dựng và phát triển các đô thị hiện đại. Đồng thời, chính quyền và người dân sẽ đồng hành cùng doanh nghiệp nhằm tháo gỡ khó khăn, ổn định sản xuất, bảo đảm việc làm, đời sống người lao động. Tăng cường giám sát việc thực hiện các chính sách, pháp luật tại các doanh nghiệp để xây dựng mối quan hệ hài hòa, ổn định, tiến bộ giữa doanh nghiệp và địa phương.

MÈO TRONG TRANH ĐÔNG HỒ

LAM LAM

Chuẩn bị cho tháng giáp tết Quý Mão 2023, những nghệ nhân làng tranh Đông Hồ (Bắc Ninh) đang khẩn trương tổ chức những bức tranh về các chú mèo.

Theo nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế, trong 12 con giáp của Việt Nam, có bảy con vật được thuần dưỡng từ lâu đời và đã trở thành vật nuôi trong nhà (trâu, mèo, ngựa, dê, gà, chó, lợn). Con mèo tuy không phải là vật nuôi mang lợi ích kinh tế, nhưng lại là người bạn thân thiết chuyên bắt chuột bảo vệ thành quả lao động của con người nên vẫn được con người yêu quý.

Bên cạnh đó, từ khi các dòng tranh dân gian ra đời thì hình ảnh con mèo mới có dịp đi vào văn hóa nghệ thuật và mèo cũng là một trong số hơn 200 đề tài khác nhau được thể hiện qua tranh Đông Hồ. Các bức tranh này, chủ yếu sử dụng mèo như một hình

ảnh ẩn dụ để gửi gắm quan niệm nhân sinh của người xưa như: Em bé ôm mèo, Đám cưới chuột...

Em bé ôm mèo thuộc dòng tranh chúc tụng trong tranh dân gian Đông Hồ, cùng chủ đề tranh chúc tụng với các bức tranh: Em bé ôm phật thủ, Tranh nhân nghĩa (Em bé ôm cóc), Tranh lễ trí (Em bé ôm rùa), Tranh phú quý (Em bé ôm vịt), Em bé ôm tôm...

Tranh thể hiện tính dí dỏm, khung cảnh ấm cúng của Tết Nguyên Đán tràn đầy hạnh phúc, may mắn và thịnh vượng. Các con vật gắn gũi với làng quê Việt Nam như trâu, gà trống, vịt, mèo... là biểu trưng cho hạnh phúc, thịnh vượng, sự chăm chỉ cần cù, thông minh.

Trống đồng của làng Trà Đông không chỉ là một nhạc khí mà còn được xem như biểu tượng của nền văn hóa dân tộc Đại Việt.

Nghệ nhân ưu tú Đặng Ích Hoàn Người có bàn tay tài hoa nghề đúc đồng Chè Đông

Duy Dũng - Quý Đôn

NHỮNG THẾ HỆ GIỮ GÌN TINH HOA VĂN HÓA DÂN TỘC

Theo một số ghi chép, làng nghề đúc đồng ở làng Chè - Trà Đông thuộc xã Thiệu Trung, huyện Thiệu Hóa, Thanh Hóa ra đời từ khoảng thế kỷ XVII. Ngày nay, trong làng vẫn còn có câu ca nổi tiếng là “đất họ Lê, nghề họ Vũ”. Trải qua hàng trăm năm, những nghệ nhân ở làng nghề đã làm ra nhiều sản phẩm có giá trị văn hóa nghệ thuật và kinh tế như trống đồng, tượng đồng, thạp đồng, ly, đỉnh, hạc, rùa và các đồ thờ bồng đồng khác...

Một trong những gia đình đã góp phần tạo nên danh tiếng của làng đúc đồng Trà Đông không thể không nhắc tới Nghệ nhân ưu tú Đặng Ích Hoàn. Ông sinh ra và lớn lên trong một gia đình có nhiều thế hệ làm nghề đúc đồng. Năm 1980, bố ông là Đặng Ích Hoàn cũng từng được Nhà nước phong danh hiệu nghệ nhân. Tiếp nối truyền thống gia đình, ngay từ nhỏ ông Hoàn đã học làm nghề gia truyền.

Hiện nay, hai người con trai của ông Hoàn là Đặng Quốc Phượng và Đặng Quốc Toàn lại tiếp tục kế thừa tinh hoa của gia đình. Đây cũng là những nghệ nhân trẻ tâm huyết với nghề. Anh Đặng Quốc Toàn đã từng đúc thành công chiếc trống đồng với đường kính 2m35, cao 1m86, nặng 7 tấn. Nghệ nhân Đặng Quốc Phượng cũng đúc thành công đôi súng thần công bằng chất liệu đồng lớn nhất Việt Nam.

Tâm sự về quá trình làm nghề, Nghệ nhân ưu tú Đặng Ích Hoàn chia sẻ: “Niềm vui lớn nhất mà tôi nhận được khi theo đuổi nghề đúc đồng chính là được góp sức cùng thế hệ ông cha

Là một trong những người góp phần giữ gìn và phát huy giá trị nghề đúc đồng Chè Đông, Nghệ nhân ưu tú Đặng Ích Hoàn vẫn luôn trăn trở với việc truyền nghề cho thế hệ tiếp nối truyền thống của cha ông, đồng thời phát triển các sản phẩm chất lượng.

Những sản phẩm đúc đồng truyền thống đáp ứng được yêu cầu về chất lượng, giá cả và thị hiếu đa dạng của người tiêu dùng

giữ gìn và phát triển nghề đúc đồng truyền thống của quê hương. Mỗi sản phẩm ra đời đều là một tác phẩm nghệ thuật mỹ nghệ độc đáo mang nét đẹp văn hóa của dân tộc. Tuy có những giai đoạn làng nghề bị ảnh hưởng do xu thế thị trường nhưng với sự nỗ lực giữ nghề, đến nay làng Trà Đông chúng tôi vẫn giữ được nét đặc trưng riêng biệt. Những sản phẩm ở làng nổi bật hơn cả bởi giá trị truyền thống được các nghệ nhân, thợ giỏi thực hiện bằng phương pháp thủ công.”

PHÁT HUY GIÁ TRỊ NGHỀ ĐÚC ĐỒNG TRUYỀN THỐNG

Với đôi bàn tay tài ba và tâm huyết, nghệ nhân Đặng Ích Hoàn đã tạo ra hàng nghìn tác phẩm đưa đến tay khách hàng trong nước và quốc tế. Trong đó, năm 2022, sản phẩm mặt trống đồng Toàn Linh của gia đình nghệ nhân Đặng Ích Hoàn được UBND tỉnh Thanh Hóa công nhận là sản phẩm đạt chất lượng OCOP 4 sao. Mặt trống đồng được khắc họa tỉ mỉ những nét

Nghệ nhân ưu tú Đặng Ích Hoàn cùng các sản phẩm đúc đồng tinh xảo

sinh hoạt kinh tế, xã hội, văn hóa Đông Sơn thời bấy giờ. Sản phẩm là món quà có ý nghĩa thể hiện nét văn hóa, văn minh của người Việt cổ, được dùng để

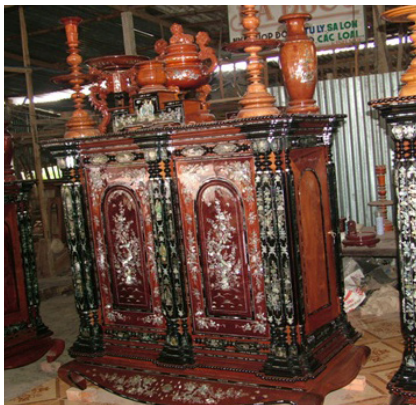
trang trí trong nhiều không gian thể hiện sự tinh tế và sang trọng.

Theo Phó Chủ tịch UBND xã Thiệu Trung Đỗ Đức Thanh, qua bàn tay khéo

léo, tài hoa, tỉ mỉ và sáng tạo của các thế hệ, những sản phẩm của làng nghề đúc đồng Trà Đông luôn được đánh giá cao cả về thẩm mỹ và chất lượng. Tuy nhiên, hiện việc quảng bá giới thiệu sản phẩm làng nghề ở quy mô lớn còn hạn chế. Vì vậy, thời gian tới, địa phương mong muốn đưa làng nghề phát triển theo định hướng mới, tiếp tục đầu tư, chỉnh trang và nâng cấp để phát triển làng nghề.

Đồng thời, UBND xã tạo điều kiện và động viên các hộ tạo ra sản phẩm mang giá trị truyền thống phục vụ khách du lịch, tham gia chương trình OCOP để làm sao đó sản phẩm mang tầm quốc tế, xuất khẩu ra nước ngoài. Địa phương cũng mong các cấp, các ngành tạo điều kiện cho làng nghề về huy động vốn, tạo hành lang pháp lý cho các hộ kinh doanh, doanh nghiệp, khuyến khích tăng việc làm, dạy nghề cho lao động địa phương, tham gia Chương trình OCOP cho các sản phẩm làng nghề được quảng bá sâu rộng hơn.

Làng nghề truyền thống tú thờ Gò Công đồng hành với du lịch Tiền Giang

Do hoàn cảnh lịch sử, vùng đất phía Nam khai phá sau nền văn minh sông Hồng. Vì vậy, làng nghề thủ công truyền thống (làng nghề) của vùng đất Nam bộ nói chung và tỉnh Tiền Giang xuất hiện chậm hơn, số lượng ít hơn và quy mô không lớn như các làng nghề phía Bắc. Với tiến trình phát triển của xã hội, trên địa bàn tỉnh Tiền Giang những làng nghề được hình thành và tồn tại theo từng khu vực, từng cụm dân cư: Làng nghề bún, hủ tiếu Mỹ Tho, đan nón bàng buông Thân Cứu Nghĩa, dệt chiếu Long Định – Châu Thành, bánh

phồng sữa Cái Bè, bó chổi Vĩnh Hựu – Gò Công Tây, ... Trong đó, Làng nghề đóng tú thờ tọa lạc tại ấp Ông Non, xã Tân Trung – Thị xã Gò Công được xem là một trong những Làng nghề thủ công truyền thống tiêu biểu của tỉnh Tiền Giang.

Trong những năm đầu thế kỷ 17, theo dòng người từ phương Bắc vào phương Nam mở cõi, lập nghiệp. Tú thờ Gò Công đã được những bàn tay tinh xảo, điệu nghệ của thầy thợ đất Bắc mang vào phương Nam tạo dựng nên tú thờ mang âm hưởng, đường nét hoa văn của cội nguồn đất Tổ. Theo những người làm nghề đóng tú thờ thì Ông Nguyễn Ngọc Hải, sinh năm 1890 là người đầu tiên khởi xướng và có công đưa nghề đóng tú thờ ở đây phát triển và đến nay đã trở thành một Làng nghề truyền thống nổi tiếng.

Theo thời gian, tú thờ Gò Công đã được thay đổi mẫu mã, chi tiết hoa văn để phù hợp với đời sống của cư dân địa phương qua từng thời kỳ. Công nghệ đóng tú thờ ngày càng tiến bộ, từ chiếc tú có 3 trụ đứng, đến nay chiếc tú có

đến 19, 21 trụ với bề mặt cẩn trai, ốc xà cừ. Điều đặc biệt, tất cả các chi tiết đều được làm bằng gỗ nối với nhau bởi mộng, ngàm, khóa chốt gỗ,...

Hiện nay, Làng nghề đóng tú thờ Gò Công làm ăn ngày càng phát đạt. Sản phẩm không chỉ được tiêu thụ trong nước mà còn xuất khẩu ra nước ngoài. Làng nghề đóng tú thờ Gò Công nằm trên Quốc lộ 50, theo hướng cầu Mỹ Lợi, nối liền thành phố Hồ Chí Minh và các huyện phí Đông của tỉnh Tiền Giang, rất thuận lợi cho việc tham quan, du lịch của du khách thông qua việc kết hợp với các tour du lịch nổi các tỉnh trong khu vực và thành phố Hồ Chí Minh. Phát triển du lịch làng nghề chính là một trong những hướng đi quan trọng của ngành du lịch, góp phần quan trọng vào việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc cũng như việc tạo ra một sản phẩm du lịch độc đáo, phong phú, có sức hấp dẫn và có tính cạnh tranh cao, khẳng định và vai trò của các sản phẩm lưu niệm trong việc phát triển du lịch bền vững.

Thanh Hữu

Chợ hoa Buôn Ma Thuột Điểm hẹn của mọi nhà

Cẩm Hà

Trong không khí rộn ràng sắc Xuân, cả nước hân hoan chuẩn bị đón tết truyền thống. Đắk Lắk, một tỉnh thuộc khu vực Tây Nguyên cũng không nằm ngoài quy luật đó. Nhiều tuyến đường trong thành phố Buôn Ma Thuột và trung tâm huyện, thị xã được sửa sang, các cây xanh được cắt tỉa gọn gàng. Các nhà vườn tranh thủ không gian vỉa hè, khuôn viên trường học, sân vận động, hoa viên để bày bán các loại hoa, cây cảnh phục vụ nhu cầu của người dân.

Cảm giác năm nay Tết đến sớm hơn so với mọi năm. Mới qua Tết tây đã thấy Tết ta đến sau ngõ. Các nhà vườn nô nức đem hoa, cây cảnh, cây thế ra quảng trường 10 tháng 3 để họp chợ hoa. Thời gian họp chợ hoa là mười ngày, từ ngày 12 tháng chạp đến đêm khuya 30 Tết âm lịch. Với nhiều chủng loại hoa khác nhau tạo nên một khung cảnh đẹp đến nao lòng. Mọi người háo hức dắt nhau đi thưởng hoa, chụp ảnh, hay đơn giản chỉ là chạy xe dạo vòng quanh quảng trường dọc các trục đường Trường Chinh, Trần Hưng Đạo, Lý Nam Đế, Nguyễn Đình Chiểu, ... để cảm nhận không khí của Tết. Dạo một vòng chợ hoa, mọi người có thể dễ dàng bắt gặp những hình ảnh cảnh đào phơn phớt hồng, hoa hải đường trắng muốt, hoa thược dược duyên dáng, hoa mai, hoa sống đời với đa dạng màu sắc được tỉa tốt, tạo

Đến hẹn lại lên, chợ hoa Buôn Ma Thuột là điểm đến không thể bỏ qua khi Tết đến Xuân về. Với đủ chủng loại cây và đa dạng về màu sắc, đến đây ta sẽ được mua sắm và cảm nhận được không khí của mùa Xuân.

hình đẹp đến mê người, hay những chậu quất cành lá sum suê với chi chít quả, cúc đại nở rộ sắc vàng, xương rồng kết thành một tấm thảm rực sáng góc trời Ban Mê. Và đâu đó thấp thoáng có bóng dáng các cặp đôi hẹn nhau ra ngắm hoa, các đại gia đình hẹn nhau đi dạo, chọn cho mình vài cành đào, chậu mai để về chưng Tết, làm đẹp cho không gian nhà mình.

Bên cạnh mai, đào, cúc đại thì chợ hoa còn rất nhiều các loại hoa khác nhau đến từ mọi miền của đất nước được bày bán ở đây. Bao gồm các loại

như mai vàng của Bình Định được trồng ở Đắk Lắk, gốc đào phai cổ thụ của Hà Nội, hoa lan của Đà Lạt, ... Nhưng được ưa chuộng nhất vẫn là lan Hồ Điệp, đào, cúc đại, quất, mai vàng. Giá của các loại hoa dao động từ năm trăm đến ba triệu tùy loại hoa lớn nhỏ. Với các bụi hoa nhỏ có khi chỉ vài chục nghìn, nhưng vẫn có các loại hoa lên đến chục triệu hoặc hơn. Sau cơn đại dịch, cuộc sống của người dân trở lại bình thường, mọi người chăm chỉ làm ăn cho nên sức mua năm nay cao hơn so với mấy năm trước. Ngoài những

loại hoa được nêu ở trên thì đầu đó vẫn có các gian hàng bán các đồ thủ công, mỹ nghệ, các tác phẩm chế tác từ đá quý. Làm phong phú thêm không gian của chợ hoa.

Và đặc biệt trong mấy năm gần đây, vào dịp đón Tết nguyên đán. Ủy ban

nhân dân thành phố Buon Ma Thuot kết hợp với Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tổ chức “Đường hoa” trên tuyến đường Nguyễn Tất Thành, thu hút đông đảo du khách trong và ngoài nước đến thăm quan, du lịch. Ở đây mọi người có thể thoải mái thưởng hoa, chụp ảnh

hay đơn giản là nhờ những anh thợ chụp ảnh lưu lại những khoảnh khắc hạnh phúc, vui vẻ của gia đình, những hình ảnh mặn nồng của các cặp đôi yêu nhau. Hay hình ảnh những tà áo dài bay phấp phới trước gió của các cô thiếu nữ tuổi đôi mươi với đủ màu sắc khoe mình giữa trời Xuân.

Muối tôm - Món đặc sản của ẩm thực Tây Ninh

Muối tôm Tây Ninh là một loại gia vị nổi tiếng của miền Đông Nam Bộ. Muối tôm là món đặc sản Tây Ninh mang trong mình hương vị từ những nguyên liệu đơn giản, có đủ chua, cay, mặn, ngọt khiến bao du khách không thể nào quên. Tôm khô, muối hạt, bột ớt là ba thành phần chính làm nên linh hồn của món đặc sản trứ danh này. Các nguyên liệu làm muối tôm sẽ được xay nhuyễn, trộn với muối, thêm sả và tỏi theo tỉ lệ nhất định, sau đó đem rang trên chảo nóng, đến khi hạt muối vàng rộm, có mùi thơm đặc trưng là hoàn thành. Không chỉ được sử dụng để chấm trái cây, ướp gia vị cho món ăn, muối tôm Tây Ninh còn được ăn kèm với bánh tráng, lớp phủ bên ngoài cho các loại thịt nướng,... Ở miền Nam nước ta, loại muối này khá phổ biến, có thể nói là gắn liền với cuộc sống thường nhật, trong bữa ăn hàng ngày của người dân nơi đây.

Gìn giữ nét đẹp Tết cổ truyền Việt Nam

“Mai đào khoe sắc thắm
 Lộc biết cành xuân sang
 Bé mừng vui hỏi nhỏ
 Phải chăng Tết đã về...”
 (Tác giả: Nlp Trinh)

Cẩm Hà

Nghe tin mùa Xuân về chắc hẳn từ trẻ con cho đến người già ai ai cũng rộn lên trong lòng một cảm giác khó tả, hồi hộp, tung bùng đan xen chút suy tư. Liệu rằng ngày Tết trong thời hiện đại khi mà giá trị vật chất có xu hướng lấn át giá trị tinh thần thì những phong tục ngày Tết từ hàng ngàn năm có bị phai mờ.

Người ta vẫn thường nuối tiếc mà nói rằng Tết nay không vui bằng Tết xưa, ngày xưa khi cuộc sống khó khăn, thiếu thốn Tết lại càng trở thành niềm khao khát của nhiều người. Tết xưa được tái hiện với khung cảnh gia đình đoàn tụ cùng nhau dọn dẹp nhà cửa, những người mẹ, người chị tất bật đi chợ để chọn mua nếp, đỗ, thịt lợn về tự tay gói bánh chưng cúng gia tiên, vui nhất vẫn là khoảnh khắc cùng chờ đợi nồi bánh chín bên bếp lửa hồng. Các loại bánh mứt đãi khách trong ngày Tết đa phần cũng được tự tay những người trong gia đình làm nên, ngày Tết trẻ con háo hức vì được mua quần áo mới, được nhận tiền lì xì và ăn những món ăn ngon. Người người ra chợ chọn mua cành mai cành đào cúng tổ tiên. Bây giờ thì có lẽ ngày nào cũng là Tết khi không cần phải đợi đến Tết mới được ăn bánh chưng, bánh tét hay thưởng thức những món ngon mà ngày Tết mới có, ta dễ dàng tìm mua đầy đủ những bánh kẹo, mứt Tết ở các chợ, siêu thị. Thậm chí chỉ cần ngồi tại nhà với một cái điện thoại là có thể mua được phong phú từ hạt dưa, bánh mứt, giò chả,... cho đến thậm chí là những chậu cúc, cành mai. Cuộc sống ngày càng đầy đủ người ta có thể mua sắm quần áo ở bất cứ thời điểm nào trong năm mà không cần phải chờ tới Tết. Nhu cầu cần là có vô tình làm cái Tết Việt thêm nhạt dần, rõ

ràng chỉ khi tụ họp gia đình cùng làm nên những món ăn, cùng dọn dẹp nhà cửa, trò chuyện sẻ chia mới cảm nhận được cái vui, cái nhộn nhịp của không khí trước Tết, theo tôi bỏ lỡ khoảng thời gian này chẳng khác gì bỏ lỡ Tết.

Xưa kia người lớn thường mừng tuổi cho trẻ con bằng những món quà hay sách hay những phong bào lì xì với số tiền nhỏ thì bây giờ mỗi khi tới Tết khoảng tiền lì xì lại là một vấn đề đau đầu với nhiều người lớn. Văn hoá lì xì Tết bị biến tướng người ta lợi dụng nó để biểu xén quà cáp còn trẻ con khi nhận được tiền lì xì thay vì trân trọng, biết ơn lại vội vàng kiểm tra bên trong có bao nhiêu tiền, điều này vô tình làm hư trẻ con. Thiết nghĩ người lớn cần răn dạy lại con trẻ hiểu đúng về ý nghĩa tiền lì xì không nằm ở số tiền mừng mà quan trọng là ở thiện chí, ý nghĩa tốt đẹp của hành động.

Tết là Tết sum họp, Tết đoàn viên bởi những người con Việt dù đang ở đâu mỗi lần nhìn thấy cánh đào nhuộm sắc hồng trong lòng không khỏi nôn nao muốn về sum họp bên gia đình, cùng ăn bữa cơm tất niên và du xuân ngày Tết. Nhưng hiện tại một số người lại

chọn cho mình những chuyến du lịch xa và dài ngày vào dịp Tết thay vì quây quần bên gia đình vì họ cho rằng sau một năm làm việc mệt mỏi họ muốn có một chuyến du lịch xa để trút bỏ những mệt mỏi nhưng lại quên đi rằng Tết là dịp gia đình đoàn tụ, Tết sẽ không trọn vẹn nếu mỗi người một nơi, ông bà vắng bóng con cháu.

Đi chùa đầu năm, đốt vàng mã là những hành động đẹp hướng tới cầu mong an lành, suôn sẻ, tu tâm dưỡng đức và hướng về cội nguồn, bày tỏ sự hiếu thảo với tổ tiên ông bà cũng bị hiểu sai, biến tướng khi rất nhiều người lợi dụng nó để cầu mong tài lộc, làm ăn giàu có.

Ngày nay con người càng ít thời gian giành cho nhau vì vậy Tết là một cơ hội cho mọi người gắn kết cùng hướng về nguồn cội, là dịp cha mẹ, ông bà dạy cho thế hệ sau những phong tục tốt đẹp ngày Tết, phải làm sao để gìn giữ và phát huy. Xã hội càng hiện đại thì giá trị truyền thống lại càng nên được lưu giữ, hiểu đúng ý nghĩa ngày Tết để người người nhà nhà đón Tết với tâm thế vui vẻ, thoải mái nhất có thể bởi mỗi năm Tết chỉ ghé một lần.

Đây là năm thứ 16 Lễ hội Tết Việt tổ chức và đã trở thành một hoạt động thường niên của Nhà Văn hóa Thanh niên TP. HCM. Sự kiện năm nay diễn ra với chủ đề “Thành phố tôi yêu” tại số 04 Phạm Ngọc Thạch (phường Bến Nghé, quận 1, TP. HCM) từ ngày 05/01/2023 đến ngày 26/01/2023 (nhằm ngày 14 tháng Chạp đến Mùng 5 Tết). Nhiều hoạt động mừng xuân mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc được triển khai nhằm đem đến cho người dân một không gian vui chơi, thưởng ngoạn độc đáo và lưu giữ những hình ảnh đẹp về một mùa xuân bình yên trên thành phố mang tên Bác.

Đọc theo con đường Phạm Ngọc Thạch, Nguyễn Thị Minh Khai,... có gần 50 gian hàng ông đồ trẻ tạo thành một “Phố Ông Đồ” thu nhỏ tái hiện lại khung cảnh những ông đồ xưa ngồi viết chữ cho khách lại qua. Mọi người có thể đến đây “xin chữ” và gửi gắm những ước nguyện ngày Xuân vào trong từng nét chữ bay bổng của ông đồ.

Đến đường Phạm Ngọc Thạch, vào trong sân 4A Nhà Văn hóa Thanh niên là không gian các nhóm làng nghề truyền thống. Với hơn 100 gốc mai sắp đặt nghệ thuật và đẹp mắt xen kẽ cùng những gian hàng dựng bằng đước, lá dừa,... mang đến cảm giác bình dị gần gũi trong Tết cổ truyền xưa. Tại đây, nhiều hoạt động dân gian đặc sắc ngày Tết được tái hiện chân thật như: nặn tò he, làm tranh nghệ thuật, khắc thủ công mỹ nghệ, vẽ tranh truyền thần, góc ẩm thực đèn dầu, gian hàng áo dài,... cùng nhiều sắc màu vàng đỏ từ hoa mai, hoa đào, dây pháo, bao lì xì,... Tất cả đều tạo nên không khí rộn ràng cho mùa Xuân, cho cái Tết đoàn viên.

Bên cạnh gian hàng mang đậm bản chất “Tết quê hương”, Lễ hội Tết Việt 2023 còn có các chương trình nghệ thuật đặc sắc: Chương trình khai mạc Lễ hội; chương trình biểu diễn Lân Sư Rồng; chương trình đờn ca tài tử cải lương; chương trình hát bội; chương trình biểu diễn thời trang; chương trình liveshow các ca sĩ,... đan xen với hoạt động về ẩm thực diễn ra liên tục từ chiều ngày 05/01/2023 đến ngày 20/01/2023 (nhằm ngày 14 tháng chạp đến ngày 29 Tết).

Hình ảnh ông đồ ngồi viết chữ không thể thiếu trong ngày Tết

TP. HỒ CHÍ MINH:

Ấn tượng Lễ hội Tết Quý Mão 2023

Cẩm Nhung

Khai mạc vào tối ngày 05/01/2023 tại Nhà Văn hóa Thanh niên TP. HCM, Lễ hội Tết Việt Quý Mão 2023 diễn ra với nhiều hoạt động vui chơi đón Tết gắn liền với văn hóa, làng nghề truyền thống dân tộc thu hút đông đảo người dân đến du xuân, trải nghiệm.

Gian hàng nặn tò he thu hút nhiều khách tham quan, đặc biệt là các bạn trẻ

Song song hoạt động vui chơi giải trí du Xuân làng nghề, nhiều hoạt động tình nguyện, chương trình chăm lo Tết cũng được tổ chức: Chương trình “Chuyến xe mùa xuân” giúp sinh viên về quê đón Tết; Họa mặt “Sinh viên đón Tết xa nhà”; Chương trình “Chuyến xe sum vầy” cho công nhân về quê dịp Tết; Chương trình “Nghĩa tình mùa xuân”; Chăm lo Tết các em thiếu nhi bị ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19; hỗ trợ em nhỏ cơ nhỡ, mái ấm tình thương vui Tết;... Tạo sự đoàn kết trong nhân

dân, để ngày Tết cổ truyền Việt Nam thêm ấm áp, nghĩa tình, đoàn viên.

Với những hoạt động hấp dẫn gắn liền văn hóa, làng nghề truyền thống cùng ý nghĩa nhân văn mang lại, Lễ hội Tết Việt Quý Mão 2023 hứa hẹn là không gian du Xuân lành mạnh cho người dân trải nghiệm. Không chỉ tạo niềm vui, sự lạc quan trong cuộc sống mà còn góp phần xây dựng hình ảnh TP. HCM văn minh, hiện đại, phát triển hội nhập, đồng thời vẫn lưu giữ vẻ đẹp ngày Tết Nam bộ.

ĐÀ NẴNG:

Bánh trắng làng cổ Túy Loan bán đắt hàng dịp Tết

Trần Hậu

Xã Hoà Phong, huyện Hoà Vang, TP.Đà Nẵng nổi tiếng với làng cổ Túy Loan hơn 500 tuổi và làng nghề bánh trắng truyền thống lâu đời. Ngay từ đầu tháng 11 âm lịch, người dân làng đã tất bật làm bánh để phục vụ Tết Nguyên đán Quý Mão 2023. Hàng chục lò đồ lửa suốt ngày đêm mới có thể sản xuất đủ bánh giao cho khách.

Không ai biết chính xác nghề làm bánh trắng ở Túy Loan có từ khi nào. Theo những vị cao niên trong làng, khoảng sau năm 1975, hầu như nhà nào trong làng cũng biết tráng bánh. Vào những dịp cận Tết, mọi người lại cùng nhau nhóm lửa để cho ra những mẻ bánh trắng mới, dâng lên bàn thờ tổ tiên.

ĐẶC SẢN NỨC TIẾNG

Đến Túy Loan những ngày se lạnh cuối tháng 11 Âm lịch, chúng tôi cảm nhận được không khí Tết dường như đến sớm hơn và không khó để bắt gặp hình ảnh các lò bánh trắng đang tất bật ngâm gạo, xay bột... Tuy vất vả, nhưng mọi người luôn vui vẻ, làm việc luôn tay, lượng sản phẩm làm ra không đáp ứng đủ nhu cầu dịp Tết.

Với truyền thống gia đình có 3 đời làm bánh trắng, bà Trần Thị Luyện (70 tuổi) chia sẻ: "Vào dịp cận Tết, mỗi ngày tôi thường bắt đầu làm sớm hơn từ 2 giờ sáng đến khoảng 2 giờ chiều mới hoàn thành công việc. Năm nay không còn đủ sức như trước nữa nên tôi chỉ làm chừng 120 chiếc bánh mỗi ngày (1 ang rưỡi gạo), bán cho những mối quen. Vì đơn hàng tăng cao nên bánh làm ra chừng nào bán hết chừng đó, khách mua phải đặt từ sớm thì mới có hàng".

Làm bánh trắng là nghề vất vả, đồng lời (lãi) không nhiều nhưng cũng là kế sinh nhai giúp bà Luyện nuôi con cái ăn học thành tài. Dù tuổi đã cao, mắt kém, được con cái phụng dưỡng, nhưng nặng nợ với nghề, hàng ngày vợ chồng bà vẫn dậy sớm để nhóm bếp, xay bột...

Bánh trắng Túy Loan chỉ làm duy nhất từ loại gạo 13/2, gạo được vo sạch, ngâm nước qua đêm rồi xay mịn. Đặc biệt, bánh trắng sau khi hấp chín trên lò sẽ được xông khô trên vỉ than hồng

Chị Nguyễn Đặng Thái Hòa (46 tuổi) là người nối nghề tráng bánh của bà Phong.

thay vì đem phơi nắng. Chính vì thế, bánh có độ giòn, xốp và bông hơn, giữ được độ cay nồng nhẹ của gừng tỏi, vị béo của mè.

Khi kết hợp ăn bánh trắng nướng Túy Loan với mỳ Quảng, thực khách sẽ nhớ mãi hương vị vừa dân dã, mộc mạc, vừa đậm đà khó quên. Với cách làm truyền thống này đã tạo nên thương hiệu nổi tiếng thơm ngon cho bánh trắng Túy Loan hàng chục năm nay.

Theo bà Luyện, để có chiếc bánh trắng ngon, người làm bánh phải hội đủ các kỹ thuật từ cách tráng bánh, gỡ bánh và xông bánh. Gỡ bánh cũng là một công đoạn khó, muốn chiếc bánh nguyên vẹn, không cong vênh thì người gỡ phải biết canh gỡ cho đúng lúc, sau đó xếp bánh thành từng chồng và chần cho phẳng mặt.

Những vật dụng để làm bánh trắng ở Túy Loan cũng giống như nhiều nơi khác. Vẫn là một chiếc lò gạch hoặc lò được đắp đất với 3 phần liên thông, một phần để đốt củi, nhóm lửa, phần kia là

Cơ sở của bà Luyện làm khoảng 120 chiếc bánh trắng mỗi ngày, không đủ cung ứng cho khách hàng dịp Tết.

chiếc nồi nước lớn có căng lớp vải mỏng bên trên để tráng bánh và phần cuối cùng là ống khói. Cùng với đó là chiếc gáo tráng bột, chiếc đũa vớt bánh và những lồng tre để xông khô bánh.

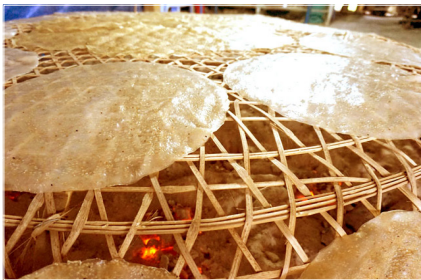
"Để tráng được "trăm chiếc bánh như một" thì người làm phải lành nghề, nhanh tay và tráng đều hai lớp bột thì bánh mới tròn, đẹp và không quá dày hoặc quá mỏng. Bên cạnh đó, phải chú ý giữ lửa lò luôn đỏ đều, mạnh", bà Luyện cho hay.

Gỡ bánh cũng là một công đoạn khó, phải giữ bánh nguyên vẹn, không cong vênh.

Bánh tráng nướng Túy Loan có vị ngọt bùi, xốp và thơm, có độ cay nồng nhẹ của gừng tỏi, vị béo của mè.

Bánh tráng được xông khô trên vỉ than hồng thay vì đem phơi nắng.

CHÁY HÀNG DỊP TẾT

Làng bánh tráng Túy Loan hiện nay chỉ còn vài hộ duy trì sản xuất thường xuyên. Nhưng đến dịp cận Tết, mọi người lại cùng nhau nhóm bếp để tráng bánh làm quà biếu tặng và để dành dùng trong gia đình.

Cơ sở của bà Đặng Thị Túy Phong (84 tuổi) cũng là một trong những hộ làm bánh tráng lâu đời ở Túy Loan. Do sức khoẻ giảm sút, nên gần 2 năm nay, người con gái thay bà làm mọi công việc.

Trung bình mỗi ngày, bà làm ra khoảng 160 chiếc bánh từ 2 ang gạo. Vào dịp cận Tết, bà Phong tăng lên 3-4 ang gạo và thuê thêm người phụ để kịp những đơn hàng. Mỗi người thợ làm bánh thời vụ được trả công 100.000 đồng/1 ang gạo.

Bất cứ ai đã từng ăn bánh tráng nướng Túy Loan đều lưu luyến hương vị dân dã, mộc mạc của nó. Từ bột gạo được pha với nước theo tỷ lệ nhất định, người làm tiếp tục trộn với gia vị gồm: đường, nước mắm, muối, mè, tỏi và gừng.... Tùy theo yêu cầu của khách hàng mà gia vị được thêm nhiều hoặc ít, bình quân dùng 1,5kg gia vị/1 ang gạo.

Theo bà Phong, mỗi chiếc bánh tráng được xông đều hai mặt trên vỉ than hồng từ 3-4 tiếng cho thật khô, sau đó để nguội hẳn và bọc một lớp giấy, đóng gói. Hiện nay, bánh tráng Túy Loan có giá 200.000 đồng/10 chiếc (cỡ lớn), được nhiều khách hàng trong và ngoài địa phương đặt mua.

Đối với người dân Túy Loan nói riêng và Quảng Nam – Đà Nẵng nói chung, bánh tráng là món không thể thiếu trong dịp Tết. Bánh tráng trong mâm cơm cúng tổ tiên ngày đầu năm mới thể hiện tấm lòng thơm thảo của con cháu đối với ông bà, cha mẹ.

Giờ đây, bánh tráng Túy Loan đã được khoác lên mình mẫu mã, bao bì và thương hiệu riêng. Trở thành món quà đậm tình xứ sở, “theo chân” những người con quê hương đi khắp nơi trong và ngoài nước.

Dẫu thế, những gia đình như bà Phong và bà Luyện đều đang đau đầu với nỗi lo mai một nghề truyền thống. “Mấy đời ông bà, cha mẹ tôi đều sống bằng nghề này. Nhưng bây giờ khác rồi, con cháu được học hành đầy đủ, ra trường có việc làm với mức lương ổn định, cuộc sống sung túc hơn. Vì thế lớp trẻ không còn ai mặn mà với nghề tráng bánh, thức khuya dậy sớm với bếp lửa truyền thống”, bà Luyện tâm sự.

Ông Đặng Xuân Thành - Phó Chủ tịch UBND xã Hòa Phong cho biết: Làng nghề bánh tráng Túy Loan có bề dày lịch sử hơn 500 năm, hiện nay làng nghề còn 10 hộ tham gia sản xuất bánh tráng thường xuyên, với số lượng lớn, tiêu biểu như bà Đặng Thị Túy Phong, bà Đặng Thị Tùng, bà Trần Thị Luyện.... Các hộ còn lại chỉ làm vào dịp Tết, bắt đầu từ tháng 11 Âm lịch, ra Tết thì sản xuất lại rai theo đơn đặt hàng.

Năm 2015, UBND xã Hòa Phong xây dựng và được phê duyệt đề án "Phát triển làng nghề bánh tráng Túy Loan". Thời gian qua, các hộ sản xuất bánh tráng tiêu biểu đã được Sở NNPTNT TP.Đà Nẵng đầu tư, hỗ trợ máy xay bột, máy hút chân không, bao bì mẫu mã, mái che..., nhờ đó chất lượng sản phẩm ngày được nâng cao.

Được biết, ở Túy Loan ngoài sản xuất bánh tráng còn làm mì Quảng, mì khô cũng đang được chính quyền địa phương quan tâm đầu tư hỗ trợ cho bà con, nhằm duy trì nghề truyền thống, mặt khác giải quyết lao động cho địa phương, giúp bà con nâng cao thu nhập.

Bánh tráng Túy Loan có giá khoảng 200.000 đồng/10 chiếc (cỡ lớn), được nhiều người đặt mua làm quà Tết và dâng lên bàn thờ tổ tiên.

HUYỆN MỸ ĐỨC (HÀ NỘI) :

An Tiến xây dựng nông thôn mới nâng cao

Trường Sơn

Phát huy truyền thống đoàn kết vốn có, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân địa phương đã nỗ lực phấn đấu vượt mọi khó khăn xây dựng An Tiến trở thành xã NTM năm 2021. Xã An Tiến đang dồn lực phát triển kinh tế- xã hội, tiến tới xây dựng NTM nâng cao.

Xã An Tiến, huyện Mỹ Đức (Hà Nội) là địa bàn vùng trung tâm huyện, xã có tổng diện tích 9,76 km², trong đó diện tích đất canh tác là 387,53 ha, dân số gần 8 ngàn người phân bố trên phạm vi 8 thôn, trong đó có 3 thôn là Đông Mỹ, Hiền Giáo và Vạn Thắng có 100% đồng bào theo Đạo Thiên Chúa, chiếm 44,7% dân số toàn xã. Xã An Tiến không có địa thế thuận lợi cho việc giao lưu phát triển kinh tế xã hội như các địa phương khác trong huyện, đặc biệt là chưa có các tuyến đường huyện lộ, tỉnh lộ và quốc lộ đi qua. Về kinh tế, thu nhập của người dân chủ yếu là từ sản xuất nông nghiệp, trồng trọt và chăn nuôi, nghề phụ chưa phát triển mạnh, đó cũng là những khó khăn khách quan ảnh hưởng bất lợi tới việc phát triển kinh tế xã hội của địa phương. Mặc dù vậy, phát huy truyền thống đoàn kết vốn có, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân địa phương đã nỗ lực phấn đấu vượt mọi khó khăn xây dựng An Tiến trở thành xã NTM năm 2021.

Năm 2022 xã An Tiến đã đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ, tổng thu nhập sản xuất nông nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ, thương mại đạt 402.955. 811.000đ, tăng 2,24% so với cùng kỳ, đạt 101, 67% so với kế hoạch năm, bình quân thu nhập đầu người đạt 55.542. 000đ/người/năm, tăng 0,78% so với cùng kỳ, vượt 0,47% so với kế hoạch năm.

Về xây dựng NTM, bên cạnh việc củng cố nâng cao chất lượng các tiêu

Trụ sở Đảng ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ xã An Tiến.

chí NTM đã đạt được, các công trình hạ tầng cơ sở như hệ thống đường giao thông nông thôn, công trình Trạm y tế, Trường Tiểu học An Tiến đã và đang được xây dựng mới, cải tạo nâng cấp cùng với nhiều ngôi nhà dân mới xây dựng to đẹp khang trang, càng minh chứng cho một vùng quê bình yên đang thức dậy và trên đà phát triển. Ông Trần Văn Hoàn, Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã An Tiến đánh giá, nguyên nhân đạt được những kết quả trên là do địa phương luôn bám sát sự lãnh đạo của Trung ương, Thành phố và của Huyện, sự đoàn kết thống nhất trong chỉ đạo, điều hành của Đảng ủy, UBND, Ủy ban MTTQ xã, sự vào cuộc mạnh mẽ của các tổ chức đoàn thể, chính trị xã hội và sự đồng tình hưởng ứng của cán bộ nhân dân địa phương. Thúc đẩy mạnh mẽ các phong trào thi đua yêu nước, thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế xã hội đã đề ra.

Ông Nguyễn Đức Uy, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã An Tiến cho biết, bước sang năm mới 2023, xã An Tiến quyết tâm phấn đấu nâng tổng thu

nhập tăng thêm 6% trở lên, trong đó giá trị về sản xuất nông nghiệp chiếm 23,84%, TTCN chiếm 41,40% và DVTM chiếm 34,76%. Tổng sản lượng quy thóc phấn đấu đạt 5.300 tấn trở lên, bình quân thu nhập đạt 55.600.000đ/ người, tỷ lệ hộ nghèo giảm còn dưới 0,1%.

Xã tiếp tục đẩy nhanh tiến độ xây dựng NTM nâng cao theo lộ trình, giữ vững ổn định an ninh, quốc phòng làm tiền đề phát triển kinh tế, văn hóa xã hội, thực hiện tốt các vấn đề an sinh xã hội, xây dựng xã An Tiến không ngừng phát triển và đổi mới.

HÀ NỘI:

Cầu Giấy vươn lên mạnh mẽ sau 25 năm thành lập

Văn Bình

Ông Trần Việt Hà, Phó Chủ tịch UBND quận Cầu Giấy phát biểu tại buổi gặp mặt các cơ quan báo chí

Là quận thứ 2 của Thành phố Hà Nội không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo. Quận Cầu Giấy 3 năm liên tục đứng đầu Thành phố về cải cách thủ tục hành chính; năm thứ 14 liên tiếp đứng đầu thành phố về kết quả thi vào lớp 10 Trung học phổ thông. Hiện nay, quận Cầu Giấy đang hình thành một đô thị giáo dục và công nghệ; nơi có nhiều cơ quan báo chí đặt trụ sở làm việc trên địa bàn quận.

Trong buổi gặp mặt, chi ân các nhà báo, phóng viên, các cơ quan báo chí đã quan tâm, hỗ trợ và đồng hành cùng với quận Cầu Giấy trong những năm vừa qua nhân dịp tết Nguyên đán Quý Mão 2023, ông Trần Việt Hà, Phó Chủ tịch UBND quận Cầu Giấy thông tin một số những kết quả đạt được trong thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội của quận Cầu Giấy năm 2022 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2023. Hội nghị có sự hiện diện của các đồng chí là Tổng biên tập, Phó Tổng biên tập và nhiều nhà báo, phóng viên các cơ quan báo đài tại Hà Nội.

Theo đó, năm 2022 là năm quận Cầu Giấy kỷ niệm 25 năm thành lập quận, vinh dự đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất lần thứ 2. Quận Cầu Giấy đã thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ, mục tiêu phát triển kinh tế xã hội năm 2022. Sau 25 năm xây dựng và trưởng thành, quận Cầu Giấy từ một đô thị ven đô nay đã trở thành một quận lõi trung tâm của Thành phố Hà Nội. Quận cũng đang nỗ lực trong thời gian tới phát triển kinh tế sánh ngang với các quận trung tâm Thành phố Hà Nội.

Năm 2022 là năm quận Cầu Giấy kỷ niệm 25 năm thành lập quận và vinh dự đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất lần thứ 2. Quận Cầu Giấy đã trở thành quận lõi của Thành phố Hà Nội với việc thu ngân sách Nhà nước đạt trên 10 nghìn tỷ đồng.

Theo ông Trần Việt Hà, Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội, ngay từ đầu năm 2022, quận Cầu Giấy được giao thu 9.200 tỷ thì kết thúc của năm, quận cũng thu được 10.166,88 tỷ đồng. Năm nay là năm đầu tiên quận Cầu Giấy lọt vào câu lạc bộ thu được 10 nghìn tỷ (việc thu ngân sách của quận năm nay bằng cả tỉnh Kiên Giang và gấp đôi Phú Quốc). Đó là kết quả lần đầu tiên sau 25 năm quận Cầu Giấy đã đạt được. Năm 2023, quận Cầu Giấy được giao thu trên 12 nghìn tỷ. Đây cũng là điểm nhấn, và cải tốc độ tăng thu ngân sách của quận là cao nhất trong các quận của Thành phố Hà Nội.

Giá trị sản xuất ngành dịch vụ thương mại tăng 11,5% so với cùng kỳ năm trước và hiện nay số doanh nghiệp ở trên địa bàn quận là 22.324 doanh nghiệp, đứng đầu Thành phố. Trong số đó có 99,7% doanh nghiệp trên địa bàn đã thực hiện hoá đơn điện tử, thuế điện tử.

Về văn hoá xã hội, quận Cầu Giấy lần thứ 14 liên tiếp dẫn đầu thành phố về kết quả thi vào lớp 10. Kết quả thi học sinh giỏi của quận cũng dẫn đầu thành phố. Năm 2022, Giáo dục - Đào tạo quận Cầu Giấy tiếp tục được nhận cờ thi đua của Thành phố Hà Nội.

Nếu như năm 2017, quận Cầu Giấy là quận đầu tiên không còn hộ nghèo, thì đến năm 2022 quận Cầu Giấy không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo. Về cải cách thủ tục hành chính là năm thứ 3 liên tiếp đứng thứ nhất Thành phố Hà Nội. Năm 2023, là năm bản lề của kế hoạch 5 năm (2020 - 2025), quận Cầu Giấy chủ trương xây dựng quận đô thị giáo dục, đô thị công nghệ tiến tới đô thị sáng tạo. UBND quận Cầu Giấy phấn đấu tiếp tục thực hiện tốt chủ đề công tác năm 2023 là năm “kỷ cương, trách nhiệm, hành động, sáng tạo, phát triển” và hoàn thành mọi chỉ tiêu phát

triển kinh tế - xã hội Thành phố giao. Quận cũng quyết tâm hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Về Thu ngân sách, năm 2023 quận được giao thu 12.226,1 tỷ đồng. Tốc độ tăng tổng giá trị sản xuất bình quân đạt 10,9%; Duy trì tỷ lệ phường đạt chuẩn quốc gia về y tế là 100%.

Trên địa bàn quận hiện nay có trên 5 nghìn ô tô và hơn 100 nghìn xe máy. Số lượng ô tô đang di chuyển và dừng đỗ trên địa bàn quận vào khoảng 7-8 nghìn xe, chiếm khoảng 15-20% diện tích đất của quận Cầu Giấy.

Quận cũng là trung tâm kinh tế văn hoá của Thủ đô. Quận Cầu Giấy xác định giáo dục và văn hoá là cái lõi để phát triển. Cầu Giấy cũng đang trở thành trung tâm của các cơ quan báo chí tại Hà Nội. Số lượng các cơ quan báo chí nằm trên địa bàn quận cũng nằm ở top đầu của Thành phố với 50 -70 cơ quan báo chí.

Trong những năm tiếp theo quận sẽ cố gắng hơn, quyết tâm hơn để đạt được những mục tiêu đặt ra. Trong đó tập trung một số nội dung: Đẩy mạnh xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội đồng bộ với một số công trình hiện đại kết nối hạ tầng giao thông chung của Thành phố và các quận lân cận. Tập trung đầu tư các công trình giáo dục, văn hoá, hạ tầng giao thông, khu dân cư (Cải tạo, mở rộng các trường THCS Lê Quý Đôn, Tiểu học Mai Dịch, Mầm non Nghĩa Đô; Trường mầm non, THCS tại ô đất A11 Yên Hoà,...; Tu bổ, tôn tạo một số di tích: Đình Hậu, Đình Ngoài Hoà Mục, Đền Quán Đồi,...; Xây dựng, cải tạo các nhà họp, sân chơi Tổ dân phố; Nâng cấp, cải tạo đường, hệ thống thoát nước các khu dân cư,...). Phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hoá, xã hội, bảo đảm an sinh, phúc lợi xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân.

Diện mạo nông thôn mới Đội Bình

Văn Bình

Xã Đội Bình nằm ở phía Nam của huyện Ứng Hoà (Thành phố Hà Nội). Cách trung tâm huyện 15 km. Phía Bắc giáp xã Hoà Lâm; phía Nam giáp xã Hồng Quang; phía Tây giáp xã Lưu Hoàng, xã Phù Lưu; phía Đông Bắc giáp xã Đại Hùng (huyện Ứng Hoà) và một phần đất ở phía Đông giáp huyện Kim Bảng (tỉnh Hà Nam). Diện tích tự nhiên của xã là 789,22 ha. Toàn xã có 6 thôn: Xuân Quang, Thọ Vực, Kim Châm, Triều Khúc, Ngoại Độ và Triều Khê.

Trụ sở Đảng uỷ - HĐND - UBND xã Đội Bình

Vị trí xã Đội Bình ngày nay là một vùng đất cổ, giàu truyền thống lịch sử, văn hoá và cách mạng. Trải qua những chặng đường lịch sử, nhân dân Đội Bình đã không ngừng lao động sản xuất và đấu tranh cách mạng, hun đúc nên truyền thống đoàn kết, cần cù, sáng tạo; kiên cường, mưu trí, dũng cảm trong chiến đấu; giàu truyền thống hiếu học và đức tính con người trọng nghĩa khí. Ngày 23/5/2005, Đảng bộ và Nhân dân xã Đội Bình vinh dự được Chủ tịch nước tặng thưởng danh hiệu “Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân” vì đã có thành tích đặc biệt xuất sắc trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược”.

Nhắc đến sự phát triển kinh tế xã hội của xã Đội Bình thì từ xưa đến nay chủ yếu vẫn là dựa vào sản xuất nông nghiệp; phát triển kinh tế nông nghiệp nông thôn. Cấu tạo thổ nhưỡng gồm cả đồng mùa, đồng chiêm. Điều kiện về đất đai phong phú giúp Đội Bình có khả năng phát triển một nền nông nghiệp sạch và đa dạng. Việc thâm canh, tăng vụ trong sản xuất lúa nước; trồng rau màu, ngô khoai được chú trọng. Ngày nay, với việc hoàn thiện hệ thống thủy lợi nội đồng, đã làm cho kinh tế nông nghiệp nông thôn xã Đội Bình có những thay đổi căn bản, đưa năng xuất cây trồng lên cao, góp phần bảo đảm đời sống nhân dân, an ninh lương thực và trao đổi hàng hoá bán mua trên thị trường.

Hội nghị tổng kết phong trào thi đua

Cùng với sự phát triển của nền kinh tế, quy mô của chợ ngày càng được mở rộng, bảo đảm cho nhân dân có điều kiện tiêu thụ sản phẩm sau khi sản xuất hoặc mua sắm các vật dụng thiết yếu phục vụ cuộc sống hàng ngày. Tại đây đã hình thành một hệ thống dịch vụ có khả năng cung ứng tốt cho nhân dân trong xã và tiểu vùng.

Vùng đất xã Đội Bình cũng có nguồn lực quan trọng về con người. Trên 60% dân số trong độ tuổi lao động là nguồn nhân lực bảo đảm cho sản xuất nông nghiệp ổn định và phát triển. Chất lượng lao động ngày càng được nâng cao có khả năng đáp ứng nhu cầu công nghiệp hoá nông nghiệp - nông thôn và thích ứng tốt

với cơ chế thị trường, đáp ứng nhu cầu lao động ở các khu công nghiệp, dịch vụ trên khắp cả nước.

Thực hiện kế hoạch số 115/KH-UBND ngày 20/4/2022 của UBND xã Đội Bình về hưởng ứng cuộc thi Đội Bình chung sức xây dựng diện mạo nông thôn mới năm 2022. Cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Đội Bình tại 06 thôn đã tích cực tham gia lao động, hưởng ứng cuộc thi, góp phần làm xanh- sạch- đẹp môi trường và góp phần xây dựng Nông thôn mới nâng cao!

Trên địa bàn xã Đội Bình hiện nay thì thôn Kim Châm cũng đang được quan tâm, kêu gọi đầu tư xây dựng đường làng ngõ xóm khang trang sạch đẹp; làm đường rãnh nước trong

Gắn biển công trình thanh niên sân bóng xã Đội Bình

thôn, xóm; Đưa nước sạch nông thôn đến từng hộ dân.

Ông Nguyễn Văn Lâm, Trưởng thôn Kim Châm chia sẻ với phóng viên: Trong những năm qua, địa bàn thôn Kim Châm cũng có nhiều sự đổi mới, mạnh mẽ và toàn diện trên các

lĩnh vực văn hoá, xã hội. An ninh trật tự trên địa bàn thôn luôn được duy trì ổn định và giữ vững. Tuy nhiên, thôn Kim Châm từ xưa đến nay vẫn còn quá nghèo, nhiều khó khăn; Là rốn nước của xã, thường xuyên bị ngập lụt vào mùa mưa. Kinh tế nông nghiệp là chủ yếu. Đường thì xuống cấp trầm trọng,

chưa đầu vào đầu. Chưa 300 năm tuổi còn nợ nhiều, chưa trả hết được. Hiện tại, địa phương cũng đang kêu gọi các cơ quan, doanh nghiệp, nhà hảo tâm về giúp đỡ, hỗ trợ; kêu gọi làm dự án đường làng ngõ xóm, sè rãnh giữa, và đưa nước sạch nông thôn về địa phương xây dựng nông thôn mới.

Nhắc đến Lâm Đồng, đặc biệt là Đà Lạt thì đây là một loại đặc sản nổi tiếng mà ai cũng biết đến. Do khí hậu mát mẻ và đất đai thổ nhưỡng thích hợp nên nơi đây là “thiên đường” của các loại rau củ quả, trái cây chất lượng cao. Để sử dụng được lâu thì chúng sẽ được mang đi sấy, nếu đến những khu chợ bạn sẽ thấy bạt ngàn màu sắc đủ loại khác nhau được bày bán, tha hồ mà lựa chọn.

HOA QUẢ SẤY

Ninh Ngọc

Vô số những loại hoa quả từ: kiwi, khoai lang, dâu tây, nho, mít,... được mang đi sấy khô nhưng vẫn giữ được độ tươi ngon của chúng. Khi ăn có vị ngọt tự nhiên chứ không quá gắt, mọi lứa tuổi đều có thể sử dụng mà giá thành lại rẻ. Lựa chọn cho mình đặc sản Lâm Đồng mua làm quà này mang về ăn vặt hay biếu bạn bè, người thân trong những dịp Lễ Tết thì đảm bảo ai cũng thích mê.

HÀ TĨNH:

BÁNH GAI ĐỨC THỌ ĐẸO VỊ QUÊ HƯƠNG

Linh Chi

Bánh gai Đức Thọ mang hương vị ngọt bùi, dẻo thơm không giống với loại bánh gai ở nơi khác. Từ một món quà quê, bánh gai trở thành sản phẩm mang lại kinh tế cho vùng quê Hà Tĩnh.

Sản phẩm bánh gai Đức Thọ

Huyện Đức Thọ, tỉnh Hà Tĩnh quê tôi, nằm êm đềm bên dòng sông La xanh mát, một dòng sông rất thơ làm nguồn cảm hứng cho nhiều nhạc sĩ sáng tác. Nơi đây nổi tiếng với nhiều món ăn dân dã quen thuộc như hến sông La, bún bò Đò Trai và ấn tượng nhất là bánh gai Đức Thọ dẻo bùi bọc trong lá chuối khô.

Những chiếc bánh gai gói ghém bằng tay của người dân làng Khóng (xã Đức Yên, huyện Đức Thọ) là thức quà quê mà ai đi xa cũng đều nhớ về. Tuổi thơ của đứa trẻ vùng quê nghèo như tôi gắn liền với thức quà quê đặc biệt này. Mỗi lần đi chợ về, bà đều mua cho tôi chiếc bánh gai nhỏ, dẻo, bùi, thơm ngon. Ngày còn bé, khi có một chiếc bánh gai trên tay, tôi liền vui sướng phấn khởi vì nhận quà.

Sau này, bánh gai trở thành một món ăn không thể thiếu trong đời sống người dân lao động Hà Tĩnh. Bất kỳ du khách nào ghé ngang Hà Tĩnh, trên dọc quốc lộ 8A chạy qua huyện Đức Thọ đều bắt gặp hình ảnh nhiều

sạp hàng bán bánh gai đặc trưng. Chiếc bánh gai ú nắn ngày xưa giờ đã trở thành sản phẩm hỗ trợ người dân Đức Thọ phát triển kinh tế, làm nên thương hiệu đặc sản Hà Tĩnh.

Để làm ra chiếc bánh gai Đức Thọ đặc biệt, người dân Đức Yên tận dụng những nguyên liệu tự nhiên, sử dụng lá gai trồng ở bãi bồi ven sông La tạo màu đen đặc trưng cho loại bánh này. Lá gai được luộc chín kỹ, vắt kiệt nước rồi đem đi giã nhuyễn cho thành bột mới sử dụng. Người làm trộn bột gạo nếp hoa cau với bột lá gai và mật mía để chế biến vỏ bánh bên ngoài đen

bóng, dẻo mịn. Nhân bánh bên trong bao gồm đậu xanh, đường kính trắng và cùi dừa. Bánh gói bằng lá chuối khô nên có mùi hương rất riêng, không lẫn với những loại bánh khác.

Một sản phẩm bánh gai chất lượng và đạt chuẩn yêu cầu đầu tiên phải vừa dẻo, vừa mịn, thơm mùi đặc trưng từ lá chuối. Mùi lá gai tỏa ra thoang thoang hòa cùng mùi dầu chuối, quện với mật mía và gạo nếp, thêm vị bùi nhân đậu xanh và cùi dừa chính là sự kết hợp hoàn hảo cho chiếc bánh gai Đức Thọ.

Trải qua hơn 100 năm giữ nghề làm bánh, năm 2016, bà Nguyễn Thị Nho

Cây lá gai ngày nay được người dân địa phương trồng.

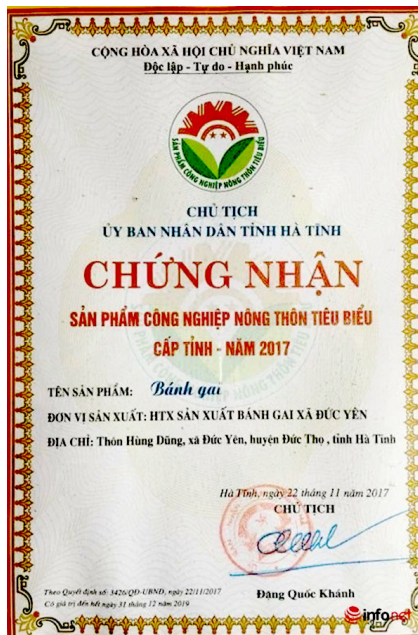

Bánh gai được làm thủ công theo từng công đoạn.

thành lập Hợp tác xã (HTX) sản xuất bánh gai Đức Yên ban đầu với 13 nhân công chuyên làm nghề. Năm 2018, tỉnh và huyện nhà hỗ trợ HTX sản xuất bánh gai tham gia vào chương trình OCOP và đạt tiêu chuẩn 2 sao. Nối tiếp sự thành công đó sản phẩm đạt tiêu chuẩn 3 sao chương trình OCOP của tỉnh vào năm 2020. Không ai có thể nghĩ, những chiếc bánh gai mang đến nhiều lợi ích cho việc phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho người dân như ngày hôm nay. Mỗi một thành phẩm làm ra người làm nghề gửi gắm sự trân quý vào đó. Họ luôn sản xuất chình chu, đảm bảo vệ sinh, an toàn thực phẩm đến tay người tiêu dùng.

Nhờ vào việc làm bánh, người dân làng Khống từ những hộ sản xuất nhỏ lẻ bán trong địa bàn giờ đây thành lập HTX với hơn 45 nhân lực lao động, đem lại nguồn thu nhập trung bình từ 5 – 8 triệu đồng/người/tháng. Mỗi chiếc bánh gai bán ra với mức giá từ 3000 – 5000 đồng. Bánh được tiêu thụ từ 800 – 1000 chiếc vào mùa hè, mùa đông nhiều hơn 1500 chiếc. Bánh gai Đức Thọ dần đưa vào thị trường ở các tỉnh thành khác như Đà Nẵng, Vũng Tàu, Bình Dương và các siêu thị lớn... để tiêu thụ và quảng bá sản phẩm của quê hương Hà Tĩnh.

Hiện nay, HTX sản xuất bánh gai Đức Thọ vẫn đang tiếp tục hoạt động hết năng suất nhằm phục vụ nhu cầu

HTX sản xuất bánh gai xã Đức Yên được Chứng nhận sản phẩm Công nghiệp Nông thôn tiêu biểu cấp tỉnh năm 2017.

Bánh gai Đức Yên được Chứng nhận sản phẩm đạt 3 sao OCOP năm 2020.

người dân sử dụng cho ngày Tết. Bánh sử dụng làm quà biếu ngày Tết, cúng lễ hay đơn giản là sử dụng như một món ăn đặc sản quen thuộc. Bên cạnh đó, các cấp ban ngành huyện Đức Thọ vẫn luôn quan tâm và định hướng phát triển bánh gai để sản phẩm đạt tiêu chuẩn dự án OCOP trong tương lai.

Là một người con sống xa quê, tôi vẫn luôn tìm về những chiếc bánh gai tuổi thơ để thưởng thức và hồi tưởng

kỷ niệm. Giờ đây, quê hương đổi mới và phát triển cũng nhờ chiếc bánh gai ngày ấy. Thật tự hào khi bánh gai làng Khống trở thành một món ăn tinh thần chứa đựng tình cảm, công sức của người dân lao động Hà Tĩnh. Tôi hi vọng bánh gai Đức Thọ tiếp cận đến tay người tiêu dùng nhiều hơn. Đây cũng là cách để giữ gìn truyền thống, văn hóa ẩm thực địa phương được trọn vẹn.

MĂNG TRE BÁT ĐỘ - ĐẶC SẢN VÙNG CAO YÊN BÁI

Thanh Hoa

Măng tre Bát Độ Yên Bái có 4 loại bao gồm măng tươi, măng ủ chua, măng muối và măng khô. Nếu ăn măng tươi chỉ cần thái lát rồi luộc măng chín là được. Măng luộc chấm kinh giới giã nhuyễn với ớt vị cay cay, tề tề đầu lưỡi kết hợp với vị ngon, giòn của măng, vị tươi mới của tất cả các hương vị kết hợp sẽ tạo ra cảm giác thích thú cho thực khách khi thưởng thức món ăn này.

Đặc trưng nổi bật của Măng tre Bát Độ Yên Bái đó là vị ngọt và đặc tính ít xơ sợi của măng. Trước đây chỉ là cây măng cung cấp thực phẩm cho người dân địa phương, thì nay Măng tre Bát Độ Yên Bái đã trở thành một sản phẩm đặc thù và nổi tiếng của vùng đất này, thuyết phục được nhiều khách hàng khó tính, xuất khẩu sang thị trường các nước như Đài Loan, Nhật Bản...

Diện tích trồng Măng tre Bát Độ của tỉnh Yên Bái có trên 4.000 ha, tập trung tại các xã của huyện Trấn Yên, Lục Yên, Yên Bình và Văn Yên. Hàng năm, vào khoảng thời gian từ tháng 7 đến tháng 10 là mùa thu hoạch măng. Giá măng hiện tại dao động từ 5.500-6.000 đồng/kg. Khi thu hoạch, măng tre Bát Độ có củ to, năng suất cao hơn rất nhiều lần so với loại măng tre bình thường. Măng to nặng từ 3kg - 8kg, vỏ mỏng, thịt trắng, dày, lõi nhỏ, tỷ lệ thịt đạt trên 85%.

Nhờ trồng Măng tre Bát Độ mà nhiều hộ vươn lên thoát nghèo, đời sống gia đình khá hơn. Các hộ dân trồng măng tre không phải lo đầu ra sản phẩm, được các doanh nghiệp lớn như Công ty TNHH Vạn Đạt và Công ty Cổ phần Yên Thành... bố trí các điểm thu mua ngay tại xã, ký hợp đồng bao tiêu toàn bộ sản phẩm cho các hộ dân thuộc vùng quy hoạch với mức giá ổn định và hợp lý.

Măng tre Bát Độ là cây trồng chủ lực của tỉnh Yên Bái, là loại măng rất dễ trồng, phù hợp với điều kiện, khí hậu địa hình của vùng và cho năng suất cao. Với đặc tính ngon, giòn, thịt trắng, dày, vỏ mỏng, Măng tre Bát Độ có thể chế biến thành rất nhiều món ăn ngon. Măng tre Bát Độ có tác dụng tăng cường tiêu hoá, phá đờm, nhuận phổi, giảm béo phì. Ăn thường xuyên còn có tác dụng phòng trừ áp huyết cao rất tốt. Hiện nay, Măng tre Bát Độ được các thị trường trong và ngoài nước rất ưa chuộng, là loại hàng tiêu dùng có nhu cầu tiêu thụ lớn.

Cây măng bây giờ người dân còn gọi là cây "hạnh phúc", cây "xóa nghèo" cho người dân Yên Bái. Đặc biệt, giá măng thương phẩm năm nay tăng cao hơn 1,5 lần so với những năm trước nên giá trị thu nhập của cây măng đã tăng lên gấp nhiều lần so với trước đây. Dự ước, năm 2022, sản lượng măng tre Bát Độ của huyện Trấn Yên - thủ phủ măng tre của Yên Bái đạt khoảng trên 32.000 tấn, ước đạt gần 200 tỷ đồng.

Để có được đầu ra ổn định, tỉnh Yên Bái đã triển khai những chính sách ưu đãi, thu hút, mời gọi các doanh nghiệp tham gia vào chuỗi giá trị, nhất là đối với các doanh nghiệp thu mua, chế biến loại sản phẩm này, từng bước gắn kết vùng nguyên liệu sản xuất với chế biến và

tiêu thụ sản phẩm. Việc liên kết "4 nhà" bao gồm: nhà nông, nhà nước, nhà khoa học và nhà doanh nghiệp đã phát huy hiệu quả tích cực, giúp người nông dân yên tâm hơn vào việc trồng măng tre.

Từ thực tiễn cũng như tính hiệu quả của cây Măng tre Bát Độ, ngày 28 tháng 12 năm 2020, Cục Sở hữu trí tuệ ban hành Quyết định số 4925/QĐ-SHTT về việc cấp Giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý số 00099 cho Măng tre Bát Độ Yên Bái, UBND huyện Trấn Yên là tổ chức quản lý chỉ dẫn địa lý. Khu vực địa lý là các xã thuộc 4 huyện Trấn Yên, Văn Yên, Yên Bình và Lục Yên.

Chỉ dẫn địa lý là một dấu hiệu dùng để chỉ các sản phẩm có danh tiếng, chất